

31929

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 15

చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ జనవరి నెల 19-వ తేది గురువారము

No. 244

సంపుటము ౧౫

శ్రీ ప్రభువనాచార్యవర్యుల వ్యవహార బహుళ వ్యాసశి.

సంచిక ౨౪౪

అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలకువేలు

యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది

తలనోవ్వుల మాన్పును, వాయు పోట్ల బాపును, పార్శ్వపునోవ్వుల బారదోలును, పోట్ల బోగొట్టును, బెణుకుల భేదించును, వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును, దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట వలన కఠినమందలి దుష్పదార్థములను తొలగించును. నోవ్వులు తగ్గించును. విదేశములలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములగు

నోవ్వులకు నంజీవివంటిది.

పంచభావ చీటి చూచి కొనిన

మోనము గలుగదు.

చక్కని డబ్బితో నహా సిసా 1-కి 0-10-0

డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో!

6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు

249, ఫ్రేరింగ్స్, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

1928 అమృతాంజనము డిపోవారి 1928

అందమైన రంగుల క్యాలెండర్లు

ప్రసిద్ధిచెందిన చిత్రకారులచే వ్రాయబడిన పార్వతి పరమేశ్వరులు, మహాత్మా గాంధీ (రెండువిధములు) మరియు, సౌందర్యవతి మున్నగు త్రివర్ణచిత్రపటములు గలవి.

క్యాలెండరు 1-కి 0-2-0, 12-కి రు 1-4-0, 100-కి రు 9-12-0.

చిన్నపైజా రాధాకృష్ణుడు, మహాత్మా గాంధీ, బృహదేశ్వరు వనిత.

క్యాలెండరు 1-కి 0-1-0, 12-కి రు 0-8-0, 100-కి రు 3-8-0.

ప్యాకింగు, పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

బొంబాయి - అమృతాంజనము డిపో - మద్రాసు.

1927-28 సం॥రము

మద్రాసు పరిశ్రమలు

గిరి డి

రెండవ స్క్రీంగు మీటింగు

మొదటి దినము

21-1-1928 శనివారము

టెలిఫోను నెం 2802.

జీవము - కళ.

తంతివిలాసము:- ఉమ్మడియార్.

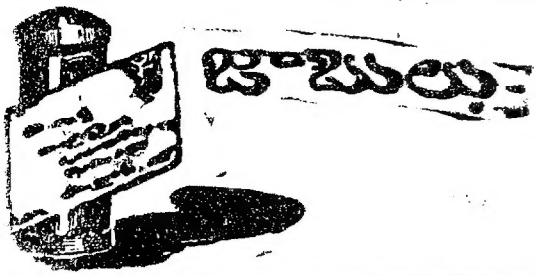
ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి అందుకంపెనీ. శనివారము 25, వైవాజ్యారోడ్డు, మద్రాసు

శ్రీ సకలతత్వార్థదీపిక 4413

వెల రు 1-0-0, పోస్టేజీ ప్రత్యేకము

గురుశిష్యసందర్శనము, ప్రణామము, సమరపూజము, శ్రీమూర్తులయత్నాత్రి, శంకభూతోత్సాహ, పంచీకరణము, శివునిగమనాగమనములు, అన్నస్మరణము, చక్రవివరము, అజపాగాయాత్రి, పంచకోశములు, వేదోత్పత్తి, వైవాగ్య ప్రకరణం, సృష్ట్యాదికముల వివరము, నిత్యకర్మానుష్ఠానము, భిక్షురూపాత్మధారణాధిపతివైభవతంత్రం, శివార్చనము, భక్తిజీవైశ్యలైక్యము, ముక్తి, గుహాకావ్యము మున్నగు 40 విషయములుగలది.

కాశీనాథుని సుబ్రహ్మణ్యం అయ్యవారు, ఈమొగల్లు. తెజవాడతాలూకా కృష్ణాజిల్లా.

బందరు హిందూ హైస్కూలు జయంత్యుత్సవము

స్వస్తి శ్రీ (సభాపాదు సం) పుష్కలం గల శనివారం (21-1-28) కోనాపాడు హిందూ హైస్కూలు జయంత్యుత్సవము జరుగును.

కోనా అహోబలరావు, అధ్యక్షుడు; పూర్వ విద్యార్థిసంఘము, హిందూ హైస్కూలు, బందరు. వెంపటి రామయ్య, కార్యదర్శి.

ద్వితీయ కృష్ణామండల నిత్య శ్రీ వైష్ణవ సాంఘికసభ

ద్వితీయ కృష్ణామండల నిత్య శ్రీ వైష్ణవ సాంఘికసభ సభాపాదుల సభాసభాసభ, ఏప్రిల్ నెల మొదటివారం లో గుడివాడ తాలూకాలో జరుపుటకు, తత్సభకు బందరు తాలూకా ముకలపల్లి వాస్తవ్యులు అసభ్యుల చిర్యయ్యనాథులు అధ్యక్షులుగను, తిరుక్కోనపల్లి వెంకటరామగారు ఆధ్యక్షులుగను, చందూరు కృష్ణయ్య, ఈ. శారాయణం కనుకం రంగరావు, తిరుక్కోనపల్లి కోటయ్య, వెంకటసుబ్బయ్యగారు కార్యదర్శులుగను ఉండుటకు ఏర్పాటుచేయబడినది.

తిరుక్కోనపల్లి వెంకటరావు, గుడివాడ తాలూకా, విశ్వపాడు.

తాలూకా హైస్కూలు - తెనాలి

తాలూకా హైస్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయులుగా పదసంవత్సరములు పనిచేసి శిష్యులతో మనస్సులకు బాట్రులై, వృత్తిపండి విరమించి స్వస్థులైన శ్రీ పి. రా. రా. శ్రీ సహాయితో కేంద్రకృష్ణయ్య పంతులు బి. యె. యల్. టి గారి చాయాదులకును ఈనెల 20 వ తేదీ కృష్ణానదీతీరాన సాయం త్రయ రిక్త గంటలకు హైస్కూలు హాలులో మ. గా. రా. శ్రీ పి. అంజనేయులు పంతులు బి. యె. యం యల్. పి. గారిచే బహిరంగపఠపఠము.

పూర్వవిద్యార్థులందరు విచ్చేయ బ్రాధితులు. పూర్వ, ప్రస్తుతవిద్యార్థి, రావినూతుల కేశవరావు సంఘము, తెనాలి, కార్యదర్శి.

శ్రీరామ నమాజము-కాకినాడ

శ్రీమద్రామాయణ హరికథా కాలక్షేపములు

ప్రస్తుతము పనహంధ్రజేతమున ప్రఖ్యాతిగాంచిన వృత్త సాహిత్య పంగీత కవిరాజుగారి కారములు, హరికథాకాలక్షేపములు యందవలసిన ప్రతిభాకాలక్షేపమునకు (బ్ర. శ్రీ. మద జ్ఞాపాదపల్లె గానాచార్యులకు కవివరదే రచయించబడిన యధార్థసంపూర్ణ రామాయణ చరిత్రను వారిచేయిమీయించి అతిమనోహరముగా, హరికథా కాలక్షేపములు గానించుట యందు ప్రసిద్ధిచెందుచున్న గుంటూరుపురవాస్తవ్యులకు (బ్ర. శ్రీ. శీలిలక్ష్మీనారాయణ భాగవతార్థాగమము విజయనగర వాస్తవ్యులకు (బ్ర. శ్రీ. నాజపెయ్యల సుబ్బయ్యభాగవతార్థాగమము కలసి ఈనెల 17 తేదీ మొదలు 28 తేదీ వరకు ప్రతిదినము సాయంకాలము సుమారు గం. 7 లు మొదలు హరికథాకాలక్షేపములు గానించుటచేయుచున్నాడు. గాన శ్రీరామకథాకథాపాటలు తెల్లరు రాగీరు చున్నాము. టిక్కిల్లు గలవు.

మంత్రివరగడ శ్రీరామనరసింహారావు

(ప్రకటించు)

వగుళ్లకు తెలము

నెల డబ్బీ 1-కి రు 0-6-0; వి. పి. తో 0-11-0

ఆకాశం, అజితేయలు, పర్వము కారకములను, శివగా శివలన పంగీత సీమకావలయు, జలపుట్టుటయు సంగీతమును. ఈ తెలమును రాచిన పసిగట్ల నూని జల పోయి మంచినట్లుగా రాగలదు. ప్రస్తుత శివయ్య నయమనును. పర్వతలయము. జలపుట్టుటయును సంగీతమును తెలియజేయును.

బిట్ట ప్రభుత్వపు వైఖరి

కోనాపాడు మెంటు అనుపేట కృష్ణా, పర్వము, తూర్పు గోదావరిజిల్లాలను మూడింటిలోను యిదివరకున్న పన్నుల భారమునకు తోడు మరల పొచ్చించుచుండుటకు 1927 డిసెంబరు లో ప్రకటించిన స్పెషలు కేటివ్ మెంటు ఆఫీసరువారి ప్రకటన చూడండి.

ఇంతవరకున్న పన్నులకు యీ పొచ్చురేట్లపై ప్రతి ఏటను ప్రభుత్వమునకు సుమారు 12 లక్షలరూపాయల గాబడి ఎక్కువ అగునని అంచనా వేయబడినది.

యీ పొచ్చు పనులపై యిప్పుడు చెల్లించేదానిరేట్లపై మంచిభూములకు మొరకపల్లమునకు మొరకభూములకు రూపాయి 1-కి రు 0-3-0 ల చొప్పునను జల్లు భూములకు అనగా మురుగునీరు చవుడు మున్నగుభూములలో పల్లము అయిన గాని మొరక అయినగాని రూపాయి 1-కి రు 0-2-0 ల చొప్పునను పొచ్చించిరి. దీని, మునియేరుక్రింది భూములకు కూడా పన్నులను పొచ్చించిరి.

ఈనూడుజిల్లాల రైతులవర్తమానము

1. ఆంధ్రదేశములోనున్న 12 జిల్లాలలోను యీనూడు జిల్లాలే మిగతాజిల్లాలకు అవశరపదార్థములను సవల్ చేయు సవిగ నున్నవి. ఇట్టి ఆయువుపట్టుకు ప్రభుత్వమునాకు పట్టుటలో ఆంధ్రదేశమున కంతటికి ముప్పేయవచ్చును.

2. ఈ పొచ్చు పన్నులపై యిప్పుడు ప్రతిదినము మరల భరపొచ్చించుట తప్పదు. అందుననే వీరల కిట్టే కడుపునడ తిండిలేక గంజీనాడ ఒకపూలుయే త్రాగుచున్నారా లేదా అనునీతిలో నుండ యీ పొచ్చుపన్నులపై ఆగంజీనాడ దొరకక మలముల నూడిపోవుచును.

3. చిన్న పెద్ద అనుభేదములేక ప్రతిరైతు యీక్రాంత పొచ్చుపన్నులకు విముఖత జూపవలసిని భయము వచ్చినది.

శ్రీ సు.

ఆయుర్వేద కళాశాల పట్టభద్రసంఘము:-

గతనెల 28 తేదీ, మద్రాసు కాంగ్రెసునగర యువజన సభాశాలలో- సమావేశమైన "ఆయుర్వేద కళాశాల పాఠ విద్యార్థిసంఘము" యొక్క కార్యక్రమము:-

ఈసభకు రాజధానియందలి వివిధ ప్రాంతములలో, లోకల్ బోర్డులు మునిసిపల్ సభలును క్రింద పనిచేయు వైద్యులందరు సుమారు 50 మందికిపైగ వచ్చియుండిరి. ప్రోగ్రాము మారుట కొందరి దెలియకుండుటచే, విషయవిధారణసభకు సుమారు 30 మందికిపైగ కూడరైరి. ఈసభకు దాక్షులు ఆ లక్ష్యపతిగారి అనుమతిపై శ్రీమాన్ ఆయుర్వేదభూషణ పండిత యం. నొగస్వామి అయ్యగారు అధ్యక్షులుగా నుండుటకు కోరడమైనది.

1. ఈ సభయందు శ్రీమాన్ నారాయణం, కేశవాచార్యులు ఏ. ఎం. ఏ. సి. గారు ప్రస్తుత పనిచేయుటపై శ్రీ చెన్నపురి ఆయుర్వేద కళాశాలయందు గత చెంచవత్సరముల నుండి నూతనవిద్యార్థులకు ప్రవేశము లేకుండుటచే "ఆయుర్వేద కళాశాల పాఠవిద్యార్థిసంఘము" అనుటకుమలుగ "ఆయుర్వేద కళాశాల పట్టభద్రసంఘము" అని పేరేపలయును అని దెచ్చిన తీర్మానముచే, ఆయుర్వేదభూషణ పండిత శ్రీ. మద్రాసుగృహశ్రీ, భిషగ్వర శ్రీ. వాడుమంతుల; ఏ. ఎం. ఏ. సి. గారింతకాలము చూట్టాడినవరకు, అధ్యక్షులును అనుమలు ముగ కొంతకాలము ఉపయోగించినవిదలు, తీర్మానమును ఓటులు పెట్టుబడినది. అంతట నీ తీర్మానము ఏకగ్రీవముగ అందరిచే అమోదించబడినది.

అంతట ముందుదినము శ్రీమంత దాక్షులు ఆ. లక్ష్యపతిగారి యాధిపత్యముక్రింద యువజనసభాశాలలో జరిగిన సభయందు తీర్మానించబడిన తీర్మానము అను 2. శ్రీ చెన్నపురి ఆయుర్వేద కళాశాలయందు దుత్తీయత పట్టభద్రులకు ప్రభుత్వ జేతము వైద్యపాఠశాలయందు" పోస్టు గ్రాడ్యుయేటు కోర్సు నివ్వించుటకును, నారలకు కలుగజేయు హక్కులను సమానముగ, చెన్నపురి ఆయుర్వేద కళాశాలయందు దుత్తీయత పట్టభద్రులకును నొసంగుట (3) హిందూదేశమున అనేకు హిందూలవర్గంతో, ఆదర్శకప్రాయముగను ఆధిష్టిముగను పనిచేసి, వార్డు వైద్యులములుండును, పురపాలకసంఘ వైద్యులయములందును అధికారులచే మెప్పునడిపిన, నీకళాశాలకు, క్లిరికేషులకు పండిత డి. గోపాలాచార్యులగారి ఖ్యాతిని నిలువజేయుటకై నను, యంతటితో నిలిపివేయక, యధాప్రకారముగ జరిపించుటకు, తాలూకా, జిల్లాబోర్డులకును, పురపాలక సంఘములకును, రాజాధిరాజులకును ఆయుర్వేదాభిమానులకును, విజ్ఞప్తులపంపి కళాశాలను పోషించుటకు ప్రధానాచార్యులుగా రగు దాక్షుల ఆ. లక్ష్యపతిగారికి కోరుట (4) ఆయుర్వేద కళాశాల పట్టభద్రులకు, ఈ. వి. సుబ్బయ్య, వి. రామసుబ్బయ్య అనువారి ఆకాలమరణమునకు యీసభ నాకు చింతింపుచు తమసానుభూతిని వారల కుటుంబములకు చెలియవరచుట

కును తీర్మానించడమైనది. 2. 3. తీర్మానములు, నింతమ అలోచించి పనిచేయవలసియుండుటచే వాటిపై విశేషచర్య జరుగ గ లేదు. మరొక సభయందు యీ రెంటివిషయమై అలోచించబడవలసి అధ్యక్షులు చెప్పిరి.

నారాయణం కేశవాచార్యులు.

శ్రీ విరూపాక్షవీరము, జేగూరుపాడు

రాజమండ్రి తాలూకా జేగూరుపాడు గ్రామమున పుగోదానకులతో నొకతైన తుల్యభాగాతీరముందు శ్రీ విరూపాక్ష వీరముకు స్థాపించ ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. శ్రీ బోధానంద భారతీస్వామిలవారి శిష్యులైన శ్రీ కళ్యాణానంద భారతులనా రచట పీఠమును ప్రతిష్ఠించెదరు. శ్రీ విరూపాక్ష వీరము ఆంధ్రదేశము 20 జిల్లాలకు ప్రధానమైన జగద్గురు పీఠము. ఇదివరలో విజయనగరములో నుండెడిది. ప్రస్తుతము తెనాలిలో పీఠము తాత్కాలికముగ నున్నను వర్ధమాన కళ్యాణముగా తుల్యభాగాతీర తీరమునకు తీసుకొని రావడమన్నది. జేగూరుపాడు ఉచితమైన ప్రాంతముగా నిర్ణయించబడినది. ఈ యూరు, కడియం రైల్వేస్టేషనుకు రెండు మైళ్లుండును. ప్రదేశము రాజమండ్రి-కాకినాడ హైవేలో నానియున్నది. కాకినాడ సామర్లకోటకాల్యల మధ్య ప్రస్తుత మెరిమియకరాల భూమిని సంపాదించినారు. ఇంకా భూమి కొనెదరు. జేగూరుపాడు గ్రామవాసులు శ్రీపీఠమునకు 8 ఎకరాల భూమిని సమర్పించ నిర్ణయముగనున్నారు. రాజమండ్రి-విజయనగరములో నాన్య యవాదప్రముఖులు; వశిష్టాంగవులు యెప్పుడు ప్రోత్సాహము నిచ్చుచున్నారు. శ్రీవక్రశంఖస్థాపనా మహోత్సవకాలముందు కాకి, దక్షిణాది కోనసీమ పండితుల నాహ్వానించి అతి విగ్ని జయముగ చేయుటకై యేర్పాటులు జరుగుచున్నవట. శ్రీవీర ప్రవేశమునకు విద్యానగరము నామకరణ మొనర్చెదరని తెలియుచున్నది. శ్రీ జగద్గురు పీఠము ఆంధ్రదేశములలో శిక్షానములను వృద్ధి చేయుగాక!

(ఒక విశేషి)

పెద్దచెరువు నిల్వ

శ్రీశైలమండ్రదేశమునందు పురాతనమైన సుప్రసిద్ధ శ్రీశైలము. శ్రీశైల యాత్రను జేయుటకు ప్రజలు అరణ్యముల మధ్యను ప్రయాణము చేయవలసిన విధము యాత్రను చేసినవారలకు విడితము అరణ్యమధ్యమునందు యాత్రికులు అన్నము నీరు లేకుండు చాల శ్రమపడుచుండురు. అట్టి శ్రమను కొంతయెడల నివారించుటకు శ్రీశైలమునకు దక్షిణవార్తమధ్యముందున్న పెద్దచెరువుదగ్గరను బ్రహ్మశ్రీ గాడేపల్లి అప్పయ్యశాస్త్రిగారు వారికోబులువు నీతమ్ముగారును అన్నచెరువు పెట్టి యాత్రికులకు సకలసౌకర్యములను చేయుచున్నారు. పదిమైళ్లవడిచే 12 గంటలకు యాత్రికులు పెద్దచెరువు చేరువవృత్తికి అలసిపోవుదురు. వారికిపట్టెడన్నమును చెంబెను నీళ్లను ఇచ్చెని దీక్షనారు ముగను పుజ్యాత్ములు. ఆకలిచే వలములనూడుచు వచ్చినవారు శ్రీమంతులైనను అరణ్యమధ్యమునను చేయగల దేదీయము గను పడదు. అట్టిస్థితిలోను అన్నదానము చేయువారి సత్కీర్తినియు లకు ధర్మపరాయణులైన పుజ్యాత్ములు యధాశక్తి సహాయముచేసి అన్నదానపుణ్యమును గట్టుకొనుట పరమార్థమునకు యముచేయదలచి భక్త్యాత్ములీ క్రింది చిరుభాషాను వారిసహాయమును సంపుటకు వేర్చుచున్నాము.

1. కాకినాడను నాగేశ్వరరావుగారు, మద్రాసు. 2. జి. వెంకట్రావుగారు, సోలేజ్జి, విశాఖపట్టణం. 3. యం. వెంకట్రామయ్యగారు, డిప్టివైసునసభ. నెల్లూరు 4. బోధానందం గ్రంథస్థుతిస్వామి, బెజవాడ. 5. శేటిపుద్యూరు వెంకోబాచార్యులు. దేవకొండ. 6. ఏ. వి. పామరంగరావుగారు, పాణ్యం తాలూకా డిప్టివైసర్లు ముంబయి, లాండుబాద్. 7. కే. కే. రావుగారు, డిప్టికలెక్టరు, కాకినాడ. 8. ఏ. వి. సుబ్బారావుగారు, తహశీల్దార్, కోనెలకుంట్ల. 9. శే. అహమ్మద్, సామెలుగారు తహశీల్దార్, మార్కాపురం. 10. వి. స్వారపురెడ్డి గారు వసుగూరు 11. యం. మునిస్వామి అయ్యగారు, పిడరు, నంద్యాల. 12. లక్ష్మీరెడ్డిగారు, అల్లూరు. 13. యెడ్లల నారాయణరెడ్డిగారు, చన్న దండ్లూరు.

గాడేపల్లి, అప్పయ్యశాస్త్రి, ఆత్మకూరు బోర్డు, కర్నూలు జిల్లా.

గజ్జికి తెలము

నెల డబ్బీ 1-కి రు 0-4-0; వి. పి. నహ 0-11-0

ఈ తెలమును నానాగు మూలము గానిన దీక్ష, గజ్జి మూలము, జల పెంచుననునవి నడిచును. తత్సభ సమీక్షించును. అహమ్మద్ తాలూకా డిప్టి, పాణ్యం తాలూకా ముఖ్యమంత్రి.

పశ్చిమగోదావరి గణపవరం

ది 9-1-1928 రామాలయములో

ఉ|| 11 గంటలకు వాగ్గేర్ల గ్రంథాలయస్థాపన.

సా|| 2 గంటలకు జిల్లాకాంగ్రెసుసభ సమావేశము

సా|| 4 గంటలకు జనరలు మీటింగు.

ఉ|| 7 గంటలకు వారాధిపతిగారగున్న 9 గంటలకు వారాధిపతిగారు గోవిందాచార్యులు తదితర గ్రామవాసులు వచ్చియుండిరి. ఉదయం 8 గంటలకు రావలసిన ప్రకారం నిండుగురు మర్దమధ్యమున ఆలస్యమై 10 గంటలకు గణపవరం ప్రారంభమై రాకై యెదురుచూచుచున్న ప్రజాసమూహము వీరు వచ్చుటతోడనే సహజంతో మమతో జయజయ ధ్వనులు విన్ను ముట్టించిరి. ఆ వెంటనే 11 గంటలకు మేళతాళముతోను జయజయ ధ్వనులతోను నాయకులు ప్రజలు సమావేశమనకు యేర్పాటుచేసిన రామాలయమునకు చేరిరి. దైవప్రార్థన చేసిన పిమ్మట ప్రకారం, వారాధిపతిగారు, వారాధిపతిగారు వుగార్లను గూర్చి గరిగిపాటి బాల వెంకటకృష్ణమూర్తిగారిచే చేయబడిన పద్యములు వారిచే జయజయ అందు నడపారించిన సాధ్యకృత్యమును విని సభవారు ఆనందమున పొందిరి. వెంటనే ఆహ్వాన సభము తీరపున శ్రీ చింతలపాటి లచ్చిరాజుగారు నాయకులను సభయావస్థాదికిని సుస్వాగత మర్పించుచూ యీగ్రంథాలయమున త్యాగశీలరయిన శ్రీయంత ఆంధ్రకేసరి బంగుటూరి ప్రకాశం పంతులుగారిని తెరచుటకు కోరిరి. వెంటనే శ్రీపంతులుగారు ఉపన్యసించుచు వన ప్రాచీన గ్రంథాలయముల జ్ఞానకృత్యమును గురించియు, ప్రస్తుత గ్రంథాలయవర్తకమును గూర్చియు మధుమాటల మచ్చటించుచూ గ్రంథాలయమున తెరచిరి. ఆనంతర మంగిపూడి పురపాలకమండలి గారు యీగ్రంథాలయము యీ ప్రాంతవాసులకు చేయవలసిన సహాయమునుగూర్చి మాట్లాడిరి. తదుపరి శ్రీ మోతే నారాయణరావుగారు గ్రంథాలయములవలన రాజకీయ, సాంఘిక, నైతిక ఫలితములనుగూర్చి ప్రస్తావించిరి. తదుపరి లచ్చిరాజుగారు యీగ్రంథాలయముపై శ్రీ దేశోద్ధారక కాళిదాసుని వాగ్గేర్లవారు పంతులుగారి సామర్థ్యమును గ్రామముల యభిప్రాయములను, నేటినుంచి ఆహ్వాన వ్యవహారముల సమంజసమనియు కోరుచు నడిచిరి. ఆయ్యది శ్రీ నంబూరి సోమరాజుగారిచే బలపరుపబడి సభ యావస్థాదిచే నంగీకరింపబడినది. అంతట యధ్యక్షుని ఆహ్వానముతో సభ ముగిసెను. తదుపరి భోజనములయిగిసిమట్ట మధ్యాహ్నము చెందుగంటలకు జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ సమావేశము ఫలహారానంతరము నాలుగు గంటలకు జనరలు మీటింగు ప్రారంభమయినది. దైవప్రార్థన జరిగినపిమ్మట లచ్చిరాజుగారు యాసభ సలంకరించిన యావస్థాదికి తమ గౌరవప్రజ్ఞామము లర్పించుచూ యీ సభావ్యక్తునిగురించి యిట్లువాక్రిచ్చిరి. పూర్వకాలము నైహితాము ష్టికములగజేసెడి ఋషి క్రతువుల ధ్వంసముననే నెడి రక్కసులను మర్దించుటకు రాజముషియైన కాళిదాసుని వారాయజాంత సంభూతులగు రామలక్ష్మణులచే మర్దంపజేసి యిట్లు క్రతువు పూర్తికేసరి అట్లే నే డాంధ్రదేశమున స్వరాజ్య క్రతువును భిన్నముచేసెడు జప్తి సుపత్తుమును యీజిల్లా వారాధిపతియైన సహాయమునను తదితర జిల్లానాయకుల సహాయములను ఆంధ్రదేశ జప్తి సుపత్తుమును భిన్నముచేసెను మేరుబడి సెనో అట్టి ఆంధ్రకేసరియగు యీరాజముషి నే యాసభ కధ్యక్షునిగాయోగదేవుడున్నానని నడిచిరి. అంతట సభ యావస్థాదిచే యేకగ్రీనముగా ఆంగీకరింపబడి పంతులుగారు ఆధ్యక్షుని పదములకరించి యీక్రిందివిషయములనుద్ఘోషించి ప్రస్తుత ప్రభుత్వపరిపాలననుగూర్చియు జప్తి సువారి చర్యలనుగూర్చియు రాజోవు రీసెటిల్మెంటునుగూర్చియు దీక్షాపత్రము మొనర్చిరి. తదనంతరము వారాధిపతిగారు గతి ప్రభుత్వవర్తకముగూర్చియు, రాజోవును, రాయలకవిమనోగూర్చియు, కాంగ్రెసు తీర్మానమునుగురించియు, ముందు రాజోవు రీసెటిల్మెంటును గూర్చియు, ముందు ప్రజలుచేయవలసిన ప్రయత్నములనుగూర్చియు కొంతసేపు మాట్లాడించిరి. తదుపరి పోడూరి ప్రేరాజుగారు ప్రభుత్వమువారు యీరాజ్యమును సంపాదించుటను గూర్చియు, యిప్పటికి పరిపాలనావిధానముచే ప్రజలు పొందెడు ఆంశత్వ వినిగూర్చియు, గతి రాజకీయవేత్తలకును యిట్లవల విధివాదులకును ప్రస్తుతపు జప్తి సుపత్తుములకును ప్రభుత్వమువారు జేసెడి స్వస్థివాక్యమును గురించియు, వెబ్బతును సామెతలను వైచి హాస్యరసముగా నుపన్యసించిరి. తరువాత చింతలపాటి సూర్యరాజుగారు శ్రీ పంతులుగారి స్వరాజ్యపత్రికా స్థాపనగూర్చియు, దానికి ప్రజలుచేయవలసిన సహాయమును గూర్చియు ప్రబోధనచేయుచు తాము రు 116 లు బహుమానము పోసంగిరి. తరువాత చింతలపాటి కృష్ణారాజును నోక విరాజునుబయ్యనును ఆత్మంతో త్యాగముతో రు 116 లు విరా

జమునోసంగెను. తదుపరి లచ్చిరాజుగారు పంతులుగారు మహా త్యాగ మొనర్చి యావధానిని స్వరాజ్య క్రతువున కర్పించి రసియు పెక్కు లక్ష లాభించి నీలగిరికొండలమీద నుభించెడి దంపతులు నేడు పాదచారులై దేశసేవచేయుట ఆహారములేక కోజుకు యేడువేలు మరణించెడు ప్రజల జీవరక్షణార్థము ఆహారములేక గుండెడు ఆరుకోట్ల ప్రజల పోషణార్థము తమ పర్యవసానము చేయున కర్పించి రసియు వారు నిర్వహించెడు పత్రికకు చెందుటయు మనము సమకూర్చవలసి యున్నదనియు, చెందుకోట్ల జనముగల యీ ఆంధ్రావనికి చెందు లక్షలనిన బహుస్వల్ప మొత్తమనియు, ఆదు యీజిల్లావాసులు అమవత్తుము 20 వేలరూప్యములను నోసంగవలసినదనియు, యీ మనోసాయుడు పూనిన పత్రికానిర్వహణములో ప్రజలు యే మాత్రము నిరాదరణ జేసినను ఆలాభవత్తుములు ప్రజలదే యని యు, నామకపాఠ కాంగ్రెసు నాయకులను నీ చేరునిడుకొనినకొం దరు పెద్దలు యదార్థమును వ్రాసెడి యీపత్రిక వ్రాతలు కంత కతముగా తోచి దీనిని భిన్నముచేయుటకు చూచుచుండిరినియు మన ఆంధ్రులు కొద్ది ప్రయత్నముచేసిన పత్రిక కాశ్వికముగానం దిభావు ననియు పోల్చుచుచూ తమ పిల్ల పు నాలించి యీ సమావేశమును జయప్రదముగా కొనసాగించి నందులకు నాయకులకు యావస్థాది ప్రజలకు తమ చెందనపాస్రము లర్పించిరి. పిమ్మట జయజయధ్వనులతో సభ ముగింపబడినది.

(ఒకవిలేఖరి)

రోడ్డు విచారణసంఘము

ధిల్లి, జనవరి 18:— రోడ్డు విచారణసంఘము నేటిదిన ము ధిల్లీలో సమావేశమయ్యెను. స్వరాజ్య పత్తుమునకు చేరిన డాక్టరు యు. రామారావు, కివాను చమనలాలు, కె.వి. రంగస్వామి ఆయ్యంగారు, కివాను గంగానందస్వా, లాలలజపతి రాయ, గా. శివదేవరెంగుగార్లు మాత్రము రా లేదు. (ఆ.ప్రె.)

లాహోరు, జనవరి 18:— సాంఘికవిద్యేషము పురిగొల్పనక కేరముపై జమీందారు పత్రికాసంపాదకులకు మవులను ఆహారాభిక్షానగారు సి. పి. సి. 108 వ నెక్తును ననుసరించి విన్యంధంపరచిరి. 75 వేల రూప్యముల జామీనుపై విద్యదలచేయబడిరి. 21 వ వేది కేసు విచారణజరుగను. (ఆ.ప్రె.)

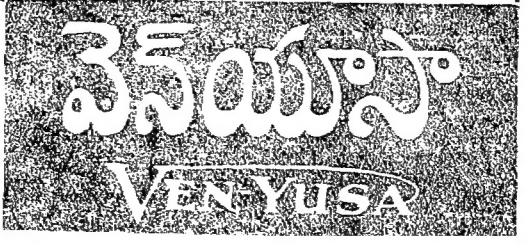
మీ చర్మమును మిక్కిలి అందముగా జేసుకొనుదు!

చర్మముతోనికి ప్రవేశించునట్లు మర్దనము చేసిన వెన్-యూసా క్రిము దానిని మరలపరిశుభ్రమైన ప్రాణావాయువుతో స్నానమొనర్చి, మోతన తీవ్రత కలిగించుచున్నది. మువాసనగల ఈస్నానైజ్ క్రిము చర్మమునకు మోతన వికాసమును గలిగించి, చర్మమును కాపాడుచు, మిక్కిలి ఆహాళుముగా కాంతిని పోషించుచున్నది. వెన్-యూసా చిన్నవరములకు స్నానాభ్యుదయము, పరిశుభ్రతను, కి కలిగించుచున్నది. ఈ శీతోష్ణ నితులందు చర్మము ఎందునట్లు చేయు గుణమును పోగొట్టుచున్నది. ముఖమునకు పయోగించు చిద్దులేని వెన్-యూసా క్రిమునే ఆదుకుడు.

ఆక్సిజన్ వెన్ క్రిము

ఒక పిపెట్ బారు ధర రు 1 0 0

దోషధ, ఆత్మని చుకాము లన్నిటి యందును దొరుకును.

వేట్టు మెనుపత్రికపై మాననప్రభు కేసు

సుబాస్ బోస్ గారి అప్పీలుపై హైకోర్టువారు విచారణ ప్రారంభించుట

కలకత్తా, జనవరి 18:— 1924 సంవత్సరము శ్రీమదాస్ చంద్రబోసుగారు నిర్బంధింపబడిన పిమ్మట ప్రభుత్వమువారి నిరోధవిధానమును మరలించుచు గవర్నరు లిట్టును ప్రభుత్వముగా రాక ఉపస్థాపనమొనగిరి. మరుసటిదినము వేట్టు మెనుపత్రిక గవర్నరుగారి ఉపస్థాపనమును విమర్శించుచు ఎట్టివిచారణలేక నేరములని తోచువారిని కారాగృహములం దుంచుట తప్పు కాదని వేట్టు మెనుపత్రిక వ్రాసెను. అంతటితో నూరకుండక విప్లవోద్యమమును వ్యాపింపచేయుటయందు సుబాసుచంద్ర బోసుగారు సి. ఆర్. దాడుగారికి కుడిచెయ్యియని వ్రాయబడినది.

సుబాసుబోసుగారు వేట్టు మెను పత్రికాధిపతులపై లక్షరూప్యములకు మాననప్రభుదావా తెచ్చిరి. ఇందులో మాననప్రభుమెయిలెదనియు, న్యాయమూర్తి ఒక్కండగు శిర్పు చేప్పిరి. అందుపై సుబాస్ బోసుగారు అప్పీలుచేసిరి. ప్రధాన న్యాయమూర్తి న్యాయమూర్తి ప్రామాణ్యము ఈ అప్పీలు విచారణ ప్రారంభించియున్నది.

సుబాస్ బోసుగారిపక్షమున సర్ చిన్మోద్ గారు కేసును ప్రారంభించుచు కిందికోర్టు తీర్పును ఆశ్రయించిరి. కేసు విచారణ జరుగుచున్నది. (ఫీ. వెస్.)

బాపట్ల సబార్డినేట్ జడ్జి కోర్టులో

వి. పి. నెం. 76/27

పిటిషనరు:— (బుబుదాత్) చలవాది వెంకటస్వామి.

కౌంటరు పిటిషనరు:— (బుబుగ్రస్తుడు) 1. బండార శేషయ్య భార్య శంకరమ్మ. 2. బండారు నరసింహం భార్య నుబ్బమ్మ. పిలిజకలమ్మలు, సాకిక ఒంగోలు.

పైన తెలుపబడిన పిటిషనరు 1920 సం|| 5 వ ఆక్టు 19 (2) క్షేక్ ననుసరించి పై కౌంటరు పిటిషనరులను ఇస్సా తెప్పట్టుగా తీర్మానించుచు ప్రార్థించుచు యీ కోర్టులో ఒక అర్జివి దాఖల చేసికొనియున్నాడు. సదరు పిటిషన్ విచారణనిమిత్తమై 16-2-28 తేదీకి నాయదా వేయబడియున్నదని యందుచూలముగా తెలియజేయబడినది.

బాపట్ల సబ్ కోర్టు } టి. సుందరంఅయ్యర్,
16-1-1928 } ఆడిషనల్ సబార్డినేట్ జడ్జి

ఆంధ్రవిశ్వకళావరిషతు

ఆంధ్రమున ప్రత్యేకోపన్యాసములు

డాక్టరు సర్ ఆర్. వెంకటరత్నము నాయకుడు యు. పి. డి. లిట్ (ఆంధ్ర) గారు ఆంధ్రకళాపరిషత్తు దధికారులకు వేమనను గూర్చి ప్రత్యేకముగ నుపన్యాసములిప్పించుభక్తి 20) రూప్యముల విరాళము నొసంగియున్నాడు. అట్టి యుపన్యాసము లీయదలచు వారు త్వరలో తమ సేవదనపు తినులు పుత్రాన ప్రార్థింతు. వేమనయొక్క కవిత్వము, తత్వవిచారము సంస్కరణ పరాయణత్వము, ధార్మిక జీవనమునకతద్దాసంగిన చేయూత, స్వదేశభావము సత్యము చెంపొందించిన విధము, కర్ణాటకుడగు సర్వజ్ఞునితోడను, తమిళుడుగు తిరువారునారతోడను వేమనకు గల పోలికలు భేదములు—మన్నగు విషయములు సమగ్రముగ చర్చింపబడవలయును. ఈ యుపన్యాసమును గడించిన విశేషములెటుంగ గోరవారు రిజిస్ట్రారుగారి పేర వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును.

ఆంధ్రవిశ్వకళాపరిషత్తు, } సి. డి. యస్. చెట్టి,
బెజవాడ, 18-1-28. } రిజిస్ట్రారు.

అమృతమునకు

(1) రాజభవన్ భంగా (2) బానికపమిషమునను, రాయపేట హైకోర్టునందు, ఎడ్వర్డు ఎల్ యుట్ కోడుకడదుండు గృహనివేశనములు (3) పోస్టేరి తొల్లూకా) లోనన్న చిన్న చాక్రము, జమిన్ గ్రామము, కీర్తి కేషులేస్ పి. వి. రామచంద్రరాజు హైకోర్టునకిటుగారియితర తనకు లొంగివినరములకు ఈ దిగివచ్చియున్నవను గ్రాయాడు.

సి. ఎస్. కృష్ణా ఆర్య అధికు విరాళమునలు

నెం 899/1926 లో రిజిస్టరు హైకోర్టు ముద్రాను

నెం 13, వకీల్సు చెంబర్సు లేక

నెం 14, రెడిరాఫన్ పిడి బారిటెన్. ను గాదు

5. సీతా పురము, తూర్పుగోదావరి

కృష్ణాజిల్లా యెన్నికలకేసు

ఉత్తరసాక్ష్యము

(న్యూస్ పేపర్)

బందరు, జనవరి 17:-

6. భండారు మార్కండేయులు, బ్రాహ్మణులు, నూజివీడు

గత శాసనసభల యెన్నికలలో రాజాగారిపేరును ముడుచుచు ఓటంగలో యేబంటుగ వున్నాను. ప్రయోగపు ఖర్చులు యిచ్చినారు. రకీదు యిచ్చినారు. రకీదు వెనకనున్న సంకేతము నాడే. రకీదులోని దీక్షాని తర్లపాటి ప్రైరాజు, వుయ్యూరు యెట్టేలు గుమాస్తా గారిది.

క్రాస్ పరీక్ష

నేను వుయ్యూరు యెట్టేలులో గుమాస్తాను. వుయ్యూరు రాజాగారును మీర్జాపురం రాజాగారును తోడల్లురు. నాసంతకము బి. హెచ్. మార్కండేయులు అని చేస్తాను. దీనికి సంబంధించిన మొత్తం ప్రైరాజు యిచ్చినాడు. పోలింగుయేజంటుగ పనిచేయుటకు చెడుకోజులు ముందుగ జెల్లివాను. అయినచోజుల ఖర్చు యిచ్చినారు. గుడివాడకు ముడుచుచు యెంతదూరమో నాకు తెలియదు. బెజవాడమీదగా వుయ్యూరు వచ్చి అక్కడనుంచి ముడుచు జెల్లివాను. నాసంతకములో హెచ్ అను అక్షరమున్నది. ప్రైరాజుగారుకూడ యెన్నికలలో పనిచేసినారు. ముడుచుచోలింగ్ స్టేషనులో యేబంటుగ నున్నారు. ముడుచుచోలింగ్ రాజాగారిపేరును యిద్దరు పోలింగుయేజంటు పనిచేసినారు. వుయ్యూరు రాజాగారు తమ గుమాస్తాలను పని మీర్జాపురం రాజాగారికి సహాయము చేసినారు.

పునర్విచారణలేదు.

అర్జా వెంకట కృష్ణరావునాయుడుగారు

కాపు, బందరు, కృష్ణాజి. బోర్డు ఇంజనీరు ఆఫీసు మేనేజరు కృష్ణాజిల్లాబోర్డు ఆఫీసు మేనేజరును. ఇంజనీరు ఆఫీసులో ప్రస్తుతము పనిచేయుచున్నాను. జిల్లాబోర్డుకు రాక పూర్వము బందరు మ్యూనిసిపాలిటీకి సెక్రటరీ పని చేయుచున్నాను. 185-10-1754 + 5 (అలెగ్జాన్) జీతముమీద పనిచేయుచుండెడివాడను. జిల్లా బోర్డుకు వచ్చే సరికి 155 + 5 జీతం ముట్టుచుండెడిది. నన్ను మేనేజరు గ 1926 జూలైలో నియమించిరి. వాదభాషా చెయ్యరుగారి శిఫారసుతో పంపియున్నారు. కామ్యూన్ గారిని శిఫారసు చేయవలసినదిగ ప్రార్థించాను. రాజాగారిపేరును యెన్నికలలో పనిచేయాలని యేమి బడంబడిక చేసుకోలేదు. ఎన్నికలలో రాజాగారి పేరును నేనేమి పనిచేయలేదు. వోట్లు కావాన్ చేయలేదు ఈ పూర్వములో బ్రహ్మసమాజంయొక్క కాళి వున్నది. అందులో నేను ముందుకు. సెలవినిముక్తమవునకు నేను కార్యదర్శిని. నేను మేనేజరు గ లేవనెత్తకే arrears వున్నది.

శ్యా:- అజవాబులను యెన్ని ప్రయోజనము? దానికి ప్రతివాది జవాబు చెప్పవలసివుంటుంది.

శ:- ఆ arrears ను యాయన పూరిచేసినాడని మాపడచినాను.

శ్యా:- ప్రస్తావనలోనా arrears ఛార్జీ చేస్తాడు; దానిలో వింతయేమున్నది! అక్కడ రహస్యములు యాయనకు ప్రత్యేకముగ తెలిపియుంటేనేతప్ప, arrears ను ఛార్జీ చేయుటకు నియమించారని యెట్లు చెప్పగలడు?

(కాస్ పరీక్ష ప్రస్తుతము నిలుపుచేయబడినది.)

8. జె. డి. శామ్సుద్దీన్ గారు, హైకోర్టు వకీలు

అర్జా కృష్ణరావు నాయుడుగారి నెరుగుదును. బోర్డు మేనేజరు పదవికి దరఖాస్తు చేట్టివుంటాడనుకంటాను. (వెస్టిండెంటుగాడి నేను శిఫారుసుచేసినాను. మీర్జాపురం రాజాగారు ఆవుడు వెస్టిండెంటు. వకీలుగ రిం సంవత్సరముల అనుభవమున్నది. హైకోర్టు వకీలుగ పది సంవత్సరముల అనుభవమున్నది. నేను శిఫారుసుచేసిన తేది జ్ఞాపకము లేదు. బహుశా రెండు మూడేళ్లువుంటుంది. అయినచో వెంటనే నియమించినది లేనిది చెప్పలేను.

క్రాస్ పరీక్ష

రాజాగారికి శిఫారుసుచేయుట యెవరినిపేరులతో నేను సరిగా చెప్పలేను. రాజాగారితో అర్జా కృష్ణరావుగారిని గించి మాట్లాడిరి. రాజాగారితో మాట్లాడుటకు పూర్వము కృష్ణరావు నాయుడు, జగన్నాథరావు నాయుడుగార్లతో మాట్లాడిరి. అటువంటి మనిషిని మీ రెలా వదులుకుంటారని జగన్నాథరావు నాయుడుగారిని అడిగినారా?

శ్యా:- అటువంటి మనిషిని మీ రెలా వదులుకుంటారని జగన్నాథరావు నాయుడుగారిని అడిగినారా?

శ్యా:- పూర్వములో జగన్నాథరావుగారికి కృష్ణ నాయుడుగారిని వదులుకుంటు కర్తవ్యతను తేనట్లు కన్పించినదికాని ఆ విషయమై యింకొకరుగ సంభాషించలేదు. కృష్ణరావు నాయుడుగారిని తనవద్ద వుంచుకొనడలచి యెన్నువ్వటానికి జగన్నాథరావు నాయుడుగారికి కృష్ణరావు నాయుడుగారిని వెక్కిరిపెనెత్తుటలో అటంకముగ నుండ వుండలచి యుండవచ్చెను. రాజాగారికి యితర అభ్యర్థులెవరిని గరించి శిఫారుసు చేయలేదు. వీరిని గరించి శిఫారుసు చేయటకు ప్రత్యేకముగ నూజివీడు జెల్లి లేదు. పెడననుండి ముంజులూరుకు నా కుమారుని భూముల వద్దకు రోడ్డు వేయించు నిమిత్తము జెల్లి తిని. అదివరకు రాజాగారును నేను స్నేహితులము. నా కుమారుడు రాజాగారిపేరును పనిచేసేవాడేమో నాకు తెలియదు. నా కుమారుడు నీవలో పదివిచ్చినాడు. ఈ కేసులో విటివనక పక్షమున సాక్షిగ పుట్టుకు చేసెట్లు యెవరో చెప్పినారు. నాకు తెలిసినంతవరకు నా కుమారుడు కోర్టుకు వచ్చి యుండలేదు. నే నొకప్పుడు జస్టిస్ పార్టీకి చెందినవాడ నని చెప్పితిని. అది నిజముకాదు. జస్టిస్ పార్టీకి సానుభూతిలేదు. ఏపార్టీకి సానుభూతిలేదు. శాసనసభలో కొంతకాలము తలుపుముగాను తరువాత జస్టిస్ పార్టీతోను వోట్లెచ్చియున్నాను. 1925 తుపాసుకు కొన్ని మాసముల తరువాత రాజాగారితో కృష్ణరావు నాయుడుగారిని గరించి మాట్లాడినట్లు జ్ఞాపకము. తన భూములను అభివృద్ధి పరచుటకు మీర్జాపురం జమిందారుగారిని నా కుమారుడు బుర్రుము కొరలేదు.

పునర్విచారణలేదు.

అర్జా కృష్ణరావు నాయుడుగారి క్రాస్ పరీక్ష

1924 ప్రాంతములో మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిలర్ గి నియమింపబడిరి. అంతకు పూర్వము మ్యూనిసిపల్ మేనేజరుగ వున్నాను. మునుగు 6, 7 సంవత్సరము లాపవలె లానున్నాను. నన్ను సెక్రటరీగ నియమించుటకు కొన్ని సంవత్సరములకు పూర్వము సెక్రటరీ పదవి రద్దుచేయబడినది. నన్ను సెక్రటరీగ నియమించునపుడు కొంత కర్తవ్యతకాళిరామును పట్టణములో నున్నట్లు విన్నాను. నేను మ్యూనిసిపాలిటీని విడిచిన పిమ్మట యంతవరకు మ్యూనిసిపాలిటీకి సెక్రటరీలేదు. జిల్లాబోర్డు మేనేజరుపదవికి 1925 అక్టోబరులో దరఖాస్తు చేట్టెదని. మేనేజరుపదవి కాల్గివున్నదిని విని దరఖాస్తుచేట్టెదనాను. ఆ పదవిని గరించి ప్రకటన యేమి నేను చూడలేదు 1925 ఫిబ్రవరిలో రాజాగారిని మొదట చూచిరి. నన్ను రిమ్యూన్ చెయ్యరుగారికి పేర తొలగించెదని. బెజవాడలో రాజాగారిని కలుసుకున్నాను. తొలి 2-2-26 వ వచ్చినది. 9-2-26 వ జెల్లివాను. ఆ రోజున రాజాగారిదర్బారుము కాతేరు. జిల్లాబోర్డు మీటింగ్ లో వుండటంబని. 10-2-26 వరకు అగమనినారు. ఆ ప్రకారం 10-2-26 వరకు అగియాదిరి. నా అస్సత్తును గరించి జీతము గరించి ప్రశ్నించినారు. నన్ను మేనేజరు పదవికి select చేస్తానని చెప్పినారు. ఆ రోజున నన్ను నియమించుచు అర్జునకేయలేదు. రాజాగారితో మాట్లాడి భయటకు వెచ్చుచుండగా రింహాకాన్స్ట్రెయిని చూచినాను. వారు నన్ను ప్రశ్నించగా నన్ను నియమిస్తారని చాల ఆశ్చర్యపడినది చెప్పితిని. కొంతకాలము వట్టుననిమాడ చెప్పితిని. చెయ్యరుగారును (వెస్టిండెంటు గారును) సంవత్సరమునా తెచ్చుకొనవలసి యున్నదని, అఫీషియల్ సంవత్సరము పూర్తియైన కొంతకాలమునకు నియమింపబడునని, రాజాగారు 8-2-26 న జగన్నాథరావు నాయుడుగారితో మాట్లాడిరి చెప్పినాను. నన్ను మేనేజరు పదవికి నియమించారని సరసింహాకాన్స్ట్రెయిగారితో చెప్పి యుండలేదు. నేను మాట్లూరి కృష్ణరావుగారి నెరుగుదును. అయిన నేను స్నేహితులము. అయినమాడ బ్రహ్మసమాజం మొంబరు. బెజవాడనుంచి వచ్చినతరువాత అయినను కలుసుకోలేదు. మార్చి యేప్రిల్ లో కలుసుకున్నాను. వారంతోజలలో నియామకం ఉత్తరపు వస్తుంబని. రాబర్లవన్ స్ట్రెయిలో కృష్ణరావుగారితో చెప్పలేదు. బెజవాడనుంచి వచ్చి వట్టాభి సీతారామయ్యగారిని కలుసుకోలేదు. మాజేటివారికి

నేను బాకీవున్న సంవత్సరములో పట్టాభిసీతారామయ్యగారిని 1926 జూన్ జూలైలో కలిసికొన్నాను. 1926 జనవరిలో మాజేటివారికి కట్టాభి సీతారామయ్యగారిని (ట్రస్టిగ వేసినట్లు) తెలుసును. 6-1-26 నుంచి నన్ను ఆయన అప్పునివ్వమనలో నిర్బంధించలేదు. 1926 మార్చి నుంచి అడుగును వచ్చినారు. వారంతో జలలో నన్ను చెయ్యరుగారు విడుదల చేస్తారని పట్టాభి సీతారామయ్యగారితో చెప్పలేదు. నాకును పట్టాభి సీతారామయ్య గారికిని నియామకమును గరించి యెన్నడును సంభాషణ జరుగలేదు. కోటకు బాపురావు నాన్నే హిడుజ్జీ బెజవాడనుంచి వచ్చినపిమ్మట 1927 సంవత్సరము వరకు నుబ్బారావును కలుసుకోలేదు. 1926 ఫిబ్రవరిలో మునిఫ్ తో గుమాస్తాలు నానిమిత్తము టిపార్టీ యెచ్చుచేయలేదు. అటువంటి సంవత్సరములో కృష్ణాపత్రికలో టిపార్టీ చేయనున్నట్లుండుకు (ప్రకటించారని) కృష్ణాపత్రికాధిపతిని అడుగలేదు. 1926 ఫిబ్రవరిలో నా క్రిందియ్యుద్దోగములు టిపార్టీ చేయవలెనున్నాను.

శ్యా:- అటువంటి సంవత్సరములో యీ కాలయాపన యెందులకు? మీకు అనవసరముగా అధికృత యిచ్చుటకుగాను యిటువంటి ప్రకటన గావించు అప్పుడు తెవరునుండరు.

శ్యా:- బెజవాడనుంచి రాగానే మ్యూనిసిపల్ ఆఫీసర్ టెంటు టిపార్టీ చేస్తానని నాతో చెప్పినాడు.

శ్యా:- ఎందులకు?

శ్యా:- మ్యూనిసిపాలిటీని విడుచు సంవత్సరములో, నే నెప్పుడు వట్టి సరిగా చెప్పలేను. అసంగతి చెయ్యరుగారు రాగానే లేజరుంబని చెప్పాను.

శ్యా:- దీనినిబట్టి మిమ్ములకు ని య మించినట్లు తెలుతుంది. విడుదల యెప్పుడుచేసిన అనునదియే ప్రశ్న.

శ్యా:- చేస్తారని మాత్రమే చెప్పితిని.

శ్యా:- అయితే టిపార్టీ యెందులకు? అందుకనే బాగుగ ఆలోచించి జవాబు చెప్పమని అడిగిరి. రాజాగారు మీతో యేమని చెప్పియుండిరి? రాజాగారు సెలవు చేసినానని చెప్పివారా?

శ్యా:- రాజాగారిలో జరిగిన సంభాషణనుబట్టి, నన్ను చేరని అనుకున్నాను. విడుదల లేదమత్రమే తేల్చి ఎలయిన్నవనకున్నాను. రాజాగారిని చూచినవారంతోజలకు చెయ్యరుగారిని చూచిరి. నన్ను రిలీఫ్ చెయ్యమని వారిని అడుగలేదు. నన్ను మార్చితరువాత రిలీఫ్ చేస్తానన్నారు 1926 మార్చి తరువాత రిలీఫ్ కొరకు ప్రయత్నించలేను.

శ్యా:- జిల్లాబోర్డు మేనేజరుగ వెట్టుటకు మీకు ఆధురతలేదా?

శ్యా:- నన్ను రిలీఫ్ చేయమని చెయ్యరుగారిని అడుగలేదు. మేమానములో చెయ్యరుగారే మార్చివరకు తక్కులు పూరిచేయమని చెప్పినారు. మీర్జాపురం రాజాగారు అడుగుచున్నాడు. నియామకపు ఉత్తరువు యెప్పుడైనా రావచ్చునని చెప్పినారు. నేను దరఖాస్తు చేట్టినాను గనక మేనేజరుపదవికి వెట్టుటకు ఆధురతగానేయుంబని. మ్యూనిసిపల్ ఆఫీసులో యిద్దరు ఆఫీసర్ టెంట్లు వున్నాడు. సెక్రటరీగ తక్కులు పూరిచేయమని చెయ్యరుగారు రడిగినారు.

శ్యా:- మీరు ఎకస్ట్రాజరి సెక్రటరీ కావచ్చును. తక్కులకూడికలు యెవరైనా చేయవచ్చును గదా.

శ్యా:- నీనియరుక్యాన్సు యెవరైనా చేయవచ్చును 1926 మార్చి ఏప్రిల్ లో మాట్లూరి కృష్ణరావుగారిని కలుసుకున్నాను. అప్పుడు వారితో రాజాగారు వాగ్దానభంగము కావించిరి, కృష్ణాపత్రికలో నోటు ప్రకటించమని చెప్పలేదు. 1926 జూన్ లో తక్కులు పూరిచేసినాను. తక్కులు పూరిచేసిన పిమ్మట చెయ్యరుగారిని రిలీఫ్ చేయమని కొరలేదు సాంవత్సరీక నివేదిక పూరిచేయలేదు. నేను వచ్చి నేసిన తరువాత పూరిచేయబడినది.

శ్యా:- సాంవత్సరీక నివేదికకు మీ (వెస్టిండెంటు) అవసరమే లేదన్నమాట.

శ్యా:- 1926 జూలైలో నియామకపు ఉత్తరవువచ్చినపుడు నాకు ఆశ్చర్యముకలుగలేదు. మే మానములో చెయ్యరుగారు ఉత్తరవు వస్తుంబని చెప్పినారు. నన్ను నియమించినపుడు రాజాగారు బండరులో నేవున్నాడు. ఉత్తరవునేనే ముందు రాజాగారిని నేను చూడలేదు నా తరపున యెవరు రాజాగారి వద్దకు జెల్లి లేదు. 10-2-26 తరువాత రాజాగారిని చూడలేదు 8-7-26 ఉదయం చెయ్యరుగారు నాకు (వెస్టిండెంటుగారి) దివో. పంపించారు. ఆఫీసులో వాదభాషా కనపడనందున క్రాంతభాషా పంపమన్నారు. నా దరఖాస్తు చెయ్యరుగారికి పంపినాను.

శ్యా:- 1925 అక్టోబరులో దరఖాస్తు పంపినారు. 8-7-26 న తిరిగి దరఖాస్తు పంపినారు. ఈలోపుగా రాజాగారిని చూడలేదు. ఏమి జరిగినదో మీరు గమనించనేలేదు. డి. వో. ఎందుకు పంపవలెవచ్చినదో మీకు తెలుసునా?

సా:- నాకు తెలియదు.

శ్యా:- ఈ విషయమును గురించి తండ్రిపంపుల ఎక్కువగా మాడవలసింది. ఏకాంతమున వ్రాయుచు. 8-7-26 వ. పంపుల ప్రతిపాదన.

సా:- రాజాగారికి బీహార్ బందరులో యిచ్చారని నాకు తెలుసు. ఆ జాతీయ నివాస మింటింగు జరిగినది. బీహార్ ప్రభుత్వముగ మింటింగ్ చేసినది నాకు తెలియదు. ఇప్పుడు కాపు సభ కార్యదర్శి కాను. 1912 మొదలు రెండుమూడు సంవత్సరములు కార్యజాయింట్లు దర్శి. తరువాత నుంచి యిప్పటివరకు ఆదేశానుబంధముగా కార్యదర్శి. ఆయన మునిసిపల్ కాన్సిల్లరు. జగన్నాథరావు రమణయ్య సాయుడు మానవరెడ్డి అప్పయ్య రామయ్య సుబ్బారావు చిన్నకొట్ల చివరామయ్య కొండపల్లి రామజయ్య యర్రంకెట్టి వీరాస్వామిసాయుడు శీలం కెట్టి థంగిటరత్నంబాయుడుగారు ఆ సంఘమానకు చేరినవారే. ప్రతిసంవత్సరక మింటింగులో కార్యదర్శిని అప్పయ్యని యెన్నుకొంటారు.

శ్యా:- సంఘమునకు సభ్యులందరెవరు.

సా:- అక్కరలేదు (వచ్చు) 1928 లో జరిగిన మహాసభ రాజకీయమైనది. సంఘమునకు సభకు సంబంధము లేదు. బందరు మున్సిపల కాన్సిల్లో కాపులు అధికసంఖ్యాకులు గలారు. 7 నరు కాపులున్నారు. వీరి రంగయ్య వీ.వి. దాసు వీ.వి. వెంకట్రావుగారు జస్టిస్ పార్టీలో వోటు చేస్తుంటే వారు. మొదలపదిమందినీ ఒక సామిటీకొమ్మెండు. 5 నరుకు ఆరుగురు జస్టిస్ పార్టీ వారని చెప్పలేదు. చెయ్యరుగారు నామినేషనుకు ఫిర్యాదు చేసారేమో నాకు తెలియదు. 6 నరు నామినేషన్ మొదలై బ్రాహ్మణేతరులు. బందరు రాజాగారివచ్చి సభ్యులు కాపునాయకులు నాపుర్యోగపందర్శులలో చూచారేమో నాకు తెలియదు. భట్టాచార్య కొల్యయ్యులు నేపాథుడను కాను. ఆయన నేనెరుగుదును. 5, 6 సంవత్సరములనుంచి ఆయన నేనెరుగుదును. బందరు వచ్చినపుడు కలిసికొనినపుడలా నాతో మాట్లాడుచుండేవారు. ఆయన జస్టిస్ పార్టీ వారేమో నాకు తెలియదు. నా ఉద్యోగమును గురించి ఆయనకు ఇక్కటము ఉన్నదేమో నాకు తెలియదు. ఆయనకు ఇక్కటము ఉంటుందని కారణములేదు. నేను జస్టిస్ పార్టీకి చెందినవాడనుకాను. కాపులలో నాకు పలుకుబడివున్నదేమో నేను చెప్పలేను. నాకు బంధువులుగలవన్న కొన్ని కాపుకుటుంబములు ఉన్నవి. దగ్గరనుండువులలో కొంచెము పలుకుబడి ఉన్నది. పెదకల్లేపల్లి నాస్యగారు. అర్జునానిపాలెం, అదవానాపాలెం, కల్లేపల్లి కొద్దు. రజాపురం ప్రత్యేక గ్రామం. ఈ ప్రదేశములలో నాకు బంధువులు లేరు. పులిపాలెంలో బంధువులున్నారు. సాలెపాలెంలో లేరు. పెదయాదర వందపాకల బంధువులు ఉన్నారు. తలగడపల్లి క్రొత్తపాలెంలో బంధువులు లేరు. విశ్వనాథపల్లి కమలాపురం లలో లేరు. ముచ్చెరలోను లేరు. 8-7-27 నాయు: క్రొత్త రాజాగారిని చూచినాను. బ్రామెయ్య బుగాళాలో నాలుగు గంటల తిరునాళ్ళ కలుసుకున్నాను. పదినిమిషములు మాట్లాడి తిరిగి వచ్చినాను. రమణయ్యసాయుడు జగన్నాథరావు సాయుడు జ్ఞానకొలయ్యగారు అక్కడలేరు. గన్నవరం కమ్మనా రెడ్డి వున్నారు. నేను తెలియదు కడియాల కొలయ్యగారున్నారు. 1000 నాగభూషణంవారుతరు మున్సిపల్ ఆఫీసులో ఉన్నప్పుడు నేను హజరుపట్టిలో సంతకము చేయలేదు. జిల్లాబోర్డు మేనేజర్ గ సంతకము చేయలేదు.

శ్యా:- ఎందువలన?

సా:- మున్సిపల్ ఆఫీసులో చేయలేదు గనుక.

శ్యా:- అక్కడ మీరే ప్రయత్నించగలరు గనుక, ఇక్కడ హాజరై మీరు మీకు కాంక్షింపరా?

సా:- ఉన్నది.

శ్యా:- జయిలే ఎందుకు సంతకము చేయలేదు? మీ దర్శులు కచ్చితములు కుద్రోవడం నాదిండుమన్నాడు.

సా:- హాజరై జీవావస్థ వచ్చినపుడు అందుకు సంతకము చేసేది లేనది చూచి సంతకము చేయమంటే సహించను.

శ్యా:- ప్రతిపాదన సంతకము చేయమంటే డిడివారా? సా:- లేదు. అప్పుడు ప్రతిపాదన చేయమంటే డిడివారు.

శ్యా:- నెమన్ను జడ్జి మాదిరిగొనెను సంతకముచేయలేదన్నమాట. దినపత్రిక పూర్తి అయినపిమ్మట నెమన్ను జడ్జి సాయంకాలం సంతకముచేసెను.

సా:- నాకు మందున్నవారు సంతకముచేసిరి. జూలై నుంచి నాపేరు హాజరుపట్టిలో నున్నది. నాకు కాలం వున్నది. ప్రతి నెలకాలం చేస్తుంటుంటేది.

శ్యా:- అయితే దానిని మీ రెండుకు వదిలివేయలేదు? మీకు సంతకము చేయలేదని కోరిక లేదు గదా?

సా:- ఈ చాల స్వల్పవిషయముగ భావించితిని. అందుచేత వదిలివేయవలసినదని క్లార్కును అడగలేదు. కొంతకాల మైనతరువాత చూచి చెప్పితిని.

శ్యా:- ఎన్నికలు ముగియగానేనా?

సా:- ఎన్నికలు ముగిసిన చాలకాలమునకు చూచితిని.

శ్యా:- నిజముగ ఆయనకు కోరికవున్నయెడల మేనేజరు హాజరై సంతకముచేయ వచ్చునని ఉత్తరువు ఇయ్యమని కోసేవాను.

సా:- నేను మేనేజరుగ వ్యవస్థితుల రాజాగారితో తరచుగ టూర్ చేయలేదు. 19-7-26 మొదలు 26-7-26 వరకు తిరిగితిని. (కాలిములు చూచి) ఇది ఎస్టాబ్లిష్ మెంటు యొక్క టి.ఎ. బిల్లు ఎస్టాబ్లిష్ మెంటులో నేను మాడ వున్నాను. జూలైలో నర్సాపురం జేజవాడ వల్లితిని. (1926 సెప్టెంబరు బిల్ చూచి) నాలుగుదినములు ప్రయాణము చేసితిని. 86-4-0 టి.ఎ. తీసుకున్నాను. నాలుగు దినములలోను ప్రెసిడెంటుగారివద్దకు కొన్ని ఫైలులు తీసికు వెళ్లి నాను. ఆ ఫైలులు నాకు తీసికొని వెళ్ల వలెయి. నన్ను కొన్ని ఫైలులు తీసుకు రమ్మవమున్నాడు. 1926 అక్టోబరులో 17 దినములు ప్రయాణము చేసితిని. ఆ నెలలో ధర్మాశీర్షాదేవునందు జిల్లా బోర్డు మింటింగు జరిగినది. 27-10-26 న జరిగినది. తక్కువకోటలో హామెయ్య, (ఒక దినము) దివి (నాలుగుకోటలు) నడివాడ (మూడుదినములు) తాలూకాలలోను కంకిపాడు ఒకరోజును వెళ్లితిని. ఈ గ్రామములకు ప్రెసిడెంటుగారితో వెళ్లి నాను. ఈ ప్రయాణములలో యెన్ని కలసంభావన లేదు. ప్రెసిడెంటుగారు యెర్రంకెట్టి వెళ్ల వారు. ప్రయాణములలో ప్రెసిడెంటుగారు కాన్వెన్షన్ చేస్తూనే వున్నారు. కాన్వెన్షన్ లో వారికి సహాయము చేయలేదు. కాపుగ్రామములలో గాని బంధువులున్నచోట్ల గాని సహాయము చేయలేదు. వారు కొన్నిచోట్ల వోటు అడుగుయిందగా నేను వున్నాను. వోటుపడుముగో నేనేమి చెప్పలేదు. గ్రామములకు రాజాగారిని తుక పరచలేదు. ఎన్నికలలో నా ప్రభుత్వం లేదు. ఆ పని గడ్డకు నన్ను ప్రెసిడెంటుగారు రమ్మన్నాడు. ధర్మాశీర్షాదేవు మింటింగు ఫైలులకు అవగడ యివ్వక వోట్లున్నట్లు తీసుకునివచ్చున్నారు. టి.ఎ. బిల్లులో అవగడ ప్రామాణ్యం లేకుండునని చెబుతూ యెర్రంకెట్టి ప్రెసిడెంటుగారితో వెళ్లిండు" అని చెప్పినాను. నేను పైట్లు నిర్ణయించుటలో ఎక్కువరకు కాను. అందులో ధర్మాశీర్షాదేవు మింటింగ్ ఫైలులు వున్నాయి.

శ్యా:- టి.ఎ. బిల్లులో మొదటి పర్వ ప్రార్థన యిచ్చారు. ఆ పనికి మింటింగువలసిన అవసరమున్నదా అని బిల్లింగరు అడుగుతున్నారు.

సా:- స్వయముగా నాకేసంబంధములేదు. ప్రెసిడెంటుగారు రమ్మంటే వెళ్లి నాను సాలెపాలెంకాలవల్లిచూచుటకు నేను ప్రెసిడెంటుగారు వెళ్లినపుడు ఇంజనీరుగారురాతేను. (లేబుల్ చూచి) అక్టోబరు 21 మొదలు 24 వరకు దివిలోవున్నాను. 24 వ తేదీన ఎం.టి. చాలవరకు నాదనుకొన్నాను. అంతవరకు ప్రాయబడినయంతములు యివ్వవలె. ప్రెసిడెంటుగారితోను స్టీం-బిల్లో వెళ్లి నాను కొమారివారిపాలెం వద్దనే ఉండేదే. లాంచి అగినది. రాజాగారు డ్రైవరును పిట్టలను కాన్పుటకు దిగి వెళ్లి నాను. ఆ గి న పుడు ప్రత్యేకభర్తా యిస్తారు. పెదయాదర పిట్టలకు కాపుగ్రామములు. పెదయాదరలో నాకు బంధువులున్నారు. యెర్రం సాలెపాలెం కాలవ విషయములో స్వయముగ నాకు ఇంట్రిన్ లేదు. (డి. వోటచూచి) ఈ డి.వో. ను నేను ప్రాసినాను. ఇంజనీరుగారిని ఎస్టిమేటును ముందుగా చూపమని డి.వో.లో అడిగినాను. నావద్ద బోర్డు ఆఫీసుకు పంపిన సమాచారము వున్నది.

శ్యా:- ఆయన ఇంజనీరు. మీరు మేనేజరు. మీరు నోబడి. ఎందుకు ముందు మీరు చూపలేనని?

సా:- జగన్నాథరావు సాయుడుగారికి చూపలేదని యిచ్చుది.

శ్యా:- కనుక మీరు ప్రతిపాదనము ప్రెసిడెంటుగారి బోర్డుములేకనే జగన్నాథరావుగారితో సంప్రదించి తెల్పుదురన్నమాట.

శ్యా:- మీరు యెర్రంకెట్టివద్దకు ఎస్టి మేటుమాడ తీసికుని వెళ్లిరా?

సా:- అప్పుడు అడుగువలసిన అవసరములేదు.

శ్యా:- ఎన్నికల సంగతి నాకు తెలియదని సాక్షి చెప్పినంతమాత్రమున పంపివేయవలసినదేనా? సాక్షి చెప్పిన అంశములనుబట్టి సాక్షి అబద్ధాకోరు అని నిర్ణయించుటకు ప్రశ్న ఆడు గలము. సాక్షి ప్రతి విషయమును డిస్ చేయమన్నాడని మానదలది.

శ్యా:- యెర్రం కాలవ విషయములో పెరసనకో ఇంట్రిన్ లేవన్నాడు. అందుకని డి.వో. చూపించినాను.

సా:- నేను ఎస్టి మేటు తీసికు వెళ్లినభావము లేదు. పిట్టలలో అక్టోబరులో వెళ్లి నాను. యెర్రంకెట్టి తిరిగివచ్చేటప్పుడు పిట్టలకోటలో భోజనముచేసినాను. బడ్జెట్ గ్రామముగా రింట్లో భోజనముచేసినాను. బడ్జెట్ గ్రామము మానవరెడ్డి రామయ్యకు బంధువు. రామయ్య అచ్చయ్య సెంకటకుప్పారావులకు తమ్ముడు. పులిపాలెం కాలవయినప్పై ను నిమిత్తం వెళ్లి నాను. పులిపాలెం కాపుగ్రామము. కొడూరుకు 2 మైళ్లు. గత యెన్ని కలలో కాపుసంఘము రాజాగారికి సింగిలు వోటు యిస్తానని విన్నాను. నాయకులు సమావేశమై యెన్నికలకు అయిదారు మాసముల పూర్వము రాజాగారికి వోట్లుపట్టుట నిశ్చయించుకున్నాడు. ఈ సమావేశ మెట్లు జరిగినది నాకు తెలియదు.

శ్యా:- నాయకుల లోగ చాల మంది రాజాగారి పక్షమున పట్టుదల పనిచేసిరి. రమణయ్య సాయుడు జగన్నాథరావు సాయుడు మానవరెడ్డి సుబ్బారావు, వి.వి. రాస్వామిసాయుడు, కొండపల్లి రామజయ్య, ప్రెసింగు వెంకట రంగయ్య, వీ.వి. దాసు, పిల్లకెట్టి బుచ్చి వెంకట్రావుగారు రాజాగారిపక్షము పనిచేసిరి. దివి తాలూకాలో రాజాగారి పక్షమున కాపునాయకులలో రామస్వామిగారు పనిచేసిరి. బందరు తాలూకాలో బూర్గుడ నారాయణరావు గారు పనిచేసిరి. దాసరి కృష్ణరావు యెర్రంకెట్టి జగన్నాథరావు గారితోపాటు పనిచేయును. కమలాపురం కొట్టి వెంకట స్వామి రామయ్యల నెరుగును. కంకిపాడులో కొల్లిపర మాణిక్యరావు నెరుగుదును. ఆయన కాపుసంఘ నాయకులలో నొకడు. ఆత్మూరి శ్రీరాములు నెరుగుదును. సరిగా నేపాథుడని చెప్పలేను. తరచుగా కలుసుకొంటుంటాము. ముఖాసావారుగారితో ముల్లాది నరసింహశాస్త్రిగారిని నేను పంపలేదు. బుచ్చిపాట్ బోలింగ్ ప్రేషనులో వోటు చేసినాను. నేను అయ్యంకివారి హాలువద్ద ముల్లూరి కృష్ణరావుగారిని కలుసుకొన్నాను. అక్కడ గొడుగుపేట బోలింగ్ ప్రేషనుకలదు. అక్కడనుంచి మార్కెటు వైపువచ్చి యెర్రంకెట్టి చిలివా నాము. ఎన్నికలసందర్భములో రాజాగారి పైట్లను పిల్లల నాయధీనములో తేవు. రాజాగారు జగన్నాథరావుగారికి కాదు యిచ్చినాను. వారి యింట్లో స్థలములేదు. మా యింటి వద్ద అవరణతో వుంచారు.

శ్యా:- నుజమాని తాత్కాలికపు పాకముకేసిరి. తరువాత దివిని తీసివేసిరి. అకోటలో ప్రచారముల మా యిల్లు సమావేశముల మొదలుండలేదు. రాజాగారు మా యింట్లో బసచేయలేదు. మా యింటికి వస్తూవుండేవారు. ఎన్నికలరోజులలో 7, 8 పర్యాయములు రాజాగారు మా యింటికి వచ్చారు. వోట్లకు జాబులు ప్రాయములకు రాజాగారిపక్షమున నందూరి శోభనాద్ర ఆచార్యులుగారిని నే నేర్పాటుచేయలేదు.

శ్యా:- శోభనాద్ర ఆచార్యులుసంగతి తెచ్చులు యిదే మొదటిపర్యాయము. రికార్డులోనే అంశములమీద ప్రశ్నించుట ఆచారముకాదు.

సా:- బందరులో "కాపు సాదరత"కు నని, అని కర ప్రేమను చూచితిని కరప్రేమ ప్రాసించి నాకు తెలియదు. నేను వ్రాయలేదు. క. అచ్చయ్య... సంపాదించలేదు. 1927 మార్చి ఏప్రిల్ లో నూజుడు జులై ను 17-4-27 జిల్లా బోర్డు న వు క ర్డు నూ జ వీ డు వచ్చిరి. పది పది మేను మంది వచ్చిరి. తాము వెట్టిరజీముల రిజిస్టర్ దరఖాస్తుల సందర్భములో వచ్చిరి. ముల్లాది నర్సింహ శాస్త్రిగారుమాడ వున్నట్లు జ్ఞాపకము. రాజ వెంకట్రామయ్యగారు అక్కడకు వచ్చినారు.

శ్యా:- రాజాగారు జిల్లాబోర్డు సభ్యులవద్దనుంచి ఎన్నికలలో పనిచేయలేదని స్టేటుమెంటు తీసికొనిరా?

సా:- ఇది సందర్భమునకు తగినయంతముకాదు. (ఇరైత వెంటు)

శ్యా:- ఈసాక్షి యెన్నికలలో పనిచేయలేదని చెప్పుచున్నాను. ఆగాంగ్ అంతలో యివ్వకుండా వున్నాడని తెల్పుటకు ప్రశ్న అడుగువచ్చును. నేను పైట్లుచేసినప్పుడు, రాజాగారు స్టేటుమెంటు తీసికొనుట అవసరమని తెలిచిరేమో.

సా:- స్టేటుమెంటు నాకు తెలిసినంతవరకు తీసికొనలేదు. రాజాగారు నర్సింహశాస్త్రిగారిని మాజుకుడుకు రమ్మన్నారని చెప్పలేదు. ముల్లాది నర్సింహశాస్త్రిగారెండుకు విచ్చారో నాకు తెలియదు. ఈబిట్టక ప్రాసించినపిమ్మట, ఇంజనీరింగ్ కిబ్బండికి సంజాయిషీమిత్తము సర్క్యులరు పంపలేదు. ఒక సంవత్సరం ప్రావేశకొమిద నన్ను మేనేజరుగ నియమించిరి. ఆరు నెలల తరువాత కళాధరమ్ చేసినారు నన్ను యెర్రం 155 రూపాయల జీతముమీద నియమించిరి. కన్ ఫరం అయినపిమ్మట నెమకు నెలలకు అయిదు రూపాయలవంతున ప్రమామనుచ్చినారు. మున్సిపాలిటీలోనున్న పురు రూపాయలు సయికో అల్ల వెన్నుయిచ్చేవారు. ఆ అల్లవెన్నును యిప్పుడు జీతములో కలిపివేసారు. కైకలూరు తాలూకాలో ప్రెసిడెంటు కాజ వెంకట్రామయ్యగారి నెరుగుదును. బందరు దివి తాలూకాలో కాపుల సింగిల్ వోటు తెచ్చునని తెలు నన్ను జిల్లాబోర్డు మేనేజరుగ నియమించిన సంగతి నాకు తెలియదు. అర్ధా పేయ్య నెరుగుదును. మేము సింగిల్ పైట్లండ్ల బిడ్డలము. అర్ధా నరయ్య వసంత రాయుడుల నెరుగుదును. మాజూవారే, తలపులకేవన్న నా బంధువుకాడు. వడ్డమన్నాచో తోట కుబ్బారావు నెరుగున్నాను. నా బంధువుకాడు. జాలయమొదలు నవంబరు 1926 వరకు పని చాల విగిలిపోలేదు. నేను పని పూర్తిగా చేయుచుండేవాడను.

పునర్విచారణ

శ్యా:- కాపుసంఘమునకు ప్రత్యేక సభ్యత్వములేదు. ఒక తార్కికతార్కిక సంఘముమాత్రము పనిచేయుచుండును. తెలగ సంఘముని కూడ అంగూడు. చంబాలు వనూలు చేసి, చీద వార్డుకు వేతనములి

పుష్కరమున, నాదగర బంధువులలో ఎంతమంది వోట్లను పొందాలో చెప్పలేదు. వైసీపీ అధినేతగా గ్రామములలో బిక్కా కట్టడానిలో రెండుమాడు కుటుంబములవారు మాత్రమే బంధువులున్నారు. 1926 అక్టోబరులో 12 కోట్ల మూత్రమే బూర్ చేసినా 19 కోట్ల మూత్రమే బూరుచేయలేదు. 27-10-26 వ ధర్మాశాస్త్రానికి జిల్లాలోని మిడియన్ జరిగినది. ఆ మిడియన్ ఫైల్స్ ఆవిగడ తీసుకువచ్చి వాను. బంధువుల కాని మాజీదారుల కాని వాటిని చూచుటకు ప్రెసిడెంటుకు విశ్రాంతి చిక్కినందున అవగడ తీసుకువచ్చి వాను. 100-120 ఫైల్స్ ప్రతి మిడియన్ కు వుంటాయి. కావునను నాయకులు సమావేశమైనందున వారు స్వయంగా తెలియదు. నేను ప్రార్థించినందున ఆరునెలలకే కక్ష పరిష్కారమేయవచ్చు.

నబర్ తీలో అసహాయ వాదుల సభ

ప్రస్తుతము విరమింపబడినది.

ఈనెలలో సబర్బన్ సర్క్యూలర్ ప్రభుత్వములో అసహాయ వాదుల సభ జరుగునని వార్త యెటులనో పత్రికలలో ప్రకటించబడినది. ప్రస్తుతము యీ సభ జరిగినది నే నిందుమాలముగా ప్రకటించుచున్నాను. ఒక విధానమును నిర్ణయించుటకును అందుకు కలిసి ఆలోచించుటకును వీలగునగాన నిసభను జరుపవలెనని అసహాయవాదులు చాలమంది నాకు వ్రాసిరి. అసహాయవాదులు కాంగ్రెసులో ప్రత్యేకముగా నొక పక్షముగా నేర్పడి పనిచేయవలెనని సభిప్రాయము చెప్పుచు కాంగ్రెసుకు సన్నిహిత అసహాయవాదులలో చాల బలపడినది. ప్రత్యేకముగా నొక పక్షము నేర్పరుచుటకు నా కంటికిరక లేదుగాని సభను జరుపవలెనని మాత్రము నేను తలచితిని. నేను ఆహ్వాన పత్రికను వ్రాయబూనినపు డది చాలవృత్తుగా కనబడినది. ఎవరి నా హ్వానింపవలెనను విషయము మంతికవ్వముగా కనబడినది ఇపు డట్టిసభను జరిపినచో డాక్టరు ఆస్కార్ గారికి యిబ్బంది కలుగునట్లుగూడ నాకు కనబడినది. బహిష్కరణ ప్రచారమునందు దీక్షలునుచుండ నిపుడిసభను జరిపినచో దీనినిగూర్చి దేశమునందు వాదప్రతివాదములు కలుగును. అందువలన బహిష్కరణప్రచారమునకుగూడ కొంత అడ్డంకము కలుగవచ్చును. కావున యీసభను మరపుచేస జరుపవచ్చునని నేను నిశ్చయించితిని. నేను లేకుండ అసహాయ వాదపక్షము నేర్పరుచు పవలెనని యే అసహాయ వాదులు మొదట నూచించిరిగాని నేను ఆలోచ్యముగాను వాదవృత్తుగాను ఉండినపుడు నేను లేకుండ అసహాయవాదపక్షము నేర్పరుచినచో నది సరిగాజరుగదనిగూడ నాకు తోచినది. మొదట నేను లేకుండనే యేర్పరచెదరు గాని తరువాత ప్రతిపక్షమునందును నా అభిప్రాయమును కోరుచునేయుందురు. సభలో చర్చ జరుగుచున్నపుడు నేనుగూడనున్న నే సరిగా అభిప్రాయము నియ్యగలుగుదు గాని పరోక్షముగా సభిప్రాయము నియ్యవలసినవైనయెడల నది సరిగానుండజాలదు. కావున నిపుడిసభను జరుపకుండుటయే మంచిదని నిశ్చయించితిని. నేను ఇల్ల భాయి పట్టుకొనిపో నాలోచింపగా, అయినగూడ సంగీకరించెను. ఇతరులు క్రుంగుగూడ సమ్మతించిరి కావున ప్రస్తుత మిసభ జరిగదు" అని మహాత్ముడు వ్రాసినవ్యాసము నేడు 15 వ లేదీ గురువారము) వెలువడిన ఎం.ఎం.డి.యలో ప్రకటించబడినది. (ఆ. ప్రె.)

దొంగనాణ్యములను మింగుట

అనుమాదాబాదు, జనవరి 18:—దొంగ నాణ్యములను చూచుచో ఒకరి మోసగించెనని రావుజే అను నతడు ఒక హాస్యదీపి పోలీసు కంప్లయింటు చేసెను. పోలీసువారిమార్గాడిని నిర్బంధించి సోదాచేయి మొదలిడిరి. ఇంతలో తనవద్దనున్న 7 రూపాయలను నోట్లతో వేసికొనెను. పోలీసు కాన్స్టేబులు బలవంతముగ నోట్లతో చెయ్యి పెట్టగ ఆతడు అనాణ్యములను మ్రొంగి పోలీసువానిచేయ్యి కొరికెను. పోలీసువారికి నది వైద్యులకు తీసికొనిపోయి, వేదిమందు ఇచ్చిరి. కాని రూపాయలు వెలుపకు రాలేదు. (ఆ. ప్రె.)

మధుర, జనవరి 18:—మధురజిల్లా తిరుగుగలం తాలూకా మహాసభ ఫిబ్రవరినెలలో డాక్టరు వరదరాజులనాయుడి గారి ఆధ్వర్యమున జరుగును. (ఆ. ప్రె.)

పూన, జనవరి 18:—రాజద్రోహము పురికొల్పిన నేరముక్తింద స్వర జ్యోతికాసంపాదకులగు యస్. డి. కాపుగారికి, ప్రకాశకులు వారోలికాదుగారికి పూనా జిల్లా సెషన్స్ జడ్జి 2 సంవత్సరము కఠినశిక్ష విధించెను. (ఆ. ప్రె.)

వైమనుకమిషను బహిష్కారము

ప్రజలపాద్యత

శ్రీనివాసయ్యంగారి ప్రకటన

శ్రీనివాసయ్యంగారు యీ దినము ప్రకటన గావించిరి—వైమను కమిషను బహిష్కారవిషయము భారతీయులందు ఏకగ్రీవాభిప్రాయము ఏర్పడినది. అన్ని రాజకీయ పక్షములవారు యీ బహిష్కారోద్యమమును కొనసాగింప సంకల్పించుకొని యున్నారు. ప్రభుత్వమువారు ప్రాతిపదికలను భగ్నమొనర్చి విశ్వక్రయత్నములను గావించుచున్నారు. ఈసమయమున అచ్చటచ్చట సభలు జరిపి బహిష్కారబోధనమును జయప్రదముగ కొనసాగునట్లు పనిచేసి ప్రభుత్వమువారిని ప్రతిఘటించుట స్వరాజ్యముకోసం ప్రతిభారతీయుని ధర్మమై యున్నది. రాయలు కమిషను బహిష్కారంపవలెనను నిర్ణయము మదరాసు కాంగ్రెసునందు గావించబడినను విషయము యీ రాష్ట్ర ప్రజలు మరుచుకొనదు. ఉత్సాహముతోను పట్టుదలతోను యీ నిర్ణయమును కొనసాగించుట మన దిధి. ఈ సమయమున మనమువ్యక్తి మనస్ఫుర్తలతో కాలము గడపగూడదు. భేదాభిప్రాయమున్న వాటిని మరచి కాంగ్రెసు నిర్ణయమును కొనసాగింపవలెను. బహిష్కారబోధన కార్యము తనస్వంతవని భావించి ప్రతి వారము యధాశక్తి కృషిచేయువలెను. ఇదియొక పోటీపరీక్షగ భావించి ఒక రాష్ట్రమువారు వేరొక రాష్ట్రమువారిని మించునట్లు పనిచేయవలెను. ఎం.ఎం.డి.య రాష్ట్రీయకాసనసభ్యులు కాంగ్రెసునాయకులు ప్రచారకులు వాలంటీరులేగాక సామాన్యమణులుగూడ యాసమయమున తమధర్మములను నెరవేర్చువలెను ఈ రెండుమాడములు పాటించుకొని నా కర్తవ్య విధాన బహిష్కారబోధనమునే ప్రధానాంశముగ పత్రికలందు ప్రకటించుట దిన, వారపత్రికలు తమవిధి నెరవేర్చుకొనుచున్నను, ఇతర రాజకీయకక్షలు యీ ఉద్యమమున కాంగ్రెసువారితో వాదించువలెను. ఈ మహాదంకాక్షేమమున సన్నిహితులగునవి స్వరాజ్యము పొంద ఆర్థికలముని బ్రతి ఘనానికి సృష్టించవలెను. వార జాతీయండు డా|| అన్నాగారి ఆధ్వర్యమున జరిగిన వివిధరాజకీయకక్షల సమావేశమున ఫిబ్రవరి 21 వ లేదీ వారతాళ జరుపవలెనని తీర్మానించబడినది. అత్యల్పకాలములో ఆమోఘమగునైన జేయుగల్గిన డా|| అన్నాగారికి బహుమందరము తోడ్పడవలెను. మదరాసు నగరమున యీ నిర్ణయము గావించబడుటచే యితరరాష్ట్రములవారికి మనము దాక్షిణ్యము భావ్యము దక్షిణదేశములందు అంధ్రమిశ్రకేరక కర్నాటక రాష్ట్రములలో యీ పోటీపరీక్ష యందు ప్రభుత్వములగు నుండవలెనని కోరుచున్నాను.

స్వరాజ్యసత్తమువారు కాసనసభ తీర్మానములను సంతోషించుకొనుట

శ్రీనివాసయ్యంగారు ఆంధ్రప్రదేశ్ స్వరాజ్యసత్త వాయకులు, తమ పక్షాభ్యులు నోటిను జేసిన తీర్మానములు ప్రశ్నలు ఉపసంహరించుకొనినట్లు భావించుమని ఎం.ఎం.డి. కార్యదర్శికి వ్రాసిరి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కమిషనరీ నిర్ణయము ప్రకారమే యీ సమావేశ జేసిన పక్షముల ఎవరంతలువారు ఉపసంహరించుకొనవలసినదేగాని అందర తరపున నాయకులు కొరికనో ఉపసంహరించుకొనవలెను గణించబడదు. కావున పక్షముల ఎవరంతలు వారు ప్రత్యేకముగా కార్యదర్శికి వ్రాసెదరని తెలియుచున్నది.

సంజాబు కార్మికసంఘము సమావేశము

లాహోరు, జన 18:—సంజాబు కార్మికసంఘము (బోర్డరు) వైమను కమిషనుతో సమావేశము జేయ దీర్ఘానించుకొనిరి. అంతర్జాతీయ కార్మికసభ జీనీవాకు భారతకార్మికుల తరపున చుట్టూలాకొని సంవత్సరము నిరసనను చేర్చిరి.

నాగపూరు, జనవరి 16:—ఎడ్వర్డు పార్సెమోనుకు భారతీయ సంస్కరణములగుర్చి వ్రాసిన కొన్ని లేఖలను సర్. కె.బి. లింగాచ వ్రాసిన జేతెక్లెవ్ వామనం దీనిసీతవార పత్రిక యిట్లు ప్రకటించుచున్నది.

వై.ప్రాయ పథకండు భారతీయుని నియమించవలెనను సూచనకు పార్సెమోనుకు తీవ్రముగ ఎదుర్కొనెను. చివరకు తనసంకల్పమువారును వై.ప్రాయగారును పట్టుపట్టుటచే కాదనలేక పార్సెమోని నియామకమునకు అంగీకరించి యిట్లు వ్రాసిరి. మార్చి ప్రభుత్వవారు, వై.ప్రాయగారును గూడ పార్సెమోనిని ఫిర్యాదు జేయుటచే రాజుగారు గత్యంతరములేక అంగీకరించిరి. వారు విశ్వాసపూర్వకముగను సమర్థతతో పనిచేయుదురని నమ్ముచున్నాను.

1909 నం. మార్చి నెల 22:—లేడి మిల్స్ ప్రభుత్వ గారికి (అప్పటి వై.ప్రాయ) వ్రాసిన లేఖయందు యవరాజును జార్జి (ప్రస్తుత చక్రవర్తి) గారు గూడ తన అభిప్రాయముతో నేతీధించినది 7 వ ఎడ్వర్డుగారు చెబుచు ఇట్లు వ్రాసిరి

ఈవిషయమున పూర్వాచార్యులు ననుసరించి నాకుగల బలవంతమును అభిప్రాయముతో యీమధ్యనే ఇండియాకు బోయవచ్చిన నాకుమాడు గూడ వీక్షించుచున్నాడు. ఎడ్వర్డు పథకపు మంత్రివర్తము వారికి యిట్లు వ్రాసిరి. వై.ప్రాయ పథకండు భారతీయుని పథ్యునిగ నియమించుట ఇండియాసామ్రాజ్యమును బ్రటిష్ పరిపాలనయందొందుట కభ్యంతరములు కలిగించును. ఈవిషయమున ప్రభుత్వమునా రందిర వీక్షించుటచే సార్వభౌమడు కాదనజాలడు. ఈ సూతన యేర్పాటున కాల దెంతయు నిరసించుచున్నాడు. ఇందువలన ఇండియా ప్రభుత్వమున కేమియు నష్ట మురకుండ భగవంతుడు కాపాడుగాక! అంతకుమించి రాజాగారేమియు చెప్పజాలదు.

ఇండియా ప్రభుత్వమునకు సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమునకు జరుగు ఉత్తరప్రత్యుత్తరము లయినను దేశీయులగు సుమాస్తాల ద్వారా రాతకోతలకు పైపుకొట్టుట జరిగినచో నేను ప్రమాదము వచ్చునోయని ఎడ్వర్డు(ప్రభుత్వ) భయపడుచుండెను. అందుచే ఆశేకపరిపాలనా రహస్యములుండు వై.ప్రాయ మంత్రివర్తమునందు భారతీయు డుండుట వారి కేమాత్రము యిష్టము లేకుండెను.

దేశీయులను గూర్చి ఎడ్వర్డుప్రభుత్వము గల నిరసనభావము వారిని గూర్చి అరిచినచో పలుకుట యిష్టమియు, ఇండియాలో వారి నెంతయు మిక్కిలముగ గౌరవించుచుండెన వారికిగూడ ఆశ్చర్యమును గలిగించక మానవని హితవాదపత్రిక వ్రాయుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

వివాహము తప్పక జరుగును

ఇండోరు మహారాజు మిత్రుని ప్రకటన

మిల్లరుకన్యను హిందూమతమున చేర్చుకొన ఆర్యసమాజమువారు అంగీకరించుట

బొంబాయి, జనవరి 18:—ఇండోరు మహారాజు నిబ్బందికి చేరిన ఆంధ్రులక్షిమ క ప్రసూద్రుగారు నేటిదినము బొంబాయి చేరిరి. బొంబాయి నుండి ఇండోరు వచ్చెదరు. ప్రతి కాప్రతినిధులు అబ్దులరషీదుగారిని సందర్శింప వారిట్లు చెప్పిరి:—మిల్లరుకన్యకు ఇండోరు మహారాజుకు వివాహము జరుగుట అసంభవమని నేనెన్నడు చెప్పియుండలేదు. తప్పక వివాహము జరగవని నా అభిప్రాయము. మిల్లరుకన్య మహారాజు గారిపై సంపూర్ణ విశ్వాసము కలిగియున్నది. త్వరలో మిల్లరుకన్య ఇండోరుసమీపమున నున్న బుర్హానపూరుకు వచ్చును. మహారాజుగారికి స్వస్థమరగానే వారుగూడ యీనగరమునకు ఇచ్చెదరు. ఇప్పుటనే మిల్లరుకన్య హిందూమతము స్వీకరించి మహారాజుకు వివాహమాడును.

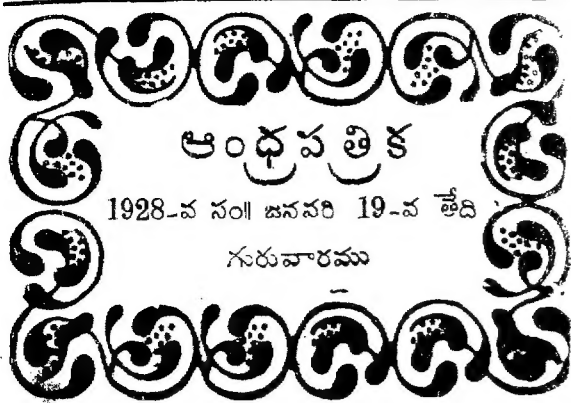
మిల్లరుకన్యను హిందూమతమున చేర్చుకొన ఆర్యసమాజమువారు అంగీకరించుట

కొలంబో, జనవరి 19:—మిల్లరుకన్యను హిందూమతమున చేర్చుకొన ఆర్యసమాజమువారు అంగీకరించినట్లు తెలియుచున్నది. ఇండోరు మహారాజుగారు మిల్లరుకన్య ఇంకను కఠినియనడె యున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

సంస్కృతశిశుబోధిని, సంస్కృతబాలశిక్షా

విష్ణుభట్ల దుర్గేశ్వరగారిచే రచింపబడిన సంస్కృతశిశుబోధిని, సంస్కృతబాలశిక్షా యను గ్రంథములను వందనములతో వై.కొంటిమి. సంస్కృతశిశుబోధిని నాగరలిపియందును, తెలుగు లిపియందుగూడ ప్రయోగపబడినది. తెలుగు ఆర్యములగూడ గలవు. నాగరలిపి నేర్చుకొనువారి కిది మిగల యుపయోగముగ నుండగలదు. "సంస్కృతబాలశిక్షా" యను గ్రంథమునందు, సంస్కృతభాషతో మాటాడువిధము జూపబడినది. సంస్కృత వ్యాకరణాంశాదుల తెలియగోరువారి నిమిత్తము, గ్రంథకర్త గారు సంస్కృత ప్రవేశిని అను గ్రంథమును ప్రయోగింపనున్నారని తెలియుచున్నది. వీరింతకు పెక్కు గ్రంథములకు రచింపదలచెట్టిరి. సంస్కృతభాషావ్యాసనమే వీరి ముఖ్యోద్దేశ్యము. అంధ్రమహాసము విష్ణుభట్ల దుర్గేశ్వరగారి ప్రయత్నములకు తగినప్రాత్యనా మొసగిప్రార్థితులు. గ్రంథములు వెలువరుగోదావరజిల్లా సీతాగరమున యుండు గ్రంథకర్త గారికి వ్రాసిన బహుమతి.

ఆంగ్లోరాలో నున్న తురుష్కశాయకుల ప్రాణములను దీయటకు స్వామీశాసనం దీ స్మిర్నాతీరమున దిగిన విప్లవకారులగు సర్ కేపియా గంపువారిని ప్రాంతకాలమున స్టాంబూలులో వంతెన వద్దర శిరిదీసిరి.

మూడవ ఫిబ్రవరి

శుక్లపక్షము

ఫిబ్రవరి మూడవతేదినాడు, భారతవర్షము దం తలను ప్రజలు తమ పనులను కట్టిపెట్టి హార తాళము జరుపవలయు నని, సర్వపక్షసమావేశము ఆదేశించినది. సర్ జాన్ సైమనుగారు నేడు ఇంగ్లండునుండి బయలుదేరి, మూడవ ఫిబ్రవరినాటికి బొంబాయి చేరెదరు. భారతీయులెల్లరును తమ యనమృతిని జూపుట కంతకన్నను అనుకూలమార్గ ముండబోదు. హారతాళదినమున శాంతపద్ధతుల నవలంబించుట యవసర మని తెలుపనక్కరలేదు. కాంగ్రెసుతీర్మానములను సఫలపరచుటకు ప్రజల నాడు కృతనిశ్చయులు గావలయును. హారతాళము వలన విశేషలాభము చేకూరక బోవచ్చును. ఇట్టి బెడరింపులకు సైమను కమిషనువారుగాని, బ్రిటీషు పార్లమెంటు సభవారుగాని లొంగరని తెలుప వచ్చును. కాని, భారతీయు లొకనిశ్చయమునకు వచ్చుటకును, దృఢసంకల్పచిత్తు లగుటకును, అ మూల్యావకాశము లభింపగలదు. హారతాళము విషయమునను, సైమను కమిషను బహిష్కారము విషయమునను కొందరు భిన్నాభిప్రాయము జూపు చున్నారని తెలిసికొనిపయ్యెను. హిందూదేశ ము బోలు విశాలప్రదేశమున, ఏస్వల్పసంఖ్యాకులలో విరుద్ధముగ ప్రవర్తించుట వింత గాదు. కాని, దేశనాయకులలో ముఖ్యులును ప్రజలలో సభిక సంఖ్యాకులును బహిష్కారమునకు తోడ్పడునటుల జూడవలయును.

ఇందుకై ప్రబోధము సలుపవలసిన యవ సర మొత్తేని గలదు. పర్యటనసంఘములను అన్ని మండలములలోను ఏర్పరచి, కాంగ్రెసు తీర్మాన ముల గూర్చి ప్రచారము జరుగునటుల ఏర్పాటు చేయవలయును. వ్యవధిచాలదుగాన, తామసింపిన ప్రయోజనముండదు. ఆంధ్రదేశమునందు కాంగ్రెసు సంఘములు కొన్ని గూడ ప్రచారపు ఏర్పాటుల గావించుచుంటు సుభచిహ్నము. స్థానికస్వపరిపాలన సంఘములు గూడ ప్రజలప్రయత్నములకు తోడ్ప డుట వివేకము. మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభయం దేమి, బీహారు శాసనసభయం దేమి, కాంగ్రెసు సభ్యులు హాజరుగాక, తాము ప్రతిపాదించ నెంచిన తీర్మాన ములను విడిచిపెట్టిరి. ప్రథమావకాశము లభింపగ నే, యిటుల ప్రశంసార్హముగ ప్రవర్తించి, కాంగ్రెసు గౌరవమును దేశగౌరవమును కాపాడిన, యీసభ్యులు ప్రజలకృతజ్ఞులైతెంతయు పాత్రులను టకు సందియములేదు. వీరివలె, ఇతరరాష్ట్రముల కాంగ్రెసుసభ్యులును, కేంద్రసభాసభ్యులును, కాంగ్రెసునిర్ణయము ననుసరించి కృతకృత్యులయ్యెద రని నమ్మెదము. కాంగ్రెసు నిర్ణయముల పట్ల, కాం

గ్రెసుపక్షసభ్యుల కట్టిగౌరవమును భక్తియు కలవో వెల్లడిగావలయును. కాంగ్రెసు నిర్ణయముల నిక మీద తృణీకరించుటకు పిలువేదని, బ్రిటీషుపార్ల మెంటుసభవారు గుర్తించునటుల జేయవలయును.

రాజకీయ పక్షములలో రిస్పాన్సీవు పక్షము వారి చర్య లర్థమగుటలేదు. వీరు కాంగ్రెసునం దొ క భాగ మగుటచే, కాంగ్రెసు తీర్మానములను తృణీ కరించుట పాడిగాదు. మితవాదులు నయితము ప్రాతదృక్పథమును విడనాడుచుండ, రిస్పాన్సీవు పక్షమువారు బహిష్కారపు విషయమునందింకను వెనుకాడుట శోచనీయము. ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిన విచారణసంఘములలో పాల్గొన గూడ దని కాంగ్రెసు తీర్మానము చెలుపుచున్నను, రోడ్ల అభివృద్ధిసంఘమునకు జయకరుగారి బోలు నాయకులు అధ్యక్షుల నహించుట, అనుకూల చిహ్నము గానేరదు. సభ్యులలో మువ్వరు స్వరా జ్యపక్షసభ్యులును, ఇరువురు ఇతరసభ్యులును, హాజ రు గాలేదని తెలియుచున్నది. జయకరుగారు గూడ వీరిమార్గము నవలంబించుట మేలు. రాజోపు మద రాసు శాసనసభలో ప్రతిపాదించబడు తీర్మానము లును, చట్టములును ప్రచురింపబడినవి. కాంగ్రెసు సభ్యుల పేరునగూడ కొన్ని గలవు. మధ్యరాష్ట్ర ముల బీహారు శాసనసభలలో వలె, మదరాసు కాంగ్రెసుసభ్యులు గూడ శాసనసభకు హాజరుగాక బహిష్కారమును తృప్తికరముగ కొనసాగించెదరు గాక యని కోరెదము. రాయల్ కమిషనుకు సంబం ధించినప్రతిపాదనలను దప్ప తదితరవిషయములతో వీరు జోక్యము తీసికొనకుండుట యవసరము.

సైమను కమిషనువారు చెన్నపురికి ఫిబ్రవరి నెలమధ్యను వచ్చి, పదునైదుదినము లీరాజధాని లో నుండురని తెలియుచున్నది. అందుచే, వ్యవధి తగినంతలేదని ఆంధ్రులు గ్రహింపవలయును. చెన్న రాజధానిలో పర్యటనము సలుపునపుడు, ఆంధ్ర దేశమునకు గూడ వీరు వెడలెదరనటుల నిశ్చయము. ఈమారు, సైమను కమిషనువా దూరక పరిస్థితు లను గ్రహించి వెడలెదరు. వీరెక్కడను ప్రసంగ ముల గావించజోరు. అసభికారులతో కలసి సంప్ర తించుటకు వీరు పూనుకొందురు. ఏవిధమగు ప్రతి కూలాందోళనము లేకుండ జేయవలయు నని వీరి తలంపై యుండును. రాజోపు భారతశాసనసభలో సెలెట్టు కమిటీలకు సంబంధించిన తీర్మానములను ప్రతిపాదించరని తెలియుచున్నది. అందుచే శాసన సభ్యులు ప్రతిఘటించుట కవకాశ ముండదు. మధ్య రాష్ట్రముల గవర్నరుగారి ప్రసంగమునందు, సెలెట్టు కమిటీలసంగతి తమ కేమియు తెలియనటుల జెప్ప బడెను. రాజనీతిచతురు లగు బ్రిటీషువారు ప్రజల నిశ్చయమును నడలించజేయుటకు భేదోపాయము లను అవలంబింప గలుగుదురు. ఇంతకుపూర్వ మవ లంబింపబడిన భేదోపాయములు జయము గాంచు చుండెను. శాతీయోద్యమము నివి విచ్చిన్నము గావించుచుండెను. వినియూలమున వివిధపక్షముల వారును వివాదపడజొచ్చిరి.

కాలము గడచుకొలదియు, భారతీయుల బహిష్కారనిశ్చయము తొలగి, నలుగురు నాల్గుతో వల ద్రొక్కెద రను నమ్మకము అభికారవర్గమున కుండకబోదు. అందుచేతనే సెలెట్టుకమిటీల గూర్చి ప్రస్తుతపు వేడిలో ప్రతిపాదనములు జరుగక పోవ

చ్చును. ప్రజలలో భిన్నాభిప్రాయములు బలపడి, సైమను కమిషనువారు ఇంగ్లండునకు బోయి తిరిగి రానున్నతరి, సెలెట్టు కమిటీలను నియమించుటకు బ్రయత్నములు జరుగును. అందుచే దేశమునం దొక విధమగు ఏకీభావము నేడు ప్రబలియున్నదను కారణముచే, నికముందును పరిస్థితు లిటులనే యుం డునని ఏమరి యుండగూడదు. సైమను కమిషను విచారణ పూర్తి యగువరకు, బహిష్కారమున కే మాత్రము లోపము గలుగకుండు నటుల జూచుట నాయకుల ధర్మము. డాక్టరు అన్నాసీ, మాళవ్యా, అబ్దుల్ కలం అజద్ గార్లవలె నితరనాయకు లెల్ల రును దీక్ష బూని దేశమునందంతటను పర్యటనము నలిపి బహిష్కారప్రబోధము గావించుచుండ వల యును. ప్రజలలో అంతఃసఖ్యము బలపడునటుల జూడవలయును. సర్ జాన్ సైమనుగారికి హిందూ దేశమునకు వెడలకముందు విందులు వేడుకలు జరు గునని ఊహింపబడెను. బ్రిటీషు ప్రముఖులు వీరిని ఇంగ్లండు చంద్రుడు అని పొగడెదరని తలంపబడెను. కాని, చర్చల కవకాశము లేకుండుటకు, ఇట్టిప్రయ త్నములు విరమింపబడినటుల తెలియుచున్నది.

మొత్తముమీద భారత దేశాభిప్రాయబలము బ్రిటీషువారి ఉత్సాహమును చల్లార్చె నని నమ్మవచ్చును. అందుచే, భారతీయులలో నుద్రేక ము గలిగించుటవలన ప్రయోజనముండదని వీరు భావించియుండురు. హిందూదేశ మింతటితో తన సంకల్పమును విడనాడక, స్వరాజ్యము లభించువర కు దీక్ష బూనుచో, భారతీయులకోర్కెలను ఇం గ్లండు తప్పక సఫలపరచు ననుటకు సందియము లేదు. కాంగ్రెసు తీర్మానముల గూర్చియు, కాంగ్రెసు సభాకార్యక్రమముగూర్చియు, ఒక్కబ్రిటీషు పత్రిక యయినను వ్యాఖ్యానము గావించినటుల, చూటరు చెలుపలేదు. “మానేన కలహం నాస్తి” అను సూత్రము నీపత్రిక లవలంబించినటుల దోచు ను. ఇట్టి సందర్భములు, భారతీయులకు ప్రోత్సా హము గలిగింపకమానవు. సైమను ప్రభుత్వము శాసనసభ్యులు మున్నగు హైందవప్రముఖులను కలసికొన బ్రయత్నించెదరని తెలియుటచే, ఈ యపాయమునుండి తప్పించుకొనుట యవసరము. కాంగ్రెసు సభయు, మితవాదసభయు, మహమ్మ దీయ సభయు గూడ, కమిషనుతో నేవిధముగను సంబంధము గల్పించుకొనగూడ దని తీర్మానించు టచే, భారతీయ ప్రముఖులు తమ సలహాలతో కమిషను సభ్యులకు తోడ్పడుట పాడిగాదు. కమి షను సభ్యులకొరకు జరుగు విందులు మున్నగు సన్మానములకు వీరు వెడలగూడదు.

కమిషనువారియెదుట సాక్షులుగ వెడలుట కన్నను గూడ, వారితో నితరవిధముగ సంప్ర తించుటవలన దేశమునకు ఎక్కుడుహాని గలుగును. సర్ జాన్ సైమనుగారు రాజప్రతినిధిగ నియమితు లగుదురను వదంతి గలదు. వీరు నిరుపమానముగు రాబడి నొసగుచున్న న్యాయవాదవృత్తిని త్యజించుట బట్టి యీ వదంతి నిజమగునని కొందరు తల చుచున్నారు. సైమను సంస్కరణములను కొన సాగించు బాధ్యత వారిపైననే నిలిచియుండు నని యూహింపబడుచున్నది. ఇట్టి వదంతులు అనత్యము లని, మరికొందరు తెలుపుచున్నారు. వీని సత్యా నత్యము లెటులున్నను, సైమను బోలు బ్రిటీషు

ప్రముఖులతో పరిచయ మేర్పడుకొలదియు, మోమోటములు బయలుదేరును. బహిష్కారనిశ్చయము తగ్గిపోవుట సహజము. అందుచే కాంగ్రెసు నిర్ణయములను నిష్కర్షగ కొనసాగింపవలసిన యవసరమొత్తేని గలదు. లండను డెయిలీ న్యూస్ పత్రిక సైమనుగారి సామర్థ్యాతిశయమువై నాశబెట్టుకొనుచున్నది. భారతీయు లెంత బిర్రబిగినను, సైమనుగారు తమ తెలివితేటలవలన వారిని దారికి దీసికొని పోగలరను సమ్మతము, బ్రిటీషువారి మనముల నాపహించియున్నది. సైమనుగారే యిక్కార్యమును నిర్వహింపజాలనిచో, మరియొక బ్రిటీషు ప్రముఖుని కిది సాధ్యపడదని, డెయిలీ న్యూస్ పత్రిక తలచుచున్నది. ఇంగ్లండులో ప్రబలియున్న సామాన్య భిప్రాయ మిదియేనని తలంపవచ్చును. కమిషనునందలి సత్తగ్రహములలో, సైమనుగారుదప్పిన, మిగిలిన వారందరును అనామకులే యని చెప్పవచ్చును.

ఇట్టిపరిస్థితులలో హిందూదేశ మెంతజాగరూకతతో మెలగవలయునో యూహింపవచ్చును. ఈ మారు అపజయముగాంచుచో, భారతీయులు మరలకోల్పోనుట కెంతకాలము పట్టునో యూహింప నలవిగాదు. స్వల్ప ప్రయోజనములకొరకు ఇతరులు వేరుమార్గ మవలంబించకుండ జూడవలయును. కాంగ్రెసు పక్షసభ్యులపేరనున్న తిర్మానములును ప్రశ్నలును ఉపసంహరించుకొనబడినటులనే ఎంచవలయు నని, భారతశాసన సభాకార్యదర్శికి కాంగ్రెసు పక్షనాయకులగు శ్రీమూర్తీ శ్రీనివాసయ్యంగారు వ్రాసినటుల తెలియుచున్నది. అందుచే భారత శాసనసభకు సంబంధించినంతవరకు కాంగ్రెసు పక్షవైఖరి విషయమై ఎట్టియనుమాన ముండజాలదు. ఇతరపక్షములవారయినను ఆత్మగౌరవమునకు భంగము కలుగకుండ ప్రవర్తించుట యవసరము. రాజకీయ నిర్బంధితులను విడుదల చేసెదరను వదంతి నిజమగుచో, అయ్యది ప్రజలలో ఆత్మవిశ్వాసమును పెంపొందింపవలయును గాని, స్వరాజ్యసంపాదనేచ్చను సడలింప గూడదు. మూడవ ఫిబ్రవరి తేది, దేశచారిత్రమునం దత్యంతప్రాముఖ్య మగు దినము. ఆ రోజున హిందూదేశము తనకు గలిగిన అవమానములను సహించి యూరకుండునా, లేక వానికి లొంగక తన స్వేచ్ఛను నిలువబెట్టుకొనునా యను ప్రశ్నకు అసందిగ్ధముగ ప్రత్యుత్తరమియవలయును. హిందూదేశమునకు సింహద్వారమగు బొంబాయిలో సైమనుకమిషన్సువారు మూడవ ఫిబ్రవరినాడు దిగెదరు. అక్కడ హారతాళమును పూర్తిగ జరుపుటకు, బొంబాయి రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సంఘమువారు ప్రయత్నించుచున్నటుల వార్తలు దెలుపుచున్నవి. తదర్థమై చిచ్చికభటులను తయారుచేసి, బహిష్కారప్రచారము జరుపుటకు నిశ్చయింపబడెను. బొంబాయి నగరముపై హెచ్చుబాధ్యత నిలిచియున్నను, మిగిలిన ప్రదేశములన్నియు హారతాళమును జరిపి, భారత ఘోషి పరాధినదళలో నున్నను ఆత్మస్వాతంత్ర్యము నికను విడువలేదని ప్రపంచమున కెరుకవచుట, విచేకము.

బ్రిటీషు వస్త్రవర్తకము

బ్రిటీషు వస్త్రవర్తకమునందు సందిగ్ధస్థితి ఏర్పడినది. తగినంత లాభములు రాకుండుటచే, మాంఛెస్టరు మిల్లుల యజమాను లొక ఉపసంఘమును నియమించి, పరిస్థితులను విచారింపగోరిరి. ఉపసంఘమువారు వస్త్రవర్తకము పడిపోవుచున్నదనియు, ఖీణతను నివారించుటకుగాను పనివారల కూలీని 100 కి 12½ శాతము తగ్గించి, పనిజేయుకాలమును వారమునకు 48 నుండి 52 గంటలకు హెచ్చుజేయవలయుననియు సిఫార్సు చేసెదరు. ఇట్టిసాహసకార్యమును గావించక ముందు యజమానులు కార్మికులతో సంప్రతింప బూనుకొనిరి. వేతనములను తగ్గించుటకుగాని పనిజేయుకాలమును హెచ్చుజేయుటకుగాని, కార్మికు లెంతమాత్ర మంగీకరింపరయిరి. కాని వస్త్రపరిశ్రమాభివృద్ధికై ఇతరవిధముల తోడ్పడుటకు వీరంగీకరించిరి. పరిశ్రమస్థితిని విచారించుటకై ప్రభుత్వమువారు విచారణసంఘము నేర్పరచుటకు, కార్మికు లంగీకరించెదరు. మొన్నటిదినము యజమానులకును కార్మికులకును మధ్య జరిగిన సమావేశమునం దెట్టి నిర్ణయము జరుగ లేదు. మరల మూడవ ఫిబ్రవరినాడు సమావేశము గూడును. బ్రిటీషు పత్రికలు మాత్రము మిల్లు యజమానుల కోర్కెల నామోదింపకున్నవి. లండను టైముస్ పత్రిక గూడ, యజమానుల యూహాలను తీవ్రముగ ఖండించెను. పనిజేయుకాలమును హెచ్చు జేయుట, జూదమునందు నిరాశజేందినవారిస్థితిని బోలీయున్న దని, యీ పత్రిక వ్రాసెను. ప్రస్తుతపారిశ్రామిక పద్ధతులలో గల లోపములను తొలగించి, పరిశ్రమను సామ్యవయగు మార్గములపై నడుపవలెనని, యీ పత్రిక గోరుచున్నది. యజమానులకును, కార్మికులకును సమాధానము గుమరనిచో, బాగు పరిశ్రమకు సంబంధించిన విషయస్థితి వస్త్రపరిశ్రమవిషయమున మరల దాపరింప వచ్చును. నమ్మె చట్టమువలన, కార్మికులు నమ్మెకట్టుట మానుకొందురని తోచదు. అట్టి తరి, కన్నర్యేటిపు ప్రభుత్వమువా రేమి చేసెదరు? ఇంతవరకు కార్మిక సమస్యను పరిష్కరించుటకు, వీ రెట్టిదృఢప్రయత్నములన్నియుండలేదు. నిర్బంధ విధానమునే నమ్ముకొని యుండిరి. ఇట్టిపద్ధతులు చిుకాలము సాగనేరవు. ఈ మారుదయించెడి కార్మికసమస్యను కన్నర్యేటిపు ప్రభుత్వమువారు పరిష్కరింప జాలనిచో, పార్లమెంటరీ ఎన్నికలు అనుకొనినదానికన్న నికను త్వరితముగ జరుగక మానవు. కన్నర్యేటిపు ప్రభుత్వము రాజీనామా నీయక తప్పదు.

రాబోవు యుద్ధము

మరియొక యుద్ధము జరుగనున్నదనియు, అందుకై ఇంగ్లండు తగిన ప్రయత్నముల నలుపుచున్నదనియు, పండిత జనహరిలాల్ నెహ్రూగారు కాంగ్రెసు విషయ నిర్ధారణ సభలో చెప్పినపుడు, సభ్యులు కొందరు సందేహము జూపిరి. నెహ్రూగారి యూహలు నిరాధారములు గావని, హిందూదేశ సైన్యాధిపతిగారు గోరక్షణపురములో నిటీవల జెప్పినసంగతులబట్టి గ్రహింపవచ్చును. ఘర్నాపైనికుల స్మరణ చిహ్నమును జయల్పించుచు, ప్రపంచ శాంతి యింకను నుద

యింపలేదనియు, తాము శాంతి నెంతగ గోరినను యుద్ధమునకై సిద్ధపడక తప్పదనియు, యుద్ధ మొక్కడ జరుగునో, ఎప్పుడుజరుగునో చెప్ప వీలులేదనియు ఆఖరుయుద్ధ మింకను జరుగవలసి యున్నదనియు సైన్యాధిపతి పలికెను. దీనినిబట్టి ప్రపంచశాంతికొరకు జేసెడి ఆర్థాటములు వ్యధయని తోచును. సైన్యవ్యయ మికనయినను తగ్గు నని తలంప వీలు గలుగకున్నది. సైన్యాధిపతివాక్యములబట్టి, యుద్ధవ్యయ మింకను హెచ్చు గావచ్చును.

ఇంగ్లండు : ఈజిప్టు

ఇంగ్లండు ఈజిప్టులమధ్య ఒడంబడిక గుదిరినటుల యొకవార్త యిటీవల ప్రకటించబడెను. కాని యిది నిజము గాదనియు, జనవరి 31 వ తేదినాటికి గాని సంప్రతింపులు ముగియవనియు, ఈజిప్టుపత్రియగు సరవత్ పాపాగారు దెలుపుచున్నారు. ఒడంబడిక తుద కేరూపము దాల్చునో తెలియదు. కాని, పఫ్ డక్షపు నాయకుడుమాత్రము, కెయిరోలో బ్రిటీషు సైన్యము లుండితీరవలయు ననుచో, ఒడంబడిక కుదురదని స్పష్టముగ దెలిపెను. కెయిరోలో బ్రిటీషు సైన్యము లుండుటయు, సూడను సమస్యయు ముఖ్యములని ఈజిప్టుప్రముఖు లెంచుచున్నారు. నామమాత్రస్వాతంత్ర్యముతో ఈజిప్టు తృప్తిబొందదని, నిశ్చయమగుచున్నది. ఫలిత మేమగునో చూడవలయును.

ఇండియా ట్రేడు కమిషనరు

లండనులో నున్న ఇండియా ట్రేడు కమిషనరగు లిండేగారు త్వరలో సెలవు దీసికొందురు. వీరిస్థానమున భారతీయుని నియమించుట కవకాశమున్నను, మరియొక ఆంగ్లేయుని ఈ స్థానమునకు నియమించెదరని తెలియుచున్నది. హిందూదేశక్షేమమును గాపాడుటకై యేర్పరుపబడిన యిద్యోగమున కయినను భారతీయుని నియమింపగూడదా? ట్రేడు కమిషనరుకు, సహాయము జేయుటకు భారతీయు లొక రుండనే యున్నారు. వారి నేల నియమింప గూడదు? ఇట్టి స్వల్పవిషయములలో గూడ భారతీయేచ్చ నెరవేరకుండుట, హిందూదేశపు నిస్సహాయస్థితికి నిదర్శనము.

బర్తాగవర్షులతో ద్వంద్వ యుద్ధ మొనర్ప రాజప్రతినిధి అనుమతికోరుట

ఒకబర్తా రాకుమారుని కోరిక
రంగూను, జనవరి 18:—భారత రాజ ఆల్మశను లతాక్లిను రాకుమారుడు రాజప్రతినిధికి ఒక విచిత్రముగ లేఖ వ్రాసినట్లు రంగూను మెయిలు పత్రిక ప్రకటించుచున్నది. తన మామ ఆత్మగర్వ అంత్యక్రియలసంవర్ధమున కొన్ని ఆచారములు జరుప అనుమతి ఇవ్వవలయుననియు లేఖనై తనకు గొప్పనష్టము ఇబ్బంది కలుగజేసిన బర్తాగవర్షుడు ఒక వాక్కులు బట్టకుగారితో ద్వంద్వయుద్ధము సలప అనుమతి ఇవ్వవలయుననియు ఆరామహారుడు రాజప్రతినిధిని కోరుచున్నాడు. రాజప్రతినిధి ద్వంద్వయుద్ధమునకు అనుమతి ఇచ్చుటయే కాక మధ్యస్థిత్తి యొందింపవలయునని పిలు కోరుచున్నాడు. (ఫీ చెను.)

మదుర, జనవరి 18:—రామేశ్వరం శ్రీరామయ్యయ్య ధర్మాదాయులునట్లు అనవర్తించు ధర్మాదాయులలో ధ్ధనాన ద్వంద్వయుద్ధము తెలియుచున్నది. (ఫీ చెను.)

మదరాసు వార్తలు

నీలునత్యాగమానభ:—రేపు 20-1-28 సాయం కాలం 6 గంటలకు బ్రిష్టి కేసు బీచిలో తలకూటువద్ద కోక బహిరంగసభ జరుగును.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము:—అన్ని పోటీపరీక్షలకును చేర్చుకొనబడుటకు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ పట్టభద్రులకు ఆర్థికగలదని యిండియా ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరువుచేసిరి, అని రిజిస్ట్రార్ గారు ప్రకటించుచున్నారు.

చింతాద్రిపేట సత్కాలక్షేపనభ:—22-1-28 తేది ఆదివారం సాయంకాలం 4 గంటలకు చింతాద్రి పేట స్వామినాయకస్వామి వీధి 105 నెం. "కృష్ణవిలాసు" వద్ద బస్టి బాయి కన్యగారు సీతాకన్యాయాగాధిపతిగా కాలక్షేపము జరిపెదరు.

భారత మహిళాసంఘము:—20-1-28 తేది శుక్రవారం సాయంకాలం 6 గంటలకు గోకలేశ్వరలో సమావేశ మయ్యెదరు. యజమాతీయల దినమునకు సంబంధించిన తీర్మానములనుగూర్చి కొందరు ప్రముఖులం (ప్రపంచస్వాసముల నొస గెదరు.

నైమనుకుమిషను బహిష్కారసభ:—నైమను కమిషను బహిష్కారముగూర్చియు, ఫిబ్రవరి 3 వ తేదీయందు 17 వ తేదీయందు భారతాభిమాను జరుపుటగూర్చియు 21-1-28 తేది శనివారం ఉదయం 8 గంటలకు మహాజనసభా మందిరములో, మద్రాసునగర తమిళనాడు ఆంధ్రజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘములవారును, మహాజనసభయొక్క కార్యనిర్వాహక సంఘమువారును, కాంగ్రెసు నాయకులును, సభ్యులును, చాలంటిర్లును, అందరునుగూడి యొకసభ గావించెదరు.

వాయు విమానములు

నేడు మధ్యాహ్నము 12-5 గంటలకు 1149, 1150, 1151, 1152 నెంబర్లుగల 4 వాయువిమానములు మద్రాసునగరమువారుగా పోవుచున్నవి. ఇవి నేడు 2-30 గంటలకు నెల్లూరునకు సమీపముననున్న పులిగట్టుకట్టు రేవువద్దగి రేపు ఉదయము 7 గంటలకు కాకినాడకు వయనమును.

మదరాసు జిల్లా ఆంధ్రకాంగ్రెసుకమిటీ కార్యనిర్వాహకసభ మహాజనసభ హాలులో తేదివారము సాయంత్రం 5 గంటలకు జరుగునాది సభ్యులెల్లరు దయచేయ (ప్రార్థనలు. మహాజనసభ హాలులో జాయంబుగా ఆంధ్రకమిటీవారు తమిళ నాడువారు కలిసి ఫిబ్రవరి 3 వ తారీఖున చెన్నపురిలో జయ ప్రథమగా హారటాలు జరిపియటకును, సభలు జరిపియటకును ఆలోచించెదరు.

ఏ. ఆర్. దొరస్వామి అయ్యలగారు కంపెనీ వారు పంపిన కాలండరులు :—ఇవి విశేషములందలి కంపెనీల వలన వారి యేజెట్టును దొరసామయ్యలగారికి పంప బడినవి.

1. సి. అండు యి. మార్చను కంపెనీ లిమిటెడు లండను కాలండరు. దీనిపై లండను నగరమునందలి బకింగ్ హామ పాలెసు బొమ్మగలదు. 2. విన్సోలియా కంపెనీ లిమిటెడు లండను కాలండరు. దీనిపై శేషపర్యాయన శ్రీదేవితోను సీతాదేవితోను కలిసి శ్రీమహావిష్ణువు కూర్చుండినటుల చిత్రపటమైనది.
3. పుడువర్ణు గ్రీపుటారు కాలండరు—దీనిపై క్వికోర కృష్ణుని దివ్యసుందరమూర్తిగలదు. 4. సన్ యిటు సోఫు కాలెండరు—లివరు బ్రదర్సు లిమిటెడు పార్టు సనలయిటు యింగ్లాండు—దీనిపై కోక గొప్ప యంత్రకాల పటముగలదు. 5. సి. అండు యి. వోర్డు కంపెనీ లిమిటెడు యింగ్లాండు కాలెండరు—దీనిపై శేషుగానకృష్ణుని పెద్దసముజా పటముగలదు.
6. విన్సోలియా కాలెండరు—దీనిపై ఒక పము న్నత మౌళపయొక్క టవరుపటము కలదు. 7. సన్ యిటు సోఫు కాలెండరు దీనిపై కంఘ చక్రగదాపద్మ వనమాళా ధారి యును, చక్రగృహునకు శ్రీమన్నారాయణుని సుందరమూర్తి కలదు. ఈ ఏడుకముల కాలెండరులునుగూడ చాల అందముగా నున్నవి. విగ్రహములు దర్శనీయములుగనన్నవి. వలయువా రిటుల వ్రాయవలెను: ఏ. ఆర్. దొరస్వామి అయ్యలగారు మన్యుపాక్షరన్ను రిప్రజెంటేటివు, పోస్టుబాక్సు 200, మదరాసు.

భగవద్గీత

సాధు వాస్వానీగారి ఉపన్యాసము

నిన్నటి సాయంకాలము 5-30 గంటలకు గోకేలు హాలు నందు జరిగిన మహాజనసభయందు సాధు టి. యల్. వాస్వానీ గారు భగవద్గీతవిషయ ఉపన్యాసించిరి. పుర ప్రముఖు లనేకలు సభ నలంకరించిరి. డాక్. సి. పి. రామస్వామి అయ్యలగారు ఆగ్రాస నాధిపత్యము వహించియుండిరి.

అధ్యక్షులు ప్రప్రథమమున ప్రసంగించుచు జీవయాత్ర ను గడపు ప్రతి వ్యక్తియు అనేకకష్టములకును సంకోచములకు ను లోనమందును. ఇటులనే పూర్వము అర్జునుడు యుద్ధము జేయుటకు ముందు నైవ్యమును నలుదిక్కుల పరికించి చూడగ, తాను తనకు ముఖ్యమును గురువులు బంధువు లందరును విరోధ న్యవైరులందుండుట కాంచెను. వారలతో యుద్ధము చేయవలె నా వద్దా అని ప్రశ్న కలుగగ, నీవిధిని నెరవేర్చు మని భగవంతుని సలహా వచ్చెను. జీవయాత్రను పలుపు మనమందరమును ముక్తిజెందవలెనన్న మనవిధిని నెరవేర్చవలసియుండును. ఈ భగవద్గీతనుగూర్చి తెలిసికొనినట్లు భగవంతుని నెట్లు చేర గలుగుదుమా తెలిసికొనగలుగుదుము. కనుక భగవద్గీత మానవ చరిత్ర యాచనను ఆట్టి చక్రవర్తిగూర్చి వాస్వానీగారి ఉపన్యాసించవలసినదిగ కోరుచున్నాను అని చెప్పిరి.

కర్తాభ్యర్థనలు చెలరేగ, సాధువాస్వానీగారు ఉపన్యాసించుచు భారతయువకులకు ఆర్జునునకును పోల్చిరి. ఆర్జునుని వలె భారతయువకులు సంకోచనాపరులు, ఆవేశవంతులు. భగవంతుడు కలదా, లేదా? శ్రీ కృష్ణుడు చరిత్రయు వహించిన పురుషుడని కొందరు యావకులు తలచు చున్నారు. కనుక సదరు సంకోచములను బాపుటకై ప్రయత్నించెదను. అధ్యక్షులు నడిపినట్లు భగవద్గీత ఒక పెద్ద మానవచరిత్ర అనియు, శ్రీకృష్ణ భగవానులు సాక్షాత్తు భగవత్ స్వరూపు లనియు మనవి చేయు దును.

పూర్వకాలమునందు పరిషియా దేశమునందలి హిందూ దేశమును జూచుటకై యేతెంచిన దేవుడనీను మొదలగుప్రముఖులు శ్రీకృష్ణుని తేజోవంతముగు పురుషునిగ రచించిరి. ఇట్లే జాడమతిమనందును జైనమతమునందును మహమ్మదీయమతము నందును శ్రీకృష్ణుడు భగవంతుడని భావించినట్లు తార్కాణములుగలవు. ఇంతేగాక శ్వేతయుఖులు కూడ శ్రీకృష్ణునకు ఏనుక్రీస్తునకును భేదములేదని చెప్పియుండిరి. ప్రపంచమునందండరచే శ్రీకృష్ణుడు భగవత్ స్వరూపమనియే తలంచబడినది. మన ప్రాచీన గ్రంథములయందు కూడ శ్రీ కృష్ణుడు ధర్మతమలను జంతువులను నోరు లేని చిన్న జీవములను ప్రేమించె ననియు, గానమునందు మిక్కిలి అభిరుచి కలవాడగుటచే అనేక పాటలను తన వేణువాదముతో పాడుచుండెననియు, వ్రాయ బడియున్నది. తన వేణువాదముచే ప్రజలయందుగల మోహిన్యమును సారదోలి మంచి గీతములను పాడువాడు. అతిగీతములు భగవద్గీత. భగవద్గీత యనగా జీవయొక్క గీతము.

భగవంతుని వేరు కనేకమార్గములు. ఈ భగవద్గీత యం దను మధు వ బ డె ను. మా న వు డు ఏ దృష్టి తో దీనిని పఠించిన ఆదృష్టి వలన నే ముక్తిపొంద గలదు. పండితులు దీనిని జదిచి వారి కనుగుణ మగు మార్గమున ముక్తి చెందెదరు. అప్పటి కాలమానపరిస్థితులను దెలిసికొనుటకై కొందరు జదివి తృప్తిత్యా ముక్తి జెందెదరు. మరికొందరు వేదాంతరహస్యములను తెలిసికొనుటకై పఠించి ముక్తి జెందుటకు ప్రయత్నించెదరు. గీతలందు సారస్వతము నభివృద్ధి చేయు రహస్యముకలదని ఇంక కొంతమంది చదివి భగవంతుని జేరెదరు. ఇంకను కొంతమంది గీతమును జదివి అందు నీతిని గ్రహించి విముక్తులయ్యెదరు.

ఈ కాలపు శ్రీపురుషులకు గీత యేమి జెప్పను? అధునిక శ్రీమతులు పురుషులకు భగవద్గీత యేరిగ నుపయోగపడును, వారల కేమి జెప్పనన్న మనము మొదట ప్రాపంచిక సారస్వతమునందు భగవద్గీతకు తావుగలదని పరిశీలింతము సారస్వతమును విద్యాజ్ఞానము నభివృద్ధి జేసి నూతనభావములను పెంపొందించు గ్రంథములనియు, విలాసముకొరకై చదువు గ్రంథము లనియు గ్రంథములు రెండు తరగతులు. మొదటి రకమునకు చెందిన గ్రంథములు చాల స్వల్పముగనే కలవు. ఆంగ్ల భాషయందు న్యూటను, షేక్స్పియరు, డార్విను అను ముఖ్యులే ఇట్టి గ్రంథములను రచించిరి. జక్కని దేశమునందు గట్టి, కాంటు అను ఇద్దరు కవులును, గ్రీసు దేశములో హోమరు, సోక్రటీసు, ప్లాటో అను వారును, ఇటుల దేశమునందు డాంట్ అను వారునే మొదటి తరగతిగ్రంథములను రచించిరి. కాని ఈ గ్రంథములు ఒక తాత్ప్రయమునే తెలియజేయును. కాని భగవద్గీత అన్ని దేశములకు చెందినగ్రంథములకంటె ఉత్కృష్టమైనది. షేక్స్పియరు తన

గ్రంథములయందు అన్ని విధములను లగు జీవితములను గూర్చియు తెలిపియున్నాడు. కాని భగవద్గీత మూలాధార మగు విషయము నొక్కదానినే తెలియజేయును. సమస్తయుమును, శక్తియును తెలియజేయుచుండును.

ప్రపంచమునందు ప్రస్తుతమున్న అసౌకర్యమును ముఖ్యముగ భారతదేశమునందున్న పరిస్థితులను పరికించినపు డెల్ల భగవద్గీతలనుండి నా కొకశబ్దము వినిపించుచున్నది. ఈ శబ్దమును మొట తెలిపిన భగవంతుని ఆశయమును నెరవేర్చినవారగుదుడు.

“ఉత్తిష్ట పరంత్వ” అనునది శబ్దమందున్న ప్రభుత్వ శబ్దము. పరంత్వ=ఒక అర్థగా, ఉత్తిష్ట=తెచ్చు. అర్జునుడనగా భారతయువకులని యిదివరకే చెప్పియుంటిని. భారత యువకులారా లేడు. రెండవశబ్దము “మోక్ష నలనైపులకు పరికించి చూడుము.” అనగా మూలార్థములను బాములవల్ల వికల్ప అపరిచితపాతాదులని లిలించుచున్నాడు. మంచి ఆచారములను అనిరించి చెడ్డవి నవలించేముడి. అన్వేష్యత అను కళంకమును వెంటనే తొలగించుడి. ఇంకొకశబ్దము ఏమనగా “అనేకముండి అనేకవిధములుగ నన్ను చేరుటకు ప్రయత్నిముచేసెదరు. వాడు నందరిని నేను స్వీకరించెదను.” కనుక భగవంతునిదృష్టికి అందరును సమానులే అగుటచే ఒకరిని ఒకరు హింసముగ చూడరాదు. ఈ మానవప్రపంచమునందు ఒకరు గొప్పపదవియందున్నను, ఇంకొకడు చిన్నపదవియందున్నను భగవంతుని సమీపమున అందరును ఒక ప్రదేశమునందే యుండురు. అందరును ఆ భగవంతునితో ఐక్యమగుదురు. కనుక అందరును ఐక్యమైయును కలిగియుండవలెను.

నేన

“ఏమిచేసినను నాకే చేయుడి” అనునది బాలగవ శబ్దము. యువకులారా! మోహ చాలమంది గొప్పవాడు కావలెనని ఆశేకలదు. గొప్పపదవిలను జేసిన హంచి కీర్తిమంతులగు దురనిమిరు తలచుచున్నారు. కాని నేడు కీర్తిమంతుడుగనరాదనివాడు రేపు ముడించుచున్నాడు. స్వల్పభక్తుకొరకై గొప్పకార్యములను చేసిన అది నేనగపరిగణింపబడిదు. అత్యాచర్యము చేసి స్వల్పభక్తును మరచిపోయి భగవంతునికొరకై చేయనదియే నిజమైన నేన. పూర్వకాలమునందు ధ్రువుడు తన తల్లివద్దకు పోయి భగవంతుని గీతమును వినుట యెట్లుని ప్రవృత్తి పగా, తా నొక సాధన ప్రతిదినమును పఠిసిన దేవుని కనుగొనగలవని జెప్పెను. ఆ సాధన యేమనగా “నేను నీకు అర్పణమగుగాక” అని ప్రతిదినమును భగవంతునిగూర్చి నిర్భయమైన మరన్నతో ప్రార్థించుటయే. యువకులారా! నేను విషయ అనుభ్రమునే మరల జెప్పి విరమించుచున్నాను. మీరు ప్రతిదినమును ప్రాతఃకాలమునలేదని నిశ్చలముగు మౌనముతో భగవంతునిగూర్చి “నేను నీకు అర్పణమగుగాక” అని ప్రార్థింపుడు. మీకుగల సర్వస్వమును భగవంతుని కర్పింపును “అని హేచ్చరించిరి.”

తరువాత సి. పి. రామస్వామి అయ్యలగారు ఉపన్యాసములను ప్రస్తుతించుచు, వారు చెప్పినదానికి ఇంక రెండుభిక్షువులములను ఎక్కువగ జెప్పి సభ చాలించెనది వనిరి.

భగవద్గీతను జరుపుటవల్ల మనుజుడు నిదురనుండి షేల్లాని కార్యక్రమమునట్టి పనిని పట్టుదలతో జేయుచుండవలెను. పాశ్చాత్యదేశము ఎల్లప్పుడును ఏదోఒక పనిచేయుచు ప్రజలందరు కార్యపరితంతులగు నుండురు కాని భారతీయులు నిదుర ముతుగను, జేదాంతులుగ నండి పనిలేకయుండురు. స్వామి వివేకానందస్వామిలువారు చెప్పిన మాదిరిగ మేల్కొని చుప్పరులను పరికించుచు ఎప్పుడును పనిజేయుచుండవలె నని చెప్పిరి. సభ ముగిసెను.

“భూద్విగ్రడు” :—అఖిలభారత తంతుకారకసంఘము వారు ప్రచురించిన “భూద్విగ్రడు” అను గ్రంథము హిందూదేశమునందలి వివిధభాగములలో కద్దరు ఎట్టిస్థితిలోనున్నదో, శ్రీయే ప్రదేశములం దెట్టి కద్దరుతయారగుచున్నదో, ఖరీదుతెలుగునన్నదో మున్నగువివరములను తెలుపును. కద్దరుఉత్కృష్టి, ఖైన్యములగుగూర్చి సందర్భముల తెలియగోరువారి కీ గ్రంథము ఖగోల యువయోగకరముగ నుండగలదు. కద్దరు ఉద్యమప్రాత్యక్షము, పీఠికయందు చక్కగ వివరింపబడినది. గ్రంథపు వెంటి అజాలు, వలయునారు, అహమ్మదాబాదునందలి “అల్ ఇండియా సిస్టర్, ఆస్సాసియేషను” కార్యదర్శికి వ్రాసిన జడయగలదు.

సింగపూరునుండి మాన్డేజోన్సుగారు నిన్నునే తిరిగి పోయిరట.

వాషింగ్టనులో జరిగినరాయబారిగ నున్నవాని మాత్రురగు నెయ్యకన్యకు చిలిబు రాకొనాడుడు పెండ్లియాడునాడు జపాను చక్రవర్తి అంగీకరించెను.

అస్సాము కాసనసభ ఫిబ్రవరి 27-వ తేదీన పిల్లలలో బడ్జెటు సమావేశము ప్రారంభమగును.

కొవ్వలి, నీలూరు తాలూకా.

విదేశవార్తలు

బ్రిటిష్ సైనిక దళములకు మరితర విషయములను గూర్చి రహస్యముగ కనుగొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నాడని తెలిసి మకార్బీని అనువానిని జర్మను విద్యార్థియగు హాస్సేను గారిని రహస్యముగ విచారించుచున్నాడు.

బ్రిటిష్ పార్లమెంటు

ఆగ్స్ట్, జనవరి 17:—మరల ఎన్నికలు జరుగుటకు ముందుగా గూడు పార్లమెంటు సమావేశ మిదే కడపటిది యగుటకు ఏకాదశములను ప్రవేశపెట్టవలెనో రేపు మంత్రవర్గములో ఆలోచించెదరు. పార్లమెంటు ఫిబ్రవరి 7 తేదీని గూడును, ఫిబ్ర వీరిని నుండును. పార్లమెంటు ఆప్త ప్రకారము ఎన్నికలు వచ్చే సంవత్సరము జరుగవలెను. అందుచే ప్రభుత్వమువారు అంత ఎక్కువగా కాసనములను ప్రవేశపెట్టదరను కొనుచున్నారు.

అంటార్క్టికను యాత్రకు పోలారు వైమానికుడు న్యూ యార్క్ నుండి సెప్టెంబరులో బయలుదేరును. యునైటెడ్ స్టేట్సు తిరిగి 1929 జూన్ లో వచ్చును. కాని 1980 జూన్ వరకు అంటార్క్టికనులోనే ఉండవలసి వచ్చును.

ఇంగ్లండు నేలల్లో సగరనిర్మాణ విధానము చక్కగా జరుగుచున్నది.

ఇంగ్లండులో పనిలేనివారి సంఖ్య

జనవరి 9 తేదీకి 1282100 మంది పనిలేనివారు ఉండిరి. క్రీస్తును పుట్టిన నాడు నుండి మించుచున్న పనివాండ్రును తీసి వేయుటచే 282000 మంది ఎక్కువైరి. నిరుద్యోగ సమయమున 199914 తక్కువగా నుండిరి.

బర్మాలో ప్రభుత్వ ఇంజియరుకు రాయలు కమిషనరుగ 19 తేదీని బయలుదేర నున్నందున ఆయనను రూపుర కింది వార్తా సంపాదకులను చూ రోధరికు జోన్సుగారు విం చొసగిరి.

సర్ జాన్ సైమన్ గారు

ఆగ్స్ట్, జనవరి 17:—సర్ జాన్ సైమన్ గారికి కమిషను విచారణ రెండు సంవత్సరములు బట్టును. మరల స్థాయి నాది వృత్తిలో ప్రవేశించవలసి నిన్న ప్రకటించిన ఇతనినియు ను 54 సంవత్సరములు. 1890 లో స్థాయివాదిగ ప్రారంభించెను. 9 ఏండ్లలో రాజా తరపున న్యాయవాది అయ్యెను. రెండేండ్లపిదప సాలేషన్ డివిజను అయ్యెను. 1918లో అట్టార్నీ జనరలాడెను. మంత్రవర్గములో స్థానమునుగూడ సంపాదించెను. 42 వ ఏట లార్డు చాన్సలరు పదవిని నిరాకరించెను. కాని ప్రభుత్వములో దేశీయ కార్యదర్శిగ నుండెను. తరువాత రాయలు వైమానిక దళములో మేజరుగ పంపబడుట దేశీయ కార్యదర్శి పదవిని మానుకొనెను.

మరల న్యాయవాదిగ ప్రవేశించి ఆఫ్ఫర్మేటరుగా పేరు బొందెను. నామాన్యముగ ఇతని తేనివావాలేదు. ప్రజా హితైక విషయములగుడ పాల్గొనుచుండెను. రాచకీయములగు లిబరలు పక్షముగా నివాడు. ఆరేండ్లపట్టి స్పెన్సర్ వేలీకి పార్లమెంటు సభ్యుడుగ నుండెను. సమ్మె నంతరింపజేసి గొప్ప మెప్పును బడసెను.

డెయిలీ న్యూస్

సర్జిక ఇట్లు చెబుచున్నది. సర్ జాన్ సైమన్ గారు లిబరలు ప్రధానామాత్యుడు గావలసినదే కాని ఇప్పుడాతడు చేయుచున్న పని ప్రధానామాత్యులు పనికింటే కష్టమైనది. ఇంగ్లండులో అతడు చేయవలసిన పనికి అతని శాంతస్వభావము అనుకూలముగా అత్యవసరము. తప్పక అతడు తన కార్యమున సమర్థుడగుటకు లోందరబడుటయగును. కాని సైమన్ గారు సర్జిక వేలీతో మరెవరైనా సగ్గలేరని మాత్రము చెప్పవచ్చును.

వర్తకము పడిపోవుట

దుకాణములను మూసివేయుట

వికింగు, జనవరి 17:—బార్న్ యిను మాధన కంపెనీ వారు వికింగులో బెట్టిన తమ దుకాణములను ఏప్రిలు నెలకి మూసివేయు నిశ్చయించిరి. ఇతర విదేశీయులగుడ తమ వర్తకమును గట్టిబెట్టుచున్నారు. జనవరి మొదటి తేదీనండి 221 చీనా దుకాణములు తమంతటా మే దివాలా దీక్షింపి.

యజమానులు లంకా మైగలో పనిచేయు గంటలను హెచ్చింపవలెననుట బాగులేదని బ్రెయిన్ సత్రిక ఆక్షేపించుచున్నది.

ప్రవాసమున కంపెనీని సోవియట్ సమాఖ్యకు

ఆగ్స్ట్, జనవరి 18:—ట్రాట్స్కి-గారు విజ్ఞాపకం దరట.

కాకితో ముచ్చటించ తనకేగతి బట్టినను నిర్విచారమని యు, 1928 నండి ప్రాథమిక విప్లవము అభివృద్ధి గాంచుచున్న దనియు యూరపు అన్ని దేశములలోను సాంఘిక ప్రజాస్వామ్యమును సెలకోల్పటకు ప్రయత్నము బయలుదేరుననియు దాని వలన తుదకు కమ్యూనిజము విజయము గాంచుననియు ఇంగ్లండులో కార్మిక ప్రభుత్వము ఉదార భావముతో సోవియట్ లతో సంబంధమును గోరునో లేదో తెలియదనియు ట్రాట్స్కి-గారు తెలియజేసెను.

యూరపుయమున ఇండియాలో నార్వేస్టు ప్రాంతీయదలో పనిచేసినట్టియు దూర ప్రాచ్యదేశమున జేసెల లో యకు సైనిక గవర్నరుగనన్న హాడ్డిగారిని బెర్లిన్ పాతకాలకు ప్రధానోపాధ్యాయునిగ నియమించిరి. ఇతని వయసు 86 సంవత్సరములు.

ఫే వరమం ఎన్నికలు

లిబరలు పక్షము తిరపున కాన్డెడ్ కాన్స్టేబుల పక్షమున మేయిట్లండు కార్మిక పక్షము తిరపున మేజరులే అయి ఇండియన్ టెంట్లు కాన్స్టేబుల పక్షము తిరపున హెయల్స్ టెంట్లు కాన్స్టేబుల పక్షము ప్రయత్నించుచున్నారు. ప్రాత సభ్యులు చరిపోయెను.

తూర్పు లైబియా

రోమ, జనవరి 17:—ఇటలీ సేనలు తూర్పు లైబియాను ఆక్రమించుకొనును. బెంగాళి ట్రిబునల్ రెండు విశ్లేషణలు యును. తిరగబడిన మగర్బా తగనారిని దక్షిణముగ తార దోలిరి. 100 గురు చనిపోయిరి. 400 మంది బంధీలుగ చేయబడిరి. కేలకొలది గొట్టెలు లూటీయలు పట్టుబడినవి. ఇంకను ఆస్తిగూడ దిక్కినను. ఇటలీ సైనిక దళము పాల్గొనెను. 9 గురు ఇటలీ వారు మృతులైరి. 14 గురు క్షతగాత్రులైరి.

చీనా ఓడదొంగలు కాల్పుటచే నాకకు ప్రధానాధికారి యగు హ్యూక్ నాస్టెగారును ఇద్దరు ఇండియన్ గార్డులు చనిపోయిరి. ఇంకొక ఇద్దరు ఇండియన్లు క్షతగాత్రులైరి.

అఖిల ఆమెరికను సభ

బ్రిటిష్ సత్రికా వ్యాఖ్యలు

లండన్, జనవరి 17:—అధ్యక్షులను కూర్చిగారు నికర గ్యా మెక్సికో లివిషయమై ఏమియు జెప్పలేదని బ్రిటిష్ సత్రికలు వాకొనుచున్నవి.

న్యూయార్క్ యభిప్రాయము

న్యూయార్క్, జనవరి 17:—వ్యావస్థాకు కూర్చిగారు స్వయముగ పోవుట చాల మేధానంపదను నూచించుచున్నది. ప్రతిపక్ష సత్రికలగుడ కూర్చిగారి కుమ్మర్దానమును కొనియాడుచున్నది. స్నేహముతో అనుకూల, సదభిప్రాయమునకు ఆధ్యక్షులు పాట బడుచున్నారని న్యూయార్క్ వర్ణన సత్రిక గూడ వ్రాయుచున్నది.

వ్యాయామ పత్రికలు

యూరపియను ఆర్థిక సంఘము లేర్పడవలె ననుచున్నవి.

వాషింగ్టన్ యధికారమునుండి చెడిరిపోయినట్టియు, బలహీనులగుచున్నట్టి గాపాడుటకే దేవార్థమని ఎం. "కోలోయి" గారనుచున్నారు.

యూరపున వింపవలెనన్న జనీవలో అమకొన్న ప్రకారము తన మన్రో స్థానము గౌరవించునటుల జూచుకొనవలెనని పెటెటు ట్టులు వ్రాయుచున్నది. పెర్టి నాన్సుగారు కూర్చిగారి యదృష్టము మతాచార్యుని యువన్యాసములె నన్నది గాని రాజ్యాంగ వేత్తదోరణిగ లేదనిరి.

ప్రారంభ ఆయుధవిస్తర్జన సంఘము

(ఆంధ్ర సత్రిక ప్రత్యేక తంతరి)

లండన్, జనవరి 19:—ప్రారంభ ఆయుధవిస్తర్జన సంఘము యొక్క యువ సంఘ కాన్గ్రెస్సు ముములనుగూర్చి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయముతో ప్రకటించిరి. పోయిన సెప్టెంబరు మాసములో జాతిసమితి ఆసన్తి ఫర్ ఆస్టిక్ చాంబర్లెనుగా రన్న కంగ్రెసులో భాషపరుచుచున్నది. జాతిసమితి ఒడంబడికలో యున్న మాత్రములను సమర్థించుటలో అనగా వ్యాఖ్యయెనట్లులో సగిగా అనుకొన్న నియమములకు భంగము లేకుండ జేయవలెననుట బాగులేదని మరల బ్రిటిష్ మాన్ ప్రభుత్వ ప్రాయమును వ్యక్తీకరించుచున్నారు. ఒడంబడికలో యున్న బాధ్యతను తప్పించుకొనుట కిట్లునట్లేదట. ముందే దివ మ్పిన్ ఓహింతులకు పీలులేదు గాన సందర్భములనుబట్టి ఆర్థము జేసికొనుట కవకాశముండవలెననిరి. ఇదే ప్రకారము కయ్యమునకు కాలదుగ్ధ్యనవారన్న ఏమియని నిరూపించుటలో శంక విచక్షతను జూపవలెననిరి.

బ్రిటిష్ సైనిక రహస్యములను కనిబెట్టుటకు వేగులనాం డ్రుగ ప్రయత్నించిన మకార్బీనీ, హాస్సేనుగార్డుకు 10 సంవత్సరములు, ఓక్స్ కునికి ద్వీపాంతరవాసమును విధించిరి.

అధినిశేములను బాధించు సంఘమువారి రాయబారి పని మార్చిజోన్సుగారిని జావాలా దిగనీయ లేదట. అట్టి తాలూకు ప్రతినిధి ఏజాతివారైనను సరే, జావాదేశములోనికి రానీయ కూడదని డచ్చి ప్రభుత్వమువారు జావా ప్రభుత్వమున కుత్తరువు జేసిరి.

లింగు ప్రభువుకు వైకపుంటు బిరుదును నిచ్చిరి.

ఇంగ్లాండులో వరదలు

(బీము సర్వీసు)

ఇంగ్లాండులో వరదలచే చరిపోయినవారినిగూర్చి పంచాయితీ జేసి ప్రమాదపరమున చరిపోయిన తీర్మానించిరి.

రాబోవు ఎన్నికలు

కన్స్టేబుల పక్షమువారి ప్రధాన కార్యాలయము

(బీము సర్వీసు)

లండన్, జనవరి 18:—ఈ సంవత్సరము ఎన్నికలు జరుగుట కన్స్టేబుల పక్షమువారి ప్రధాన కార్యాలయమువారి కిష్టములేదు. వచ్చే సంవత్సరమువరకు ఆపుజేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఈలోపుగ టోకీ విధానమును బలపరుచుచు తీవ్రముగ ప్రచారమును సత్పరుల. సోషలిస్టుల అవసరపున్న నూచనలను ఖండించి ఆ విషయముమీదనే ఎన్నికలను జరిగించెదరట.

బ్రిటిష్ మంత్రివర్గము

(బీము సర్వీసు)

లండన్, జనవరి 18:—సెట్టిమెన్టులము బ్రిటిష్ మంత్రివర్గము గూడినది. రాబోవు పార్లమెంటు కార్యక్రమమును ఆలోచించి రనుకొనుచున్నారు.

ట్రాట్స్కి నిర్గమనము

(బీము సర్వీసు)

ట్రాట్స్కి-గారిని చీనా తూర్పు సానమునకు బంపివేసిరిని మస్కోరానున్న శ్రాంతిరామువారి భాయముగ చెబుచున్నాడు. అతని నిర్గమనము అతిరహస్యముగా జరిగెను. ప్రజలు తమ సానుభూతిని జూపకుండ ఇట్లు చేసిరట.

3000 మరఫిరంగులు పట్టువడుట

జనీవా జనవరి 18:—జనవరి మొదటి తేదీని హంగరీ సరిహద్దులో బట్టుకొన్న 8000 మరఫిరంగుల విషయమై విచారణ సల్పవలెనని జాతిసమితి వడుగువలెనని జాగ్రత్తానియ ప్రతినిధి కుట్టికపు చేసెరట జాతిసమితి ఏర్పాటు ప్రకారము హంగరీ లోనికి ఆయుధములను దిగుమతి జేయుట కధికారము లేదట ఈవిచారణచే హంగరీపై సేరమును మోపుసంగతులు బయల్పడునను కొనుచున్నారు. (బీము సర్వీసు)

శాశ్వత ఫయిసలాయిటీ

ఎవరితోను ఏవిధముగాను

భూమిని దుక్కువారలతో శాశ్వత ఫయిసలాయిటీ క్రేయోదాత్తులను. తిరిగి అమర్చుకొను విధానము అరికట్టబడవలెను. జమీందారులతో శాశ్వత ఫయిసలాయిటీ అసలే కూడదు. ప్రభుత్వము ననుసరించి భూమిని ఖండఖండములుగా విభజించుట విధానము నిరసించబడవలెను. శిస్తును మాత్రమే పంపింపవలెనని నిబంధనలు అమలులోనికి రావలెను. ఇట్టి నియమములకు లోబడిన శాశ్వత ఫయిసలాయిటీ విధానమే సేద్య గాంధ్రపాలిటి కల్పవృక్షము. తదితరములు అస్వచ్ఛాత్యకములు.

ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించిన రేటు తిరిగి అమర్చుకొని అందలిలాభము ననుభవించ జూచెడివారికై నిర్దేశించబడి యుండలేదు. ఇట్టి లోపాయికారీ అమరకము ఒకరివద్దనుంచి మరొకరికి ౧౮ 18 గురివరకు మార్చబడినట్లు యిదివరకే గుర్తింపబడినది. (Please vide Page 21 of the Extrading Supplementary Gazette of India of 24-1-1885) ఇట్టి విధానమును అదుపాజ్ఞలలో వుంచుటకు ప్రభుత్వమువారికి అవకాశము లేకపోలేదు. కాని అదుపులో నుంచుటవలన లాభముకంటే నష్టమే ఎక్కువగా కన్పించినది. ఏలననీ పీరియాడి కట్ చెడియెందులకు కాలముందు శిస్తు మోచుచుటకు గల యానుకూల వకాశమును గొల్పవలసి వచ్చినది. ఇందులకు ఉదాహరణ మెట్లు నీవ ఒక గ్రామము నకు వెటిల్ మెంటు ఆఫీసరుగారు దయచేసారు. ఆ గ్రామమునందలి భూములను తరములను, రేట్లను విమర్శింప మొదలెడినారు. అటుపిమ్మట సామాన్య వ్యవసాయదారులకు నోటీసుచేసి చెలిపించి, మీరు చెప్పకొనలేని సంగతులేమైనా వుంటే చెప్పకొనున్నారు. అంతట వారందరు కూడబుచ్చుకొని, ఒక్క పెట్టును, అయ్యో, మాకు ఇదివరకు వున్న రేట్ చాల జాస్తిగా వున్నది. ఇతరభూములు వెటిల్ పోయినవి. రెండుకలిపి పండినదానిలో తీసికొని మాకేమి మిగులులేదు. కాబట్టి అవకాశమున్న యెడల తగ్గించవలసింది. లేనియెడల యథాప్రకారమైన వుండవలసినదని కోరినారు. ఇంతేనా? ఇంకా ఏమైనా చెప్పకుంటే అని అడిగినారు. ఇంతే బాబయ్య అన్నాడు. అంతట ఆఫీసరుగారు, ఆ గ్రామములో, ఆ వ్యవసాయదారులే, యితర భూములకు, వ్రాసియచ్చిన రిజిస్టరీ కడపాలకట్ట బయటికికీసి వారు. యిది 1 కి 10 బస్తాలు చొప్పున మిగతా యిచ్చుటకు వీలు వ్రాసియచ్చిన కడపానకలు యిదేకాదా అని ఒకరిని, యిది 1 కి 10 రు 80 లు ౧౮ 18 యిచ్చుటకు వచ్చుకొని నీవు వ్రాసియచ్చిన రిజిస్టరీ కడపానకలు యిదేకాదా అని యింకొకరిని, వచ్చు బండిలు పెట్టుకొని, పండినపంట 10 పాళ్లుచేసి మిగిలినా భాగమున్నూ అదేవంటగడ్డిన్నీ యిచ్చుటకు నీవు వ్రాసియచ్చిన కడపానకలు యిదేకాదా అని యింకొకరిని యిచ్చుటగా ప్రశ్నిస్తూ నిద్రనములు చూప మొదలెడినారు. మా ప్రియమైన భూమిగనక వ్రాసియచ్చినా మని కొందరు, మా తండ్రివాడినండి అభూమి నుక్రిందనే వుండుటవల్ల విడిచి పెట్టలేక ఏమియు మిగులకపోయినా సరే దున్నుతున్నా మని ఇంకొకరు, ఆ భూమి మా బంధువులదే అగుటవల్ల దున్నుకతప్పని సరి అయి, ఏదైనా కాలితము వుండకపోతే హక్కు లేవనక్కరమగుచి తగయిచాలు వస్తాయేమో అని వ్రాసి యిచ్చినా మని యింకొకరు యిచ్చుటగా సాకులుచెప్ప మొదలెడినారు. కాని లాభము లేకపోయినది. అంత వెటిల్ మెంటు ఆఫీసరుగారు, ప్రభుత్వము అంటావుంటేనే, మీ కి సౌకర్యము లన్నియున్నా. ప్రభుత్వమే లేనియెడల, యీ బంధుత్వములు గాని సౌకర్యములుగాని, యీ కొద్దులుగాని వుండుటకు అవకాశము లేదు. మీ వద్దనుంచి యీ పన్నులు పసూలు చేయుట మీ యొక్క సునిరీత్యముకొరకే అని తెలిపిస్తూ, వీ రందరికంటే మీకు ప్రభుత్వమువారు యెక్కువ ఆదరణీయులు గాన, వారు విధించినప్రకారం మీరు పప్పుకోక తప్పవనిరి. కాబట్టి, మన కన్నోడుమోగుటకు, మనవేలే వుపకరించుచున్నది.

కావున, సామాన్య వ్యవసాయదారు క్రొగిపోవుటకు శిల ముఖ్యకారణములు గొప్పగొప్ప భూస్వాములయొక్కయు జమీందారులయొక్కయు స్వార్థపరత్వమగునట్టియు, అవివేక యంతమున నట్టియు, ప్రాప్యరహితు సమన్వితము లగు చర్యలే. ఇక జమీందారులవలనయే యిందుక వికల్పింతుము. ఇది లో చాల మంది వ్యవసాయమునకు విముఖులు. వీ రనుభవించు భోగ భాగ్యములు

యేరకము నగయైనను యెంతనెజులో కావలసినను మాపద్ద సిద్ధముగా నున్న వి!

సవరంబంగారు, సీమనండి, పుష్కరగములు, కెంపులు, సీమకములములు, పచ్చలు, వైదూర్యములు మొదలగు వాటితో తయారు చేయబడిన నగలు వారినారి అంతస్తునకు తగినవి మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి. మరియు పలురకముల అందమైన ఫండినామానులుకూడ గలవు. హాజరులో లేనివి ఆర్డరిచ్చిన నకాలమున తయారుచేసి పంపబడును.

కోటా. మునిరత్నంశెట్టి ఆంధ్ర సన్న్య, నగలవర్తకులు, 217, చైనాబజారులోడ్డు, మద్రాసు.

భూమి భూమి నం న ని పిం చు కొనుటకు అన్యములు భూమిభూమందు లభించుకొనుటకు కావలసిన యోగ్యతలకు వీరునుముఖులు కాకపోయినప్పటికిని, వీరిని భూమిభూమందు లని (Zamindars) పిలుచుటకు అవకాశముచివనదుకు ప్రభుత్వమువారు వందనీయులు. బి. యు. పరీక్షయం దారి తేరిన వారు, హుద్దు, గౌను వుంటేనేగాని, కోర్టులలో మన్నింపబడ గూడవని కాసింపబడినట్లు భూమి భూమందు వ్రాసినాడు, ములకాలకర, ముతకపంచీకట్టు, ఉండవలెనని కాసింపబడినయెడల వీరిఅవతారము తెల్లం డెడినో?

జమీందారి జరాయిటీ ఆక్టుకు పూర్వము అనగా (Act I of 1908) జమీందారీలతో వ్యవసాయ దారు నకు భూమియందు అమ్మకొన హక్కు (Salable interest) వుండెడికాదు. పన్ను సక్రమముగా చెల్లిస్తూ వున్నంతకాలము వాని నాభూమినుండి తప్పించుకూడవనీ నియమము వుండెడిది. తన భూమి భూమిపడుననే ఉద్దేశముతోనే లేనేమి, వ్యవసాయదారు నందలి అవ్యాజమురాగముచేతనే లేనేమి, జమీందారు, వ్యవసాయదారునకు పెట్టుబడి వగయిరాలు పెట్టి ఆదరించే వారు. వ్యవసాయదారు కూడ తన కాభూమి మరుసటిసంవత్సరము యిచ్చెడిమో అనభయముచేతనే లేనేమి, లేక అదివారం యొక్క ఆదరణవలన తనకు అన్నోడకములు కలుగుచున్న వనే ధియభక్తులచేతనే లేనేమి, నమ్రతతో వశపర్చుకొనడమే వాడు. యిట్టే ల్యాండు ఆక్టు అమలులోనికి వచ్చినది. యీ అన్నోడక కాస్తా చెడినది. తురకలలో పెండినాడు భార్యకు భర్త యిచ్చిన భరణపుమొత్తం అనగా "మహాన" అతని ఆస్తివైన మొదటి తింఖాగావుండవలెనని కాసింపబడినట్లు జమీందారునకు భూమిపైన చెల్లవలసిన శిస్తు మొదటి తనఖా (First charge) అనిమాత్రము కాసింపబడినది. ఈ ఆక్టువలన జమీందారునకు సంక్రమించినసౌకర్య మింకొక్కటే. సాలీనా వ్యవసాయదారు చెల్లించవలసిన శిస్తునకైనను, రాబట్టుకొనవలసిన విధానములకు నియమము లేర్పరపబడినవి. తదితరవిధానము లన్ని సేర్పరములని కాసింపబడినవి. ఇందువల్ల చెడ్డ అనురాగము అంతటితో సరిపుచ్చక, శత్రుత్వములోనికి విడిచినది.

సాధారణముగా అవ్యయిచ్చి, తిరిగి అడుగుటయే బలవత్విరోధమునకు హేతుభూతముననున్నది. మొదట యిస్తానని తరువాత లేదంటే, వైరకారణము వేరే వెతికికొన నవసరములేదు. ఆకే పట్టి తరువాత తూ తూ బొడ్డుకు తువ్వాలంటే, యీ తగవు పైకొద్దులో పరిష్కారము కావలసినదే. కాల మాన పరిస్థితులు యిచ్చియుగా వున్నోజాలలో దున్నుకొనుటవలన నష్ట ఫలితము కలుగుబందరక్షణకు చాలిచాలవట్టు వుంటావున్న కాలములో నిర్బంధించి అడుగుటకు వీలులేకుండా వుండే నిబంధనలతో నిర్బంధపడినట్లువుతోడయన్నప్పడు అడుగుకుండానే శిస్తునుములు యిచ్చి రకెడు పుచ్చుకొననూ చే జమీందారి వ్యవసాయదారు 1908 సంవత్సరము దర్మిలాను ఉంచుట అరుదని కానన్యుకము.

ఎట్టేలుల్యాండు ఆక్టు చట్టముగాక, బిల్లుగానేవుండే నర్మింపబడి సమయముందు కీర్తిశేఖులగు, వి. కృష్ణస్వామి అయ్యువారు జమీందారి హక్కులను కొంతవరకు కాపాడ ప్రయత్నించిరి. కాని, వాటిని ఊడతెరికి వ్యవసాయదారులకు సంక్రమింపజేయుటకే యీఆక్టు నిర్మింపబడు చుండుటవల్ల,

జమీందారుల హక్కులమాట యెవరితల కెక్కును? భావగర్భితమైన వీరిఆభిప్రాయములను చవిగొనదలచినవారు పోర్టునెంటు జార్జిగేట్టు యొక్క, మద్రాసు రెజిస్ట్రేచరుకు సంబంధించిన 17-3-1908 లేదగల ప్రొవీడింగ్స్ ప్రమరణములోని 466 కేజీ అడుగుభాగమునను 467 కేజీ వైభాగమునను జూడనగును. వ్యాపని ప్రరభితిచే దాని నిట బొందుపరచ సంజీవించినందుకు చదువరులు మన్నింతుడుగాక.

తిరిగి అమర్చుకొను విధానము దేశీయులు అవలంబించు నంతకాలము, ప్రభుత్వమువారు పీరియాడికల్ వెటిల్ మెంటు మానరు. మానుమని చెప్పటకు నివేదింపబడు కారణములు దీని ముందర సహేతుకముగా కన్పింపవు. జమీందారులు, భూస్వాములు, ఈవిధానమువలన నుఖపడమరగి, విలాపములకు ఆలపించు, వారి విధానము, విడనాడ నొల్లరు. ఇందు వలన ప్రభుత్వమువారికి అనుకూలవాకాశ మున్నంత కాలము వారికి కావలసినది లాభమే గనుక, వారి విధానము నకు అడ్డుతగులరు. ప్రభుత్వమువారికి వ్యవసాయదారునితో శాశ్వతఫయిసలాయిటీ చేసుకొనుటకు ఆభిప్రాయము ఉంటే వుండ వచ్చును కాని, తిరిగి అమర్చుకొనుటకు, ఖండఖండములుగా విభజింపబడుటకు, తరుచు అన్యాయతమునకు అవకాశమిచ్చుటకు, అభ్యంతరములు కల్గించిననేతప్ప, శాశ్వత ఫయిసలాయిటీవలని లాభము భూమిని దున్నువానికి దక్క దని వారికి తెలుసును. వ్యవసాయదారుని చేరదీస్తే, భూస్వాములు, జమీందారులు దూరులగు చున్నారు. భూస్వాములను, జమీందారులను బుజ్జగిస్తే, వ్యవసాయదారులయం దసంతృప్తి జనించుచున్నది. భూస్వాములక, జమీందారులను బుజ్జగించకపోతే, పరిపాలనామంత్రిము మందగమనము నొందును. వ్యవసాయదారుని చేరదీయకపోతే భుక్తికి తెరువులేదు. ఉభయులక్షేమ మరయుదమంటే, తమయొనికి అధిగమన చేమో అనుపందేమగు నకు అవకాశమిచ్చుచున్నది. ఇప్పుడు ప్రభుత్వమువారిని కలవర పెట్టుచున్నది బహుశా యీవిషయమే అయియుండును.

యద్దనపూడి వెంకటరత్నం.

వాణి శ్రోతిమాలయం, పెంటపాడు పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా

ఎలయువారు వారి జాతకచక్రముయొక్క నకలుగాని జననకాల ఘడియలుగాని వ్రాసిపంపించినయెడల జాతకుని యొక్క ఆయుర్దాయము, శరీరదాహధ్యము, ధనము, సోమ సోదరిలు మాతృ, భూమి, విద్య, సంతతి, శత్రువు, కళత్రము. ద్వికళత్రము, భాగ్యము, సిక్కు, ఉద్యోగము, లాభము, వ్యయము మొదలగు యావత్తు సంగతులు వ్రాసి పంపించుదును. (1) జీవితము యావత్తుకున్నూ మహాదశ, అభివృద్ధి, జరుగుచున్న మహాదశకు దశాభివృద్ధిమును వ్రాయుటకు రూ 12. (2) జీవితమున్నూ మహాదశాభివృద్ధిములు జరుగుచున్న మహాదశలో అంతర్గతా ఫలితములు జరుగుచున్న అంతర్గతా ఫలితములున్నూ వ్రాయుటకు రూ 6. (3) జీవితమున్నూ మహాదశా ఫలితములున్నూ జరుగుచున్న మహాదశకు అంతర్గతా ఫలితములున్నూ వ్రాయుటకు రూ 8. గోచారము నిత్యపర్య ప్రశ్నలు రూ 1.

వెంకట సుబ్బయ్య శాస్త్రి, వారణాసి బాపయ్య సిద్ధాంతిగారి కుమార్తె

బీహారు శాసనసభ

పాట్నా, జనవరి 18:— బీహారు శాసనసభ సోదరినము 21-45 గంటలకు సమావేశమయ్యెను. 12-30 గంటలకే సభ ముగిసెను. కాంగ్రెసుపక్షమునకు చేరినవా రెవ్వరు సభకు రాలేదు. అందు కార్యక్రమపట్టికనుంచి వారిపేర్లయినన్ని తీర్మానములన్నియు ఉపసంహరింపబడినట్లు పరిగణింపబడెను.

కాంగ్రెసుపక్షమునకు చేరిన మహారకు ఆలిగారు మాత్రము తనపేర్లను తీర్మాన ముపాడించిరి. న్యాయవాద పరీక్షలయందు ఉత్తీర్ణులు కానివారిలో కొందరికొకడైనా తీర్మానములను సభకు సమర్పించిరి. ప్రభుత్వపక్షము తీర్మానము నాతీపించుచు ఇప్పటికే న్యాయవాదులసంఖ్య అత్యధికముగ నున్నదనియు ఇంకను అసంఖ్యను హెచ్చించుట అధికము గాదనియు చెప్పిరి. ఉపపాదకులు తీర్మానము సుపసంహరించుకొనిరి.

మధ్యపరగణాల శాసనసభ

సాగపూరు, జనవరి 18:— మధ్యపరగణాల శాసనసభ సోదరినము మొదలసమావేశము మయ్యెను. కాంగ్రెసుపక్షమునకు చేరినవా రెవ్వరు సభకు రాలేదు. ప్రశ్నోత్తరములు జరిగిన పిమ్మట కొన్ని సమస్యలు గ్రాంటులను సభవారు ఆమోదించిరి. స్టాండింగ్ ఆర్డరును సవరించు విషయమై నియమింపబడిన సెలవుకమిటివారి సూచనలపై చర్చ ప్రారంభ మయ్యెను. ప్రభుత్వపు కార్యక్రమపు పనులను సభవారి కోరికపై మాన్యుటకు అధ్యక్షులను అధికార మండలయినను సెలవుకమిటివారి సవరణ ప్రభుత్వపక్షము అతీపించినను సభవారితే ఆమోదింపబడెను. శాసనసభయందు సభాసమావేశము జరుగుటకు పూర్వము ఒకరినొకరు ముందుగా ప్రశ్నోత్తరములను పంచిపెట్టువలయునను సెలవుకమిటివారి సూచన ప్రభుత్వమువారు అతీపించుచున్న సభవారితే ఆమోదింపబడెను.

పిమ్మట సభ రేపటిదినమునకు ఆపువల యేయబడెను. కాంగ్రెసుపక్షమువారు సభకు రాలేదుగాని గౌరవప్రేక్షకుల న్యాయులును కొందరు గూర్చొని యుండిరి. (ఫ్రీ. ప్రెస్.)

మొగలాయీ దర్బారు

నాల్గవ సంపుటము

శ్రీయుత మొగలాయీ సంతకరావుగారిచే వ్రాయబడి రాజమహేంద్రవరము పరస్వతీగ్రంథమండలి వారిచే 28 వ గ్రంథముగా ప్రకటింపబడిన యీనవలను స్వీకరించితిమి. ఇది కటి సంపుటములందు వలసే యీ సంపుటమునందుగూడ కల్పనాచమత్కార మత్సరికముగా గోచరించుచున్నది. ఈనవల పంగభాషలో ధీరేంద్రునివలన రచింపబడినది. అనువాదముల గూడ రసభరితముగా ననునదిచి కృతకృత్యులైరి. ఒకసారి కథనుచదువ వారంభించినచో దానిని ముగించువరకును విడువ జాలనంతటి అక్కర కాళ క్తి దీనియందు కలదు. దీనివల రు 1-8-0. వలయువారిటుల వ్రాయవలెను. మేనేజరు పరస్వతీగ్రంథమండలి, రాజమహేంద్రవరము.

కొహినూరు

శ్రీయుత చిల్లరిగె శ్రీనివాసరావు పంతులు

(బి. ఏ.) గారిచే వ్రాయబడెను

ఇది రాజమహేంద్రవరమునందలి పరస్వతీ గ్రంథమండలి వారి 24-వ గ్రంథము ఇందలి కథ రాజపుత్రసానమునకు ప్రధానమగును. మొగలప్రభుత్వములకు కొంతవరకును సంబంధించియున్నది. ఇది మూడు ఖండములుగ విభజింపబడెను. ఇందు కథాసంవిధానము కడు చిత్రముగా నున్నది. దీని వల రు. 1-8-0. వలయువారిటుల వ్రాయవలెను. మేనేజరు పరస్వతీగ్రంథమండలి, రాజమహేంద్రవరము.

తాలూకా బోర్డులు

మొదటి సంపుటము మూడవ పుష్పము

నూజివీడులో నేర్పరపబడిన స్వాభివృద్ధి సంఘమువారిచే ప్రకటింపబడిన యీ కరవక్రమును స్వీకరించితిమి. తాలూకా బోర్డులు, జిల్లాబోర్డులు, ఓట్టు యెలక్షనులు, శాసనములు, పరపతి సంఘములు మున్నగు మారు 40 విషయములు ను గూర్చి పిరిట్టి కరవక్రములను ప్రకటింపబడినది. ఇందలి భాష వ్యవహారిక భాషయగుటచే గ్రామనానులకు కృతీవర్ణులకిది బాగుగా నునయోగింపగలదు. వలయువారిటుల వ్రాయవలెను.

కార్యవర్గ, స్వాభివృద్ధి సంఘము, నూజివీడు, కృష్ణాజిల్లా

అహమదాబాదులో యువజనవారము

మహాత్ము డధ్యక్షుల వహించుట

అహమదాబాదులో జరుగుచున్న యువజనవార ఉత్సవములో రెండవరో జన 18 వ తేదీ యువతీదినము. అహమదాబాదు ధీరేంద్రులలో జరిగిన సభను గాంధీమహాత్ము డధ్యక్షుల వహించెను. హిందువులు ఆప్యవ్యులపట్ల అశ్రద్ధ మొనరించినట్లు భారతదేశమున పూరువులందరుగూడ స్త్రీల పట్ల అశ్రద్ధ మొనరించిరి. స్త్రీల హృదయమును గ్రహించుటకు నేను ప్రయత్నించితినిగాని యీ సభలో మాటలాడుటకు నాకే అధికముగ అర్హత కలదు. భారతదేశమునకు స్వరాజ్యము వచ్చువరకును అన్ని సౌఖ్యములను నేను త్యజించినను వాని ననుభవించుటకు వలయుకే తీరికలేదు. నుంచి ఉద్యమము లన్నిటియందునుగూడ నేను సంపూర్ణముగా సానుభూతిని కలిగి యుందును. గుజరాతు రాష్ట్రమువారి కార్యదీక్షయందు నాకు గట్టిసమ్మతము కలదు. అందులో పురుషులయందుకంటె స్త్రీలయందే నాకు నమ్మకము హెచ్చు. అది క్రమముగా ఇతరరాష్ట్రములందుకంటె గుజరాతులో స్త్రీలస్థితి బాగున్నది. వృద్ధియగుచు నేయున్నది. గ్రామములలోనున్న సోదరసోదరీమణుల హృదయములను యువజనలందరుగూడ బాగుగా గ్రహించి అన్ని సౌఖ్యములలోను వారికి పాలాసంకలెను. కొట్లకొలదిగ గ్రామనానులను పట్టణవాసులు కూడగట్టికొని రాగతీనవుడే, మనదేశమున కభివృద్ధి కలుగును. ఈసభలో ఖద్దరునుగూర్చి నేను విస్తారముగా చెప్పవలయుననునదిగాని దేశమునందున్న కొట్లకొలది బీదలను మీరు మరచకుడను. నాకుననులోని భాషయు మీరు గ్రహించి పనిచేయవలెను. అని మహాత్ముడు నుడివెను. (ఫ్రీ. ప్రెస్.)

మాయమందులు

గాంధీమహాత్ముని పేరుతో ప్రకటించుట

“నే నందుతో సింధు ఆబ్జర్వరుపత్రికలో నుండి ఒక పత్రికకలమును పంపితిని. మందులనుగూర్చి ప్రకటించుచు మీరును మరికొందరును ఆమందులను ప్రకటించినట్లు ఆపత్రికలలో నేయబడెను. ఈకంపెనీవారు మందులు ద్రావకములు మాత్రములనుగూర్చి మీరు మెచ్చుకొనియుండురని నేను నమ్ముచున్నానుగాని దీనిని గూర్చి మీరు ఎంగయిండియాలో వ్రాయగోరెదను” అని సింధు రాష్ట్రమునండి ఒక మిత్రుడు నాకు వ్రాసెను.

“నే నాప్రకటనను చూచితిని, నా అనుమతి లేకుండ వారు నాపేరు నుదహరించుటకు వారి కెట్టి అధికారములేదు. ఇతరనాయకులగూడ అనుమతి నిచ్చియుండురని నే ననుకొనును. నీవమరు తమ వ్యాపారము వృద్ధియగుటకు యిట్టి సంఘముల వారు జంపలేకుండ నిట్టి స్వాతంత్ర్యమును గైకొనుచుండుట ఇటుల చేసినవారు క్రిమినలుల (పకారము శిక్షాపాత్రులగుదురు) గాని నే నసహాయవాదినుటచే వారిపై చర్యజరుపుట కంగీకరింపను. ఈరీతిగా యేమందునుగూర్చియైన (ప్రకటనలలో) నాపేరు కనబడినను ప్రజలం నమ్మి మోసపోకుడను. ఇటీవల నేను నిరపాయకరములగు కొన్ని మందులను కొనినాను రిని నను మందులయందు నా కిప్పటికిని గూడ నెట్టి నమ్మకమును లేదు. ఈదేశమున మందులవ్యాపారము పెరుగుట నా కెంత మాత్రమును యిష్టములేదు. ప్రజలకు మందులబాధ లేకుండ చేయుటయే నాసంకల్పము. (మో. క. గాంధీ, ఎంగయిండియా 12-1-28)

మూలశంకకు తైలము

వెల డబ్బీ 1-కి రూ. 0-12-0

మూలశంకవలన అననుదగ్గర చర్మము లావువారి క్రమముగ చిన్న చిన్న మొలలు ఏర్పడును. ఇది వైద్యకోశపు మందతలన గలుగును. అతికాక, బడలిక విశేషకాలము ఒకచోట కూర్చుండుట, మలవరోధనవలన బహిర్దేశమునకు పోయినపుడును ఇతరసమయములందును రక్తము పడును. దీనివలన బాధపడువారు కారము, అవ మొదలగు పదార్థములను తగ్గించి తినుటయు, విరేచనసాధకములగు కూరగాయల తినుటయు యుక్తము. ఈతైలమును మొలలపై రాచిన బాధ వెంటనేపోయి రక్తము పడుట మానును. జాలూమాత్రల వలన నుఖిరేచన మును. ఈ రెండు మందులను విడువక కొంతకాలము వాడిన మూలశంకరోగము తగ్గగలదు.

అన్నతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

మదరాసు శాసనసభ

శ్రీమతి, డాక్టరు నుత్తులకృష్ణారెడ్డి ఎం. ఎల్. సి. గాజు, గుంటూరులోని శ్రీకారదాని కేతనమునకు గ్రాంటులనిచ్చు విషయమై రాబోవు శాసనసభలో యాక్రింది ప్రశ్నల నడుపుదును. విద్యా, ప్రదేశ పరిపాలనామంత్రిగారు యీ ప్రశ్నలకు ఏమి జవాబుల నిచ్చెదరు?

1. గుంటూరులో బానిసలకు వృత్తులవిషయమున సామాన్యవిషయమునను, ఉన్నతవిద్య గరవుటకు శ్రీ. కాళదాని కేతన మను గుగకులవిద్యాలయము సాసంబడియున్న దని ప్రభుత్వమువారికి తెలియునా?

2. గుంటూరు దెజానాడ, ఏలూరు, మృగసినిహలిటీలుకూడ కృష్ణా, పశ్చిమగోదావరి, విశాఖపట్నం, జిల్లాబోర్డులను, డివిజన్లవరం, వగైరా తాలూకాబోర్డులను, గుంటూరులోని శ్రీ కారదాని కేతనమునకు విరాళముల నిచ్చుటకై తీర్మానము యిండి రని ప్రభుత్వమువారు యెరుగుదురా?

3. వై. చెప్పబడిన స్థానిక సంఘములు పదవ గ్రాంటుల అంగీకారము తప్పే దరఖాస్తులు పెట్టియున్నవా?

4. మూడో ప్రశ్నకు పెట్టియున్న నవి జవాబు చెప్పే యెడల ఏ తేదీన పెట్టబడినవి?

5. స్థానిక సంఘములు సర్కారువారివల్ల రికార్డులను పొందనటువంటివిన్ని జాతీయపదతులపై విద్య గరవుమున పంటివిన్ని సరిష్టాపనలకు విరాళములనిచ్చు అధికారము కలుగలేదుటకై చేయబడిన క్రొత్త జి. ఓ. ను అమలులో పెట్టెదరా?

6. శ్రీ. గౌరవనీయులైన మంత్రిగారు శ్రీ. కాళదాని కేతనమునకు యాయబడిన గ్రాంటులను త్వరలో అంగీకరింతురా?

న్యాయస్థానవార్తలు

లింగిచెటివీధి హత్యకేసు

ముద్దయిలు సెషన్సుకు కమిట్ చేయబడిరి

(బార్లబ్రెస్ పోలీసుగార్డు)

లింగిచెటివీధియందు నాలుగుమాసముల క్రితము యీ హత్య అల్పమరాఫ్ అల్పమ మహమ్మదీయవర్తకుని హత్యకానిది చిరము నేరముపై ఛార్జి చేయబడిన అలీసాహెబు హుసేనుసాహెబు అనువారల కేసును బార్లబ్రెస్ 2 వ రాజధాని షేంట్లీటు విచారణగారిచి మద్దయిలను సెషన్సుకు కమిట్ చేసిరి.

అహమదు హుసేను అను వారకు ప్రాసిక్యూటరువారిచే పరీక్షింపబడి అప్పార్యుల సేటువారివద్ద తాను నుమాస్తాననియు, ట్రంకులన రక్తము తేయువాడననియు నాలుగుమాసముల క్రితము తనసావుకు మువ్వరు మహమ్మదీయుల వల్ల రెండు ట్రంకులను గొనిరియు, రెండుపెట్టెలు ఒకే పరిమాణము కల వనియు, రంగుమాత్రము భేదించియుండె ననియు వల్లెను.

మహమ్మదు ఇస్మాయిలు:—రట్టును బజారుగోడ్డు కడలి యింటిలో కట్టుబడినీడెను మహమ్మదు ఇస్మాయిలు అను వారకు సాక్ష్యమొసంగుచు, నాలుగైదుమాసములను పూర్వము తానొక పట్టుగుడ్డును లింగిచెటివీధిలో నున్న సేటునకు (చుర్రేంపిన మరాఫ్ అలీ) అమ్మినాననియు, తుండువెల రు ది జు అనియు వల్లెను. పట్టుగుడ్డును కోర్టువారి ఎదుట గుర్తించెను.

వీరభద్రసాయికర్ గతించిన మరాఫ్ అలీ యింటిని పోలీసువారు పరిశోధించునపుడు తాను సాక్షిచేవారల జేతీయుడటినని వల్లె, ఆయింటియందు వశమునకుకొనబడిన పట్టువుల గుర్తించెను.

మేజస్ట్రేటు మద్దయిలను సె 302, 380, 457 క్రి.ప్రా. కొడ్డుక్రింద సెషన్సుకు కమిట్ జేయుచు నుత్తర వొసంగెను. మద్దయి లిరువురును తను వాబూలుములను హైకోర్టువారి యెదుట ఒసంగెద మనరి.

చిత్తూరుజిల్లాలో ఖద్దర్ ప్రచారము

నారాయణవరమునందండి సంచార ఖద్దర్ వస్త్రాభియము యాదిగువ కనిన పకారం మార్చబడును.

19 వ తారీఖు	తాలూకాబోర్డు అధీను	లింగి చెటి
20-22 ,,	అప్పత్రిడగర్	చిత్తూరు
28 ,,	ఖద్దర్ స్టాన్సు	లింగి చెటి

ప్రచారకులమూలముగా ఖద్దర్ ఇంటికింటికి, సల్లె పల్లెలకు పంపి అక్కడ ధరలకు అమ్మబడును.

నారాయణవరం } సి. వి. రంగం శ్రేష్ఠి, గౌరవకార్యనియోజు.

ఆయుర్వేదసభ

కాంగ్రెసు వారమునందు వివిధ ప్రాంతములనుండి మదరాసుకు వచ్చిన ఆయుర్వేదవైద్యులందరు కాంగ్రెసు నగరమునందు యువజన సభాశాలకు ప్రక్క వైద్యశాలము మధ్యమందు మైదానమున 28-12-27 లేదన నాయంత్రము 10 గంటలకు సమావేశమైరి. ఈ సభకు యువజన సభాధ్యక్షులు అను డాక్టరు కె. డి. శాస్త్రిగారిని అధ్యక్షత వహించుటకు డా॥ లక్ష్మీపతిగారు శోరగ అందులకు శ్రీ శాస్త్రిగారు గ్రంథీకరించిరి. ఈ సభకు వివిధప్రాంతము నుండివచ్చిన వైద్యులు సంఖ్య 60 మందికి పైగ గలను. అందు ఆయుర్వేద వైద్యులు పండిత యం. దొరస్వామిఅయ్యంగారు, ఆయుర్వేద వాచార్య మాధవమూసన, డా॥ పి. వి. కన్వరావు, పండిత కె. శ్యామశ్యామశ్యాశాస్త్రి, ఆయుర్వేదభూమగ వై.టి. వెంకటాచార్య, ఆయుర్వేదవాచార్య పి. వి. శర్మ, ఆయుర్వేదభూపతి పి. పి. కృష్ణారావు, వైద్యరత్న ధీరతశాస్త్రి మొదలగు మద్రాసు నుండి వైద్యులును గలరు.

అంతట కలకత్తాపుర నివాసు లగు డా॥ కె. డి. భట్టాచార్య ఎం. డి. గారు ఆయుర్వేదమునుగూర్చి ఉపన్యసింపురు కలకత్తానగరమున ప్రస్తుతము మహామహోపాధ్యాయ కవిరాజు గుణాధిపతి ఎం. పి. యల్ యం. యస్. గారు ప్రధానాచార్యులుగ పనిచేయుచున్న అష్టాంగ ఆయుర్వేద కళాశాలను గూర్చి కొంతకాలము ముచ్చటించిరి. అందు ముఖ్యముగ వారు జెప్పినదేమన అకళాశాల ప్రభుత్వమున 17 వందల విద్యార్థులతో ప్రారంభమై ప్రకృతము 500 మంది విద్యార్థులతో కళాశాల లక్ష్యులగుచున్నట్లే పనిచేయుచున్నదని జెప్పిరి. మఱియు కలకత్తా కార్పొరేషనువారు రు 80000 (యొనబదివేల రూపాయలు) మూలధనముగ కళాశాలలోమహాధ్యక్షుని నిర్వహణకు, ప్రతిసంవత్సరమును గ్రాంటుగ రు 20,000 (ఇరవదివేల రూపాయలు) నిచ్చుటనుగూడ తీర్మానించి యున్నారనియు చెప్పిరి. ఈ సందర్భమున కలకత్తా కార్పొరేషనువారి వలెనే, మద్రాసు కార్పొరేషనువారుగూడ, ఆయుర్వేదవైద్యమును ప్రోత్సహించి, ప్రకృతము మద్రాసునందు జనిశేయు ప్రభుత్వ వేద్యవైద్యపాఠశాలకు, హోరాలనుగు విరాళమును నివృత్తుటల ప్రజలు ఆదోళన జేయవలయునని పాచ్చరించిరి. మఱియు, కలకత్తా కార్పొరేషనువారు ఆంగ్లేయ వైద్యమున కన్న ఆయుర్వేద వైద్యమును వెయ్యిరెట్టిదిగా, అదరించి పోషించుచున్నారని జెప్పి పారి ఉపన్యాసమును ముగించిరి.

తరువాతి ఆయుర్వేదభూమగ, పండిత, కె. సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు "త్రివిధనిధాంతము"న పండిత యస్. యస్. అనంబంగారు నిర్దేశ వైద్య సాంప్రదాయమును గూర్చి ఉపన్యసిరి. అంతట అధ్యక్షులు లగు, డాక్టరు కె. డి. శాస్త్రిగారు కొంతకాలము ఉపన్యసించిరి. వారి యుపన్యాసమున యాక్రించికయములు ముఖ్యములు. శ్రీ శాస్త్రిగారు మహామహోపాధ్యాయ పండిత హెచ్. కె. ద్వారకనాథశాస్త్రిగారు తమ గురువులయొక్క శ్రీశాస్త్రిగారు పంజాబు విశ్వవిద్యాలయమున ఉపాధ్యక్ష వైద్యశాస్త్రియగు లగు అంగ్లాఆయుర్వేదములను చదివి తదియు, విద్యార్థిదశయందు, సంస్కృతమును నేర్చుకొనుచు, ఆంగ్లేయ వైద్యశాస్త్రియను మహామహోపాధ్యాయ కవిరాజు ద్వారకనాథ శాస్త్రిగారి శిష్యుడొకటొక జేరిన, కేశవజీ, పండిత డి. గోపాలాచార్యులు, డాక్టరు కె. శాస్త్రి మొదలగు వారికి చెప్పుచు ఆయుర్వేదశాస్త్రియను ద్వారకనాథశాస్త్రిగారివద్ద నభ్యసించిరి జెప్పిరి. మఱియు శాస్త్రిగారు, ఆంగ్లేయ వైద్యమున, తృప్తిజెందక, అమెరికాజేషనున, ఎం. వి. డిలీక్షియం ను తీర్చు లగుటకు వెళ్ళిరిని చెప్పిరి. వీరు ఆయుర్వేదమును నభ్యసించుకాలమునందు, కాశీయందు ఆరవత్సరముల కాలము ప్రాక్టీసుజేసినట్లు జెప్పుచు, ఆ సమయమున, ఆంగ్లేయవైద్యమున, 700 వందల ఓషధులను, ఆయుర్వేదమున 23,000 వేల ఓషధులను, వీరు అనుభవమున వైద్యము జేయు కాలములో కనుగొనినట్లు జెప్పుచు వారి యుపన్యాసమును ముగించిరి.

అంతట సాధు టి యల్. బాస్వానిగారు ఆంగ్లాయుర్వేద వైద్యసాంప్రదాయముల అనేక ఉపమానములతో గంభీరముగ ఉపన్యసించి ఏవైద్యసాంప్రదాయమునందైనను చికిత్సావిధానమున తొనుకయొడి మిక్కిలి భూతదయయే వైద్యుడు గమనించి తొగిరి చికిత్సించుట అతని వైద్యము రాణించు నని నొక్కిచెప్పుచు వారి యుపన్యాసమును ముగించి తర్వితముగ కలకత్తా

మెయిల్ లో పోస్టలియండుటచే తుప్తముగ ముగించిరి నని జెప్పిరి. ఈ సందర్భమున వివిధ ప్రాంతములనుండి ఈ సభకు వచ్చిన వైద్యుల కంటకి శ్రీ యంత డాక్టరు లక్ష్మీపతి డి. పి. యం. డి. ఆండ్ సి. యం. గారు ఇండియన్ మెడికల్ అసోసియేషను తరపున అల్పాహారముల నొసంగిరి. ఫలహారానంతరము శ్రీయంత కోడి రామమూర్తి నాయును గారు ప్రస్తుతము ఆయుర్వేదాభివృద్ధికి బదకంకముగట్టుకొని పాటుపడు మహావీరులలో నొక్క రను డాక్టరు ఆ లక్ష్మీపతిగారిని కొంతకాలము కొనియాడిరి. తదనంతరము ఆయుర్వేద భూమగ పండిత యం దొరస్వామి అయ్యంగారు శ్రీశాస్త్రిగారు అవసరముగ జెప్పుటచే వాగ్దానమున అధ్యక్షత వహించిరి. అంతట కొంతకాలము ఆయుర్వేద పరిస్థితులనుగూర్చియు చెన్నపురి ఆయుర్వేద కళాశాలా ప్రధానాచార్యులుగారు రు డా॥ లక్ష్మీపతిగారు కళాశాలను నింకను ప్రభుత్వవైద్యశాలపై పోటాపోటిగ జరుపుటకు ఆధిక్యమును విశేషముగ కావలసి యుండుటచే రాబోవు వత్సరమునుండి కళాశాలను జరుపుటకు కష్టతరమని వారీయభిప్రాయము జూపెట్టి, అందుకై కళాశాల ను యేవిధముగ నైనను మూసివేయక యథాప్రకారముగ కళాశాలను పోషించుటకును, కీర్తి కేసులగు పండిత డి. గోపాలాచార్యులగారి కీర్తిని నిలుపుటకును మనముందరము ప్రయత్నింపవలయునని ఉపన్యాసములు జరిగెను.

అంతట ఆయుర్వేద భూమగ పండిత పి. వాసుదేవశాస్త్రిగారు ప్రభుత్వ వేద్యవైద్య పాఠశాలలోని పాఠ్యక్రమమును కీర్తి కేసులగు పండిత డి. గోపాలాచార్యులగారిచే నెలకొల్పిన శ్రీ చెన్నపురి ఆయుర్వేదకళాశాలయందు తీర్చిదిద్ద ఆ నేతు హిమచలపర్యంతము నేటివరకును ఆయుర్వేద వైద్యసంప్రదాయముల నిలువబెట్టి యంతవరకు ఆయుర్వేదమును కాపాడిన విద్యార్థుల పాత్రప్రకృతమును గూర్చి గంభీరముగ ఉపన్యసించిరి. తరువాత భీమగిరి కైఫ ముబర్రాబాద్ శిష్యులగు శేషయిచ్చల వైద్యులందరు సమావేశమైనట్లు ప్రతివత్సరమును యిటుల నొకచోట సమావేశమై మనకష్టనివృత్తములకు ఒకరినొకరు దెలియజేసికొనుట మన పురోభివృద్ధికి శుభమానకమని చెప్పిముగించిరి. అంతట కరతాశర్వములతో సభ యారాత్రి 10 గంటలకు ముగింపబడినది.

నారాయణ కేశవాచార్యులు.

దుర్గాదాస్ నాటకము

గ్రంథకర్త శ్రీయంత జొన్నలగడ్డ సత్యనారాయణ మూర్తి ఎం. పి. గారు

ఈ నాటకమును ద్వితీయద్రావణముగ పెంగళూరులో రచించిరి. దానిని మూర్తిగారు ఆంధ్రీకరించి గాంధీ మహాత్మున కంకితము గావించిరి. విజయేశ్వరతంత్రాభిలాషియై స్వామి భక్తిపతిపూర్ణుడై, స్వగర్వమున దీక్షితుడయ్యు, శివ జాగత్తముడై, భాగ్యులలో నగగబ్బుడై, వీరాగ్రహస్త దయ్య విరాగియై, త్రియగుల తీరసాగర కేళాడడై, రిపు జన భయంకర ప్రతాపమూర్తియగు దుర్గాదాసు పవిత్ర చరిత్ర ము తో నిండి యున్న దనుటచే నాటకము భారతీయులకు పరమపవిత్ర మని చెప్పదగను. రాజమహేంద్రవరమునందలి శ్రీ సరస్వతీ గ్రంథముండలి అధ్యక్షులు శ్రీయంత అద్దేపల్లి లక్ష్మీనాస్వామి నాయునుగారు దీనిని అరవపాటకానుబంగముగా ప్రకటించిరి. దీనివలె రు 1-0-0. అవసర తావులలో నిం దాంగమున పాత్రా విమర్శనము గూడ పలుపబడెను. మూర్తిగా రాంధ్రీకరించుచున్న ద్వితీయద్రావణములం దీ నూతన ఘట్టి గోసరించుచున్నది. కథావిధానము మొగలుసామ్రాజ్యమునకును రసపుత్రవీరులకును సంబంధించినది. పలయవారియుల వ్రాయవలెను. మేనేజరు సరస్వతీగ్రంథముండలి, రాజమహేంద్రవరము.

మోహినితైలము

5 తు॥ నూనెగల నీసా 1-కి రూ. 0-12-0. శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. ఇది మనఃపరిశ్రమముజేయు విద్యార్థులు, స్త్రీదర్శు, ఉద్యోగములు మొదలగువారికి సుఖనిద్ర, విశ్రాంతి నిచ్చును. సుందగుల మోహనాచార్యులకు ప్రాపక మరలను మనోహరముగ రచించి కాపాడును. ఆమ్మ తొణిగవారి డి.బి. బొమ్మయ్య వల్ల భూమ

వృత్తాంతలేఖలు

చీరాల

సంగీత కాలక్షేపము

ది 12-1-23 లేదన నాయంత్రము 5 గంటలకు రైలుపై మక్త సమీపమున శ్రీయంత బాగల్ల నూడి తవ్వకాన్ని చూడ రిగారి. సుందర సౌధమున నియూరి ప్రేక్షకమాన్యురగారి గూ జూమన్యమున విజయనగర సంగీత కళాశాలలో నుపాధ్యాయులగు శ్రీయంత డి. వెంకటస్వామి నాయుడుగారు ఫిడెల్ వాద్య కాలక్షేపముజేసిరి. సభకు గ్రామములోని పెద్దయను, యువ్యోగములను, సంగీతకళావిములును పలువురువచ్చేసిరి. సభయందు నాయుడుగారు తన ఫిడెల్ వాద్యకళానైపుణ్యము ప్రకటించి పభిక్షులనెల్లర నానందపరచువల్యులజేసి వారికృతజ్ఞతను వా ప్రుత్యెరి. సామాన్యజాతుల పగిది యనవసరములగు శిరః కంపనాది దాంభికాభినయములకేయక వాయుడుగారు శాస్త్ర సమృతముగ కళాప్రావీణ్యమును జూపిరి. ఫిడెల్ వాద్యమునం దసమానకళాకాశలముగల కొలదిమందిలో వీరికరణుల కెంతయు సందియములేదు. వీరు గడచిన అభిలభారత గాయకముడూ జనసభయందు ఫిడెల్ వాద్యములందు చమకంల యసాధారణ కాలముఁ బ్రదర్శించి సువర్ణపతకమును బహుమతిపడసిరి.

(ఒక విలేఖరి)

విశాఖపట్టణము

(స్వకీయవిలేఖరి)

డాక్టరు సర్ పి. సి. కేగారు

జనవరి 17—నిన్నటి కలకత్తా మెయిలులో డాక్టరు, పి. సి. కేగారుపట్టణము దయచేసిరి. శ్రీ తిరుమూర్తి అయ్యయ గారిల బసచేసిరి. నిన్నసాయంత్రము 5 గంటలకు మెడికలు కాలేజీ హాలునందు వైద్య విద్యార్థులకు కేగారు హిందూ రసాయనశాస్త్రము వైద్యశాస్త్రములనుగూర్చి ఉపన్యసించిరి. మెడికలు కాలేజీ ప్రిన్సిపాలుగారు శ్రీడాక్టరు ప్రేక్షకుగా రసక్షత వహించిరి. కేగారు ఉపన్యసింపురు డాక్టరు ముత్తగారు రచించిన హిందూ వైద్యశాస్త్ర ప్రాచీనత యను గ్రంథము గూర్చి తెలుపుచు వెండువేలసంవత్సరముల ఆధారముల చూపకయే వెనుకకు నిర్ణయించి రనియు అది సరియైన నిర్ణయము కాదని తన యభిప్రాయ మనియు చెప్పిరి. మన పూర్వులు శస్త్రవైద్యమునం దసమాన నైపుణ్యము కలిగియుండి రనియు తీవ్రమైనట్లు తయారుచేసి యుపయోగించెడు వా రనియు చెప్పిరి. కేగారు నేటి ఉపయము హాగ్గును సందర్శించిరి. నేటి కలకత్తా మెయిలులో కేగారు బెంగళూరు దయచేసిరి.

కాంగ్రెసు ప్రచారము

జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ కాగ్యదర్శిగారు రు శ్రీ యంత వైశ్యటి విశ్వవాధుమగారు పట్టణమున విరివిగ కాంగ్రెసు సభ్యుల చేర్చుచున్నారు. నుండలచాయకు లనతికాలమున నుండల మంతయును సందారము చేయుచున్నారు.

పట్టణాభివృద్ధి

హాగ్గురు నిర్మాణమువలన పట్టణము దినదినము నభివృద్ధి నందుచున్నది. హాగ్గురాణిచేటయందు ప్రత్యేకముగ జడ్జి కోర్టు భవనములను జనరలు పోస్టాఫీసుభవనములను నిర్మించుచున్నారు. చాల కంపెనీలు స్థాపించబడుచున్నవి. గృహములకు స్థలముల మూల్యము పెచ్చు పెరుగుచున్నది. హాగ్గురు పనులు చురుకుగనే సాగుచున్నవి. క్రొత్తగ నొక పెద్ద త్రవ్వోడి యొకటి వచ్చియున్నది.

కాకినాడ ప్రింటింగువర్కుల కాలండరు:

ఈ కాలండరును స్వీకరించితిమి. ఇది చాల పెద్దసయిజాకలది. నెలకొకతావు యేర్పరపబడినది. ప్రతితావుపైను మహాత్ముని పటమును, ఒకశ్రీ రాట్టము తిప్పునున్న పటమును, స్వరాజ్య పతాకధారి పటమును, జాతీయప్రబోధ వాక్యములను, నీతి వాక్యములను కలపు. ఇందు తెలుగును యంగ్లీషును కూడ కలపు. పండుగులను పర్వములను చూపబడినది. పలయవారియుల వ్రాయవలెను. మేనేజరు కాకినాడ ప్రింటింగువర్కుల మెయిలులోడు, కాకినాడ.

మదన కామేశ్వరలేఖ్యము

బలహీనులపాలిటి కల్పవృక్షము— మేహము, నిర్మాక, నీసత్తవ, శుక్ర నష్టము, తిమిమాత్రము మొదలగువాటిని వారింపి మంచి బలమును, పిర్వ్యుద్ధిని, సంభోగశక్తిని, సంతానమును గలిగించును. 2 డబ్బిలు వాలును. 20 కులముల డబ్బిలు 1-4-0 పాలనుగలిగిస్తోంది— రక్తమధిక శ్రేష్ఠమయినది పవామేహము, మేహపాదలు, మచ్చలు, యితరచర్మరోగములు క్షిణిస్తాయి, మొదలగువాటిని వారింపును. 4 డబ్బిలు వాలును. 20 కుల డబ్బిలు 1-4-0 పి. పి. టబ్బులు వేరు. 3888 పి. పి. అందుకో, ఆయుర్వేదపరమాజం, పెరి దేవీ-నెల్లూరుజిల్లా

"BRAHMACHARYA."

An English Monthly

Annual Subscribers Re. ONE with postage.

CONTENTS.

Vedic Prayer, National Heroes, Swami Shradhanand's confidential Talks, Sadhu Vaswani's inspiring articles, Gurukul Education, Yogic Practices, Nature Lining, Physical culture, Travel Diaries, etc. etc.

Apply to:—

MANAGING EDITOR,

BASAVANGUDI P.O. BANGALORE CITY.

ఆంధ్ర గ్రంథ మాల

నెం. 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు.

ఈ గ్రంథమాలయందు విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనము లై వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండుమాసముల కొక గ్రంథమువంతున బ్రచురింపబడును.

వెలువడిన గ్రంథములు

- 1 శతకమంజరి (భక్తిసంపుటము): వృషభిష, సర్వేశ్వర, దేవకీనందన, ఒంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, కాళహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, రామతారక, రామచంద్ర శతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్క శతకమునకు పీఠికయు, పాఠభేదములును గలవు. (ఈ శతకములు విడిగను దొరకును.) 0-5-0
- 2 బసవపురాణము (ద్విపద): పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను బరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పాఠభేదములు సూచింపబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపుల మగుపీఠిక గలదు. 2-5-0
- 3 గాంధీమహాత్ముని జెల్లాము కాంగ్రెసు అధివ్యాఖ్యోనము 0-5-0
- 4 కమలాక్షి (చిన్న విచిత్రకథ): శ్రీ రాయసం వేంకటేశుడుగారు, యల్ల. పి., యల్. టి. 0-5-0
- 5 సీతినీధి: ఇది యొక యుత్కృష్టనీతిగ్రంథము. ఇది తొలుదొల్ల రెండువేలేండ్లకు ముందొక భారతీయ పండితునిచే తిలకభాషయందు రచియింపబడి పదపడి యనేకభాషల బరివర్తితమై వ్యాప్తిని గన్నది. అనువాదకులు శ్రీ వేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రిగారు 0-5-0
- 6 త్యాగరాజస్వామిచరిత్రము (పద్యకావ్యము): శ్రీ పసుమర్తి కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి కృతము. శ్రీరామభక్తాగ్రణియు, గాయకపితామహుడు నగు శ్రీత్యాగరాజుగారి చరిత్ర మిందు సరసముగ వర్ణింపబడినది. సందర్భానుసారముగ త్యాగరాజుగారు రచించినకృతులును నిందు జేర్చబడినవి. 0-5-0
- 7 భక్తుపదము (వచనము): పాదమత ధర్మప్రబోధకగ్రంథ మగు 'త్రిపిటకము' నందలిది. పాదమతధర్మతత్వము లిందు జక్కగా ప్రతిపాదించబడినవి. అనువాదకులు శ్రీ కళాంబి రంగాచార్యులుగారు, యమ్. పి., యల్. టి. 0-5-0
- 8 భీష్ముడు (అయిదంకముల నాటకము): నాట్యదేశపు కవిశిఖామణి యగు ఇబ్నె నను గారి బ్రాండు అను నాటకమున కనువాదము. అనువాదకులు శ్రీ పాణికా పిచ్చిరెడ్డిగారు. బి. యే. (ఆనర్సు) 0-5-0

వెలువడిన గ్రంథము

- 9 జీర్ణవిజయనగరచరిత్రము: శ్రీ కుందూరి ఈశ్వరదత్తుగారు, బి. యే. శ్రీకృష్ణదేవరాయ సామ్రాజ్యలక్ష్మీపీఠ మగు విద్యానగరము (హంపిశిథిలముల) యొక్క ప్రాచీనచరిత్రము, ప్రకృత జీర్ణ సీతీయు నిందు వర్ణితము లైనవి.

కాళీనాథుని నాగేశ్వరరావు, వ్యవస్థాపకుడు.

అందమైన వాలికలందరూను దీనికే

ఉపయోగించు చున్నారు

PEERLESS
ERASMIC
The Dainty SOAP

2039

గాంధీ ద్వైవిధ్యము

భవిష్యత్తునుగురించిన ప్రశ్నలకు బదులుగా వ్రాయుటకు రూ. 1-0-0. ప్రైవేట్ ప్రశ్నలకు 0-4-0 అవును. ప్రశ్నప్రాధాన్యమును కాలమును తెలుపుటలెను. సర్వకార్యములయందును జయము పొందుటకు "జయవేళిరక్త" తాయకు 1 కి రూ. 2-0-0. పి. పి. 4599. 0-4-0 2599

వి. కే. శతకోపాచార్యులు, తిరుత్తణి, చిత్తూరుజిల్లా

మహాసూర్యార్కచరిత్ర

ప్రకృతమైన యోగము ప్రతివారికి అవసరమైనది. తలతిరుగుట, నోటనీరూరుట, కాళ్లుచేతులు మురియింపుట, నోటి క, గుండెలోమంటు, మొదలగు మైత్ర్యులకారమునకు మృత్యు యుధము. శ్రీ ముక్త్యాలంకారాచారి సంసారమున తలపోయెడు 2-సెల రు 1-కి రు 5/-.

ఆర్యరసాయనశాల, ముక్త్యాల(కృష్ణా).

ఆయుర్వేదావధ రత్నాకరము

చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6

ఆంధ్రవైద్యరత్నావళి రు. 2, భన్మవకాశిక రు. 1 (2046) చాక్లర శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి, బెజవాడ

పాయిసెక్కిల్లర్.

వి. వి. వి. స్వామిగారి దివ్యపథము.

బయటికి లోపలికి శుభోపాయముచే సుపయోగించు నదిగాయున్నది. అజీర్ణము, అల్సాచి, ఉబ్బసము, దస్త, కుక్కదస్త, భేదము, మలబద్ధము, పిత్తమ, వాంతి, మొదలగు వాటికి దివ్యపథము. కుక్కపిల్లి, బాతు, తేలు ఇత్యాది ఇంతు. దస్తమైన లోపలికి శాంతినిచ్చి బయటికి పూసిన తక్షణము విషమును హరించును. రక్తమధిక, చర్మవ్యాధి నివారణకు. పచ్చని నోప్పికినికూడ సుపయోగించవచ్చును. మాకు వ్రాసిన కార్డులను యోగ్యతాప్రకరణతో పంపెదము.

అడ్రస్:— సాగర్ అండ్ కో., 44

జనరల్ మర్చెంటు, చిక్ పేట, బెంగళూరు పి. టి.